

ZƏMİNƏ XINALI

HƏRBİ MƏKTƏBLƏRİN
BANİSİ

BAKI-2006

Ön sözün müəllifi: **FİKRƏT QOCA**, xalq şairi

Redaktoru: **TARİYEL ABBASLI**,
filologiya elmləri namizədi

Rəyçilər: **NİZAMİ CƏFƏROV**,
AMEA-nın müxbir üzvü,
filologiya elmləri doktoru,
professor, millət vəkili

NƏRİMAN HƏSƏNZADƏ,
xalq şairi

Zəminə Xınalı: Hərbi Məktəblərin banisi

Bakı-2006 , 240 səh.

Kitabda Ulu Öndər, Ümummilli Liderimiz Heydər Əlirza oğlu Əliyevin Azərbaycanda hərbi məktəblərin yaradılması yolunda fəaliyyəti ön plana çəkilmişdir.

Kitab hərbi qulluqçular, həmçinin geniş oxucu auditoriyası üçün nəzərdə tutulmuşdur.

Ön söz

Əziz oxucu!

Ulu Öndər, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev haqqında şairə Zəminə Xınalının hazırladığı bu kitab onun özü haqqında danışmaq üçün mənə imkan verdi və mən bu fürsətdən mütləq istifadə etməyi qərara aldım.

Zəminə Xınalı, Qazax rayonunun Aslanbəyli kəndində dünyaya gəlib. Sumqayıt Kimya-Texnologiya Texnikumunu, sonralar isə Azərbaycan Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbində hərbi jurnalistika fakültəsini bitirmişdir. Bir müddət Azərbaycan Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbində qadınlar şurasının sədri, “Azərbaycan Ordusu” qəzetində isə jurnalist kimi fəaliyyət göstərmişdir, bununla yanaşı, ali hərbi məktəblərdə ziyalılarla zabit və kursantların görüşlərini təşkil etmişdir.

Zəminə Xınalı hərbiçi şairədir. Azərbaycan cəmiyyətində əsasən hərbi marşlar müəllifi kimi tanınır. O, Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin, Azərbaycan Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbinin, Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbinin məktəb marşlarının, “Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik marşı”nın və Ulu Öndər Heydər Əliyevə ithaf olunmuş “Heydər Atamız” mahnısının sözlərinin müəllifidir.

Zəminə Xınalı vətənpərvər şairədir. Onun həyat yoldaşı mayor rütbəsində vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda aldığı yaralardan vəfat etsə də, həyatın sərt sınaqları onu qorxutmadı. Ulu Öndərin adının işığına söykənərək bu işıqlı yolda özünü təsdiqlədi. Dahi sərkərdə Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı hər b ocağında bir sıravı əsgər kimi xidmət edərək daha da mətinləşdi. Bu, Ulu Öndərin vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda şəhid olmuş ərlərin qadınlarına olan diqqət və qayğısının nəticəsi idi.

İnsan bu dünyaya sınaqdan çıxmaq üçün gəlir. Ona görə də o, dünyaya gələndən hər an, hər saat, hər gün nəyisə itirir. Bunlar həyatın ona endirdiyi zərbələrdir. O, zərbələrə dözüb, özünü itirmirsə, deməli əsl insandır. Belə insanlar məğlubiyət adlı heç bir şey tanımır. Onlar zəfər üçün yaranıb, zəfər üçün yaşayırlar.

Zəminə Xınalının tərcümeyi-halını oxuyan başqa xalqın dost nümayəndəsi bizim yenilməz xalq olmağımıza əmin olacaq. Bu xanımın həyatını bilən düşmən xalqın nümayəndəsi belə qadınları olan xalqın düşməni olmağı arzu etməz, qorxar. Çünki belə qadınların sevgilisi, övladı yenilə bilməz. Onlar zəfər üçün yaranıb.

İstər sağlığında, istərsə də həyatdan gedəndən sonra Ulu Öndərimiz, ümummilli liderimiz Heydər Əlirza oğlu Əliyev haqqında çox kitablar yazılıb, onun çoxsahəli fəaliyyətinin ayrı-ayrı aspektləri bu kitablarda öz əksini tapıb və dünya siyasətində,

dünya meydanında xüsusi yer tutan bu müqəddəs insan haqqında hələ neçə-neçə kitablar yazılacaq. Ancaq Zəminə Xınalının yazdığı bu kitab başqalarından tamamilə fərqlənir. Hər bir müstəqil ölkənin ən vacib atributlarından biri onun güclü və yenilməz ordusunun olmasıdır. Güclü ordunun yaranması üçün isə hərbi-strateji məsələləri özündə əks etdirən hərbi məktəblər olmalıdır. Müəllif qarşınızdakı kitabda diqqəti bu məsələyə yönəldir və Heydər Əliyevin məhz Azərbaycanda hərbi məktəblərin yaradıcısı olduğunu önə çəkir.

Əslində bu proseslər müəllifin gözləri önündə baş vermişdir. Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin hərbi qulluqçusu olan Zəminə Xınalı məhz Ulu Öndərimizin hərbi məktəblərə olan atalıq qayğısının şahidi olmuş, bu qayğıya cavab olaraq gənc nəslin hərbi vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə olunmasında öz əməyini əsirgəməmiş, o cümlədən öz övladlarını da Heydər Əliyev yolunun, Heydər Əliyev məktəbinin davamçısı kimi – hərbiçi kimi görmək istəmişdir.

Bir daha Zəminə Xınalıya yaradıcılıq uğurları diləyir və deyirik:

- Zəminə xanım Xınalı, gözlərinizdəki inam, üzünüzdəki işıq heç zaman itməsin.

Fikrət Qoca,

Xalq şairi

HƏRBİ MƏKTƏBLƏRİN BANİSİ

Azərbaycan xalqı dərin kökləri olan zəngin tarixə və mədəniyyətə malikdir. Əcdadlarımızın qoyub getdiyi mənəvi xəzinəni öyrənmədən biz Azərbaycan mədəniyyəti, onun tarixi, inkişaf yolları haqqında böyüməkdə olan gənc nəsillərdə tam təsəvvür yarada bilmərik.

Gənclərimiz tarixi qəhrəmanlarımızla tanış olduqca onlara oxşamaq amalı, vətəni sevmək arzuları ilə yaşayırlar.

Zaman-zaman yeraltı və yerüstü sərvətilə və bir də əsrarəngiz təbiətilə yadellilərin gözlərini qamaşdıran Odlar diyarı Azərbaycan torpağı Ulu Öndər Heydər Əliyevin məharətinə güvənən oğullarımızın hünəri sayəsində varlığını qoruyub saxlaya bildi.

Qədirbilən xalqımızın fəxri, vüqarı, müstəqil Azərbaycanımızın şöhrətini göylərə qaldıran, fenomen zəkası, ağılı və müdrikliyi ilə dünyanı heyrətə salan Ulu Öndərimiz Heydər Əlirza oğlu Əliyev bu günümüzün və gələcək tariximizin şəxsiyyətidir.

Dahi sərkərdəmiz, Ulu Öndərimizin ad günü münasibətilə yazdığım “Heydər atamız” adlı şeər Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının üzvü bəstəkar Azər Dadaşov mahnı bəstələmişdi. Ulu Öndərimizin 75 illik yubileyi ərəfəsində həmin mahnı xalq artisti Elxan Əhədzadənin ifasında oxunmuşdu. Mahnının mətni belədir:

Azərbaycan adını,
Azərbaycan xalqını,
Dünyaya tanıtdıran,
Heydər atamız oldu.

Sinəndə göz də yansa,
Dilində söz də yansa,
Qarşında kim dayansa,
Yaşa, ey Odlar yurdu.

Tanrı sənə yetirib,
Heydər kimi bir oğlu.
Keşiyində dayanıb,
Basılmaz ,igid ordu.

Damarında türk qanı,
Axan Heydər özüdür.
Bütün türk dünyasında,
Atatürklə özüdür.

Ümummilli liderimiz,Ulu Öndərimiz elə bir şəxsiyyətdir ki, tarix belə şəxsiyyətləri ancaq min ildə bir dəfə bəşəriyyətə bəxş edir.

Ulu Öndərimiz bütöv bir eradır,onun səksən illik ömür yolu qalibiyyət rəmzi,yenilməzlik simvoludur.Ulu Tanrının Azərbaycan xalqına bəxş etdiyi Öndərimiz böyük siyasi xadim, qüdrətli dövlət başçısı,həm mənsub olduğu xalqın xilaskarı,həm də müdrik ağsaqqalı idi. Bütün həyatını xalqının xoşbəxtliyinə həsr edən,ən çətin anlarda belə hadisələri ram etməyi bacaran,müstəqil ölkəmizin imzasını

imzalar içərisində tanıdan Ulu Öndərimiz Tanrının bizə ən böyük töhfəsidir.

İyirminci yüzilliyin əvvəllərində:

Kəssə hər kim tökülən qan izini,

Qurtaran dahi odur yer üzünü. . .

- deyən ustad şairimiz Hüseyn Cavidin istəyini əsrin sonlarında gerçəkləşdirən Ulu Öndərimiz, gözüyaşlı ana-bacılarımızın da intizarına, fəryadına son qoydu. Deyirlər möcüzələr yalnız nağıllarda olur, ancaq Heydər Əliyev az bir müddət ərzində sözün həqiqi mənasında möcüzələr yaratdı, Azərbaycan vətəndaşlarının sabaha ünvanlanan ümidlərini özlərinə qaytardı. Elmin, səhiyyənin və mədəniyyətin böhranlı vəziyyətdən çıxarılması naminə gərəkli addımlar atdı. Ən başlıcası isə Milli ordumuzun döyüşkən ruhunu özünə qaytarmaq üçün onu yenidən qurmağa başladı.

“Mən Azərbaycan Milli ordusunun gücünə inanır, Azərbaycan əsgərinə güvənirəm” - deyən ümummilli liderimiz bu sahədə yetərinə işlər gördü.

O qanlı-qadalı illərdə ordu quruculuğunu uğurla davam etdirib, vətəni, ana torpağı qəlbən sevən igid əsgərlərimizə zəfər qazanmağın yollarını nişan verən Ali Baş Komandanımıza fəxarət hissiylə ünvanladığım bir şerimin xoş ovqatı ilə indiki çağlarımda da özümü ovundurur, şəhidliyin ağrı-acıları ilə üzləşən, taleyimə şəhid qadını olmaq şərəfi yazılan bir Azərbaycan vətəndaşı kimi, Azər-

baycan ordusunun əsgəri kimi əzəmətli misralarıma üzümü
təzədən söykəyirəm:

Səni soraqlayırdı,
İllər boyu gözümüz.
Gəlişinlə təzədən,
Güldü bizim üzümüz.
Əzəmətin, vüqarın,
Fəxrin, iftixarımdır.
Hər mübarək addımın,
Əbədi baharımdır.
Andım, şərəfim, şanım,
Ali Baş Komandanım.

Durdun düşmən önündə,
Yenilməyən dağ kimi.
Barlısan, bəhərlisən,
Anamız torpaq kimi.
Ümman kimi güclüsən,
Ərşi titrədir səsin.
İsdir qəlbimizi,
Hərərətli nəfəsin.
Yaşa ürəyim, canım,
Ali Baş Komandanım.

Yollarına göz dikən,
Ellər səni oxşayır.
Adını əzizləyən,
Dillər səni oxşayır.
Səni bizə bəxş edib,
Bir xoş müjdə Allahım.

Gəlişinlə təzədən,
Çiçək açdı sabahım.
Sülh soraqlı ünvanım,
Ali Baş Komandanım.

Torpağı naxışlayan,
Qədəmlərin var olsun.
Ulu Tanrım həmişə,
Sənə arxa,yar olsun.
Müstəqil vətənimdə
Rəmzim ,simvolum mənim.
Sərkərdəm,xilaskarım,
Azadlıq yolum mənim.
Varlığına güvənir,
Anam Azərbaycanım.
Mənim dünya şöhrətli,
Ali Baş Komandanım.

Ali Baş Komandanımız,Ulu Öndərimiz cəbhə bölgələrinə gedib soyuq səngərlərdə yurda keşik çəkən vətən oğulları ilə tez-tez görüşdüyündən, həmişə onlarla bir yerdə olduğundan, milli ordumuzun döyüşkən ruhunu, Azərbaycan əsgərinin qətiyyətini görən düşmənlərimiz geri çəkilməyə, məkrli planlarından əl çəkib danışıqlar masası arxasında əyləşməyə məcbur oldular.

Heydər Əliyev əzəmətinin işığına sığınanlardan biri də mən oldum. Mərhum prezidentimiz çətinlik qarşısında qalan xalqımıza yiyə durub milli ordumuzun qələbə əzmini özünə qaytardığı günlərdə aşağıdakı şerimi yazdım:

Tükənməyən həvəsi var,
Dilində haqq kəlməsi var.
Hər könüldə müjdəsi var,
Qayıdıbdır yurda Heydər.
Dahi, müdrik, Ulu Öndər.

Ah-nalə çıxanda göyə,
Qayıtdı-burdayam deyə.
Sən qoydu qəmə-qüssəyə,
Məlhəmdir hər dərdə Heydər.
Dahi, müdrik, Ulu Öndər.

Şölə saçan bir ocaqdır,
Sevgisi saçaq-saçaqdır.
Arxa,dayaq olacaqdır,
Hər ərənə,mərdə Heydər.
Dahi, müdrik,Ulu Öndər.

Hoydu,düzlən mənim ordum,
Deyin düşmən bağı yardım.
Dilə gəlir ana yurdum,
Göydə Allah, yerdə Heydər.
Dahi ,müdrük,Ulu Öndər.

Vətən candan əzizdir. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu Ulu Öndər Heydər Əliyevin davamçıları məhz vətən sevgisini əbədiyaşar, adı bəşər tarixində yaddaşlarda həkk olunan Ali Baş Komandanımızdan öyrəndilər və zaman-zaman da öyrənəcəklər.

Heydər Əliyev demişdir: - «Mən balaca bir evdə, zəhmətkeş ailəsində, bir yaz günü dünyaya göz açmışam. Anadan olanda yəqin ki, beş-on, uzağı otuz-qırx nəfər sevinib. İndi bəlkə də, bir qədər qeyri-təvazökar səsləndi, amma deməliyəm ki, anam məni bütövlükdə Azərbaycanımız üçün dünyaya gətirib. Doğma canım, varlığım qədər sevdiyim Azərbaycanım mənim qibləgahımdır. Bütün şüurlu ömrümü onun inkişafına, tərəqqisinə həsr etmişəm. »

Tarixi şəxsiyyət – Ulu Öndər Heydər Əliyev nəsillərin yaddaşında yaratdıqları və həyatda qoyub getdikləri tarixi abidələrlə əbədiləşdi.

Kiçik bir məmləkət, odlar diyarı Azərbaycanı bütün dünyaya tanıtdıran Heydər atamız oldu.

Yadlara baş əyməyən,
Şah vüqarlı dağımsan.
Mənim bahar nəfəsli,
Varlığım, torpağımsan.
Dünyamızı dolaşan,
Üçrəngli bayrağımsan.
Hamı heyran qalıbdı,
Yurdumdakı būsata.
Alqış əzəmətinə,
Sağ ol, ay Heydər Ata!

Yenilməz ordumuzun,
Baş sərkərdəsi sənsən.
Vətənimin əbədi,
Ünvanı, səsi sənsən.

Gəlişinlə gör necə,
Nur vermişən həyata,
Arzuda,diləkdəsən,
Sağ ol,ay Heydər Ata!

Bir uzaq səfərdəsən,
Yolun haqqın yoludur.
Sənin əzəmətindən,
Dünyamız da halıdır.
Mübarək ismin,adın,
Vətənin simvöludur.
Üzümüzü tutmuşuq,
Biz bu müqəddəs ada,
Sağ ol,ellər atası,
Sağ ol,ay Heydər Ata!

Onun məqsədyönlü və gərgin əməyinin, zəhmətinin sayəsində xalqımızda xoş gələcəyə, sabaha inam, vətənpərvərlik, torpağa, bayrağa, vətənə sevgi əzmi yarandı. Gənclərimizin milli ruhda, milli-mənəvi dəyərlər əsasında tərbiyələndirilməsini vacib sayan Heydər Əliyev göstərirdi ki, gənclərimiz tariximizi yaxşı bilməlidirlər, tariximizi yaxşı bilməyən gənc vətənpərvər ola bilməz.

Bu müqəddəs yolda xalqımızı əsrdən-əsrə tarixi bir şəxsiyyət – Azərbaycan xalqının fəxri,vüqarı, Azərbaycan xalqının böyük oğlu, ölkənin müstəqilliyinin sükanını çətin fırtınalardan uğurla keçirən Heydər Əliyev oldu.

Müstəqilliyimizin baş memarı, azadlıq yolumuzun sönməz günəşi olan Ulu Öndərimiz milli ordumuzun qüdrətli və döyüşkən olması naminə önəmli addımlar atdı. Azərbaycan ordusu müstəqilliyimizin, doğma vətənimizin etibarlı keşikçisidir deyən ümummilli liderimiz öz vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirən, lazım gələrsə vətən yolunda şəhid olmağı bacaran Azərbaycan əsgəri və zabitlərinə ömrü boyu diqqət və qayğı göstərərək, vətənə layiqli xidmətlərinə görə onları ali hərbi rütbələrə, orden və medallara layiq gördü.

Ulu öndərimizin siyasi kursunu davam etdirən müstəqil Azərbaycan dövlətinin prezidenti möhtərəm İlham Əliyev də yurda keşik çəkən vətən övladlarından qayğısını əsirgəmir.

Azərbaycan xalqının dahi oğlu, Ulu Öndəri Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətçiliyinin dünəni, bu günü, sabahı və ən ümdəsi parlaq hərbi günəşidir. O, tarixin şanlı səhifələrini əməli və dönməz əqidəsi ilə yazdı, yaratdı və gələcək nəsillərə tükənməz xəzinə kimi ərməğan etdi. Ömrünü-günü Azərbaycan xalqının bu günü, sabahı və gələcəyi naminə şam kimi əritdi. Onun ömür yolu xalqa, vətənə layiqli xidmətləri ilə öz əksini tapdı.

Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin tarixi salnaməsinin yaradıcısıdır. Qısa bir müddət ərzində vətənimiz otlar diyarı Azərbaycanda hərbi ocaqlarını yaratdı və böyüməkdə olan oğul balalarımıza atalıq qayğısı göstərərək hərbi təhsil almaqları

üçün qollarından tutdu, həyatda düzgün, işıqlı yol göstərdi. Cəsarətli, məğrur olmağı, vətəni sevməyi, torpaqlarımızı qorumağı tövsiyyə etdi. Bax onda, xalqımızın bəxtinə gün doğdu, oğullarımız hərbin sirlərini ixtisaslı zabit kimi öyrəndilər.

Ulu Öndər – əbədi Ali Baş Komandanımız Heydər Əliyevin uzaqgörən daxili və xarici siyasəti sayəsində Azərbaycan iqtisadi, ictimai-siyasi, mənəvi-mədəni həyatın bütün sahələrində böyük ad qazanaraq bütün dünyada tanındı. H. Əliyev dühasına, ucalığına bütün dünya xalqları heyran qaldı. Ulu öndər öz mərdliyi, iradəsi və Tanrının bəxş etdiyi gücü və istedadı ilə dahilik zirvəsinə ucaldı. Əlçatmaz zirvələri fəth edən Ulu Öndər Heydər Əliyev belə demişdir:

- Görünür təbiətin özü mənə hansısa bir qüvvə verib. Xarakterim isə qüvvə və bacarığımı səfərbərliyə almağa vadar edir.

Xalqın birliyinin sarsılmazlığından, mətinliyindən iftixar edən Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev demişdir:

- Gəlin hamımız əl-ələ verək müstəqil Azərbaycanı, böyük Azərbaycan xalqının binasını, möhtəşəm binanı birlikdə gözəl tikək.

Heydər Əliyev halal əməyinə tapınıb, halal çörək qazanan ailədə dünyaya göz açdığından sadə zəhmət adamlarının, şəhid övladlarının, kimsəsizlərin, bilikli, bacarıqlı, hər bir Azərbaycan vətəndaşının dayağı idi.

Vətənimizin neçə-neçə oğul və qızlarının vətəndə və vətəndən kənarında ali təhsil almaları üçün qollarından tutub, həyat yollarında düzgün yol göstərib Heydər Atamız – Ulu Öndərimiz!

Xalqımızın fəxri, səcdəgahı sönməyən günəş kimi qibləgahımız, ümid yerimiz idi Heydər Atamız, Ulu Öndərimiz, Hərb Günəşimiz!

Dahilər dahisi Heydər Əliyev dönə-dönə belə demişdi: - «Mən həyatımın qalan hissəsini də öz xalqıma həsr edəcəyəm» və «Heç bir qüvvə Azərbaycanın müstəqilliyini əlindən ala bilməz, bundan sonra heç bir qüvvə Azərbaycanın dövlətçiliyini məhv edə bilməz».

Uca dağ qədər vüqarlı, əlçatmaz səma qədər ucalardan uca Heydər Atamız, Ulu Öndərimiz, Hərb Günəşimiz, əbədi liderimiz millətini beynəlxalq cəmiyyətdə təmsil edən yeganə dövlət xadimi idi. Azərbaycan tarixinin şanlı səhifələrinin banisi idi.

Bu barədə Ulu Öndər Heydər Əliyev belə demişdir:

- Xalqla ordunun birliyi həm xalqın qüdrətini, həm ölkənin qüdrətini artırır, həm də ordunu daha da qüvvətli edir. Hər bir dövlətin qüdrətini ordu ilə xalqın vəhdəti, birliyi təşkil edir.

Heydər Əliyev hər zaman qurdu,yaratdı, yaratdığı ucalıqlar içərisində əbədiləşdi. O, Azərbaycan xalqının ər oğullarının qorxmaz, cəsəətli, mətin yetişməsi üçün kişilik,mərdlik ocaqları yaratdı.

Hər bir evdə, hər bir eldə, hər bir obada atalar, analar oğullarını hərbi geyimdə gördükdə Heydər Əliyevə minnətdar oldular.

Heydər Əliyev çətin bir zamanda böyük əziyyətlər bahasına yaratdığı hərbi ocaqlarında təhsil alan Azərbaycan övladlarının hər birini öz övladı qədər sevdi və onlara baxıb fəxr edirdi.

O, Azərbaycan xalqına vətən, torpaq, bayraq sevgisi ilə yanaşı qürurlu, möhkəm və iradəli olmağı öyrətdi.

Xalqın yolunda min bir əziyyətə qatlaşan Heydər Əliyev bu yolda yorulmadı. Hər kəsin qolundan tutdu, hər bir Azərbaycan vətəndaşına dayaq oldu.

«Ordunun yaradılması torpaqlarımızın müdafiəsinin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün əsas şərtlərindən biridir» – deyərək Ulu Öndər Heydər Əliyev atalarını vətən yolunda itirmiş vətən oğullarının hərbi məktəblərdə oxuduqları illər ərzində onlara dayaq oldu və atalıq qayğısını əsirgəmədi.

Ulu Öndərin qüdrəti qarşısında mənfur düşmənlərin aciz qaldıqlarını görəndə hər kəsin ürəyinə Heydər Əliyev sevgisi hopdu.

Heydər Əliyev belə demişdir:

- Orduya qayğı, hörmət cəmiyyətin, xalqın şərəfli vəzifəsidir.

Hərbi hissələrdə, ön cəbhələrdə əsgəri xidmətdə qulluq edən vətən oğullarına Ali Baş Komandan dəfələrlə şəxsən özü qiymətli hədiyyələr bağışlamışdı.

Müdrük kəlamların banisi Heydər Əliyev həmişə deyirdi:

- «Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var. Hər bir peşə şərəflidir. Ancaq vətəni qorumaq peşəsi hər bir peşədən üstündür, şərəflidir».

Bu gün ordu quruculuğunda mətin oğulların vətənə sədaqət andı, şücaəti, nizam-intizamı, işğal altında olan torpaqlarımızın azad olunacağı gündən xəbər verir.

Ordumuzun mətinləşməsi heç də öz-özünə yaranmadı. Ordu quruculuğunun banisi Ali Baş Komandan, əbədiyaşar liderimiz H.Əliyevin bu sahədəki şərəfli xidməti bütün dünyaya bəllidir.

Heydər Əliyev tarixin şanlı səhifələrini polad iradəsilə yazdı. Orduya, təhsilə, mədəniyyətə dövlət qayğısı gənc nəslin vətənə gərəkli böyüməsi üçün zəmin yaratdı.

Bu böyük insan yaradıcı insanlara hər zaman qayğı göstərmişdir. Dahi şəxsiyyətlərin ev muzeylərinin yaradılmasına xüsusi diqqət yetirmiş və hər bir muzeyin açılışında iştirak etmiş və geniş məzmunlu nitqlər söyləmişdir.

Səməd Vurğunun, Cəlil Məmmədquluzadənin, Hüseyn Cavidin, Üzeyir Hacıbəyovun, Cəfər Cabbarlının, Bülbülün, Məmməd Səid Ordubadinin, Nəriman Nərimanovun, maestro Niyazinin xatirə muzeylərinin yaradılmasında və bu muzeylərdəki mədəni irsimizin bu günə qədər gəlib çatması Heydər

Əliyevin zəhməti sayəsində mümkün olmuşdur.

Heydər Əliyev hər zaman Azərbaycan xalqı ilə fəxr edərək belə demişdir:

- «Mənim həyatımın məqsədi və mənası Azərbaycan, Azərbaycan xalqıdır, Azərbaycan vətəndaşıdır. Əgər mən buna nail ola bilsəm ən xoşbəxt adam kimi həyatımı başa çatdıracam. Buna nail olmağa çalışıram və çalışacam».

Sənət adamlarını və insan ömrünü, əməyini qiymətləndirən Ulu Öndər Heydər Əliyev hər bir vətəninə sevən, ürəyində bayraq, torpaq, millət sevgisi olan Azərbaycan övladı ilə fəxr edirdi.

Heydər Əliyev Mehdi Hüseynzadə haqqında kəlamlarının birində belə demişdir:

- «Azərbaycan xalqının igid oğlu, adı dillər əzbəri olan partizan, kəşfiyyatçı, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı Mehdi Hüseynzadənin Bakıda ucaldılmış abidəsi vətənimizi qorumaq üçün canından keçmiş qəhrəmanlara ümumxalq hörmət və məhəbbətinin parlaq ifadəsidir».

İkinci Dünya Müharibəsində, hərbi münaqişələrdə, Çexoslovakiya, Macarıstan, Əfqanıstan hadisələrində, 20 Yanvar 1990-cı il qırğınında, torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda gedən döyüşlərdə, Qarabağ müharibəsində həlak olmuş, itkin düşmüş, aldığı yaralardan vəfat etmiş vətən övladlarının, Azərbaycanın şanlı oğul və qızlarının əziz xatirəsinə həsr olunmuş Azərbaycan Respublikasının xatirə kitabı da Ulu Öndər H. Əliyevin təşəbbüsü ilə nəfis tərti

batda çap olunmuş və bu gün hər bir evdə, eldə, obada yetişməkdə olan gənc nəslin hərbi vətənpərvərlik ruhunda böyüməsində böyük və əvəzedilməz bir mənbədir.

Torpaq uğrunda canlarından keçən hər bir vətən övladının məzarı müqəddəsdir. Məhz buna görə də H.Əliyev müqəddəs şəhidlər xiyabanının ziyarətgaha çevrilməsini və abadlaşdırılmasını daim diqqət mərkəzində saxlamışdır.

Qanlı müharibədə şəhidlik zirvəsinə ucalmış hər bir vətən övladının müqəddəs adlarını yaddaşlarda həkk etdirən, hünər və rəşadətlərini gələcək nəsillərə yetirən Heydər Əliyev oldu.

«Torpaq uğrunda ölən varsa, vətəndir». Əzəli və əbədi yurd sevgisi, vətən məhəbbətilə döyüzlərə atılan vətən övladlarının adını ehtiramla yad etmək üçün «Xatirə» kitabını vərəqləyərkən təsadüfən 294-cü səhifəni açdım və həyat yoldaşımın adını oxudum, soyuq qış gecəsinin qaranlığında sanki mənzilimdə günəş doğdu, gözlərimə inanmadım, dönüb-dönüb təkrarən bir də oxudum. Sanki «Xatirə» kitabı dil açıb mənimlə danışdı. Kitabı oxuyarkən kədər hissi ilə yanaşı ürəyimdən qürur hissi də keçdi. Kitab mənə çox şeylər dedi. Hörmətli yazıçı-publisist Nahid Hacızadənin dili ilə desək:

- «Sahili bilinməyən ürək yanığı, böyük qürur duyğusu, vətənpərvərlik coşqusu da!.. »

Əllərimi Tanrı dərgahına açıb gecənin qaranlığında mənə öz müqəddəs amalları ilə sevindirən Ulu

öndərimizə Tanrıdan rəhmət dilədim. Hər zaman kimsəsizlərə, tənhalara dayaq olan Öndərim! Ruhun qarşısında baş əyirəm, Ulu Öndərim!

Bu gün yoxluğunla barışa bilməyən hər bir Azərbaycan övladı müqəddəs məzarın qarşısında baş əyir:

Azəri yurdunun gələcəyinin,
Qurub yaradanı Heydər Əliyev.
Şanlı məktəblərin, hər b ocağının,
Parlayan günəşi Heydər Əliyev.

Əbədi məşəl tək yanan ocağın,
Azəri yurdunu nura bələyər.
Tanrı dərğahında adın müqəddəs,
Məzarın önündə hər kəs baş əyər.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin əbədiliyinin təmin olunmasının, dünya azərbaycanlılarının bir amal ətrafında birləşməsi kimi tarixi bir missiyanın da banisi Heydər Əliyevdir.

«Azərbaycanın Avropa şurasına üzv qəbul edilməsi», «İpək yolunun bərpası», «Əsrin müqaviləsi», «Neft kontraktının imzalanması» -bütün bunlar hamısı Heydər Əliyevin əməyinin bəhrəsidir. Ən əsası o, odlar diyarı Azərbaycanda böyüməkdə olan gənc nəslin gələcək günlərinin firavan olacağından,xoşbəxt yaşamasından xəbər verir.

Azərbaycana rəhbərlik etdiyi bütün dövrlərdə vətənimizin əsrlərə bərabər tərəqqisinə, bütün dünyada məşhurlaşaraq, özünə layiqli yer tutmasına nail olan

qüdrətli Ulu Öndər Heydər Əliyev şəxsiyyəti bizlər və dünya durduqca yetişməkdə olan gənc nəsillər üçün əbədi günəş qədr müqəddəs və əzizdir.

Heydər Əliyev nəhəng tarixi şəxsiyyət, görkəmli siyasi xadim, Azərbaycanın qeyrət və müdriklik simvoludur. Ali Hərbi Məktəblərdə təhsil alan kursantlar Heydər Əliyev ideyalarının davamçısı, Ali Baş Komandan cənab İlham Əliyevin ordumuza göstərdiyi misilsiz qayğıdan İlhamlanaraq, Ulu Öndərimizin etimadını doğrultmağa çalışırlar.

Heydər Əliyev qüdrətli ordu quruculuğunu praktiki şəkildə gerçəkləşdirməklə yanaşı həm də onun siyasi-ideoloji bazasını, mənəvi-əxlaqi bünövrəsini, strateji istiqamətlərini müəyyənləşdirdi, elmi-nəzəri sahədə ən dəyərli işlər gördü. Bax elə ona görə də əbədiyaşar prezidentimizin müdrikliyinin, parlaq zəkasının, saf əməllərinin və arzularının davamçıları olmaq bizim üzərimizə düşür.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanı ən çətin sınaqlardan, dəhşətli faciələrdən öz ömrü bahasına xilas etdi. Ən əsası Milli Ordumuzun inkişafını təmin etdi. Formalaşmış nizam-intizamlı ordunun başında qüdrətli sərkərdə, güclü bir şəxsiyyət, Ulu Öndər, yenilməz liderimiz H. Əliyev durdu. Belə bir ordunun sıralarında xidmət etmək, vətənə övladlıq borcunu ödəmək üçün can atanların, orduda könüllü xidmət etmək istəyənlərin sayı günbəgün artdı.

Bu müqəddəs yolun yolçuları vətən torpağını azad etməyə qadir əsgər kimi Heydər Əliyev dühasında yetişdilər.

Heydər Əliyevin parlaq zəkası ordu quruculuğunda böyük irəliləyişlər, xalqda orduya qarşı möhkəm inam və sevgi yaratdı.

Onun əməyi sayəsində orduda yaranan hər bir uğur, yenilik, güclü nizam-intizam bizim hər birimizin qəlbində böyük iftixar hissi yaratdı. Ali Baş Komandan hər zaman bir vəzifə olaraq tövsiyyə edirdi ki, Azərbaycanın güclü ordusunu yaratmaq ümumxalq işi olmalıdır. Yəni hər kəs cəmiyyətdə tutduğu mövqeyindən, mənsubiyyətindən asılı olmayaraq ordu quruculuğuna layiqli töhfəsini verməlidir.

Heydər Əliyev Azərbaycan torpağında, Azərbaycan xalqının parlaq günəşi kimi öz nurundan hər kəsə pay, vətənsəvərlərin qoluna güc verdi. Ulu Öndərə – El atasına, gücü-qüdrəti isə göydə Ulu Tanrı, yerdə xalqın sevgisi bəxş etmişdi.

Heydər Əliyevi Ulu Tanrı dünyaya adi bəşər övladı kimi deyil, Azərbaycan xalqının xilaskarı kimi göndərmişdi. Xalqımız ən çətin və məşəqqətli günlərində Ulu Öndərimizdən kömək dilədi. H. Əliyev xalqa kömək əlini uzatdı və insanları dəhşətli uçurumlardan xilas etdi. O, Azərbaycan dövlətçiliyinin yaradıcısı, dövlət müstəqilliyimizin, ərazi bütövlüyümüzün, demokratik dəyərlərimizin qarantı, xilaskarlıq, quruculuq missiyasını gerçəkləşdirən bəşər tarixində yeganə tarixi şəxsiyyətdir. Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun güclənməsi, dünyanın tanınmış siyasətçilərinin Azərbaycana münasibəti, onun qiymətləndirilməsi - bütün bunlar xalqımızın

böyük oğlu Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında qızıl hərfərlə tarixin yaddaşında həkk olunacaq xidmətləridir.

Azərbaycan dövlətçiliyinin yaradıcısı və xilaskarı Heydər Əliyev Azərbaycan xalqını daim xoşbəxt, firavan görmək arzusu ilə çalışırdı. Zülmət qaranlıqdan xalqı işıqlı yola çıxaran Heydər Əliyev yolu bizim əbədi və tarixi yolumuzdur.

Heydər Əliyev irsini qoruyub saxlamaq, onun ideyalarını həyata keçirmək bütün Azərbaycan xalqının borcudur. Bu gün fərdi əsgəri keyfiyyətlərinə malik olan, ordu-millət ənənələrini yaşadan Azərbaycan ordusu H. Əliyev ideyalarından ruhlanaraq Qafqazda qüdrətli Azərbaycan ordusuna çevriləcəkdir. Müstəqilliyimizin və ərazi bütövlüyümüzün əbədi qoruyucusu – Azərbaycan ordusu Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı ordudur.

Müstəqil dövlətimizin atributlarından olan Silahlı Qüvvələrimiz haqqında Heydər Əliyev demişdir:

- «Bizim ordumuz bu gün Azərbaycanın müstəqilliyinə yönəldilmiş hər hansı bir qəsdə layiqli cavab verməyə hazırdır».

Bəli, zəngin, qüvvətli və müstəqil Azərbaycan ordusu xalqımızın qürur mənbəyi olacaqdır. Vətənin müdafiəsində dayanan şanlı vətən oğulları sizin vəzifəniz çətin olduğu qədər də müqəddəsdir.

Əzəmətli hərbi ocaqlarının banisi Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin ordusunu güclü dövlətlərin orduları səviyyəsinə çıxartdı. Bu gün isə

ordumuzun Ali Baş Komandanı İlham Əliyev Heydər Əliyev ideyalarını uğurla həyata keçirərək Azərbaycan Ordusunun daha da qüdrətli olması üçün əlindən gələni edir. Bəli – «Ot kökü üstündə bitər» - deyib babalarımız. H. Əliyev yadigarı hörmətli prezidentimiz, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyev xalq tərəfindən sevilir və bu sevginin məhəbbəti nəticəsidir ki, orduda sağlam qüvvələr yaranır və daim yaranacaqdır. Ali Baş Komandan, Ulu Öndərimizin davamçısı İlham Əliyevin H. Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin, Azərbaycan Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbinin, Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbinin buraxılış mərasimlərində iştirakı ölkəmizdə ümumxalq bayramı kimi qeyd olunmuşdu. Burada sadə zəhmət adamlarından tutmuş ən yüksək vəzifəli ziyalıların övladları H. Əliyevin qurub-yaratdığı hərbi ocaqlarının məzunları olurdular. Burada -bu böyük mərasimdə hər kəs sevinirdi. Həmin gün Xəzərin sərin mehi sanki isti yay günlərinə öz xəfifliyi ilə təbiətin əsrarəngiz gözəlliyini gətirmişdi. Sanki həmin gün leytenantlarımızın çiyinlərindəki ulduzlar qızılı rəngini Ulu Tanrı dərgahından və Heydər Əliyev ruhundan nur alaraq bərq vururdu.

Həmin gün hər şey gözəl idi. Valideynlərin üzlərindəki sevinc hissi də, H. Əliyev portretində üzünün cizgiləri də. Gənc leytenantlar yaraşqlı hərbi formada əllərində müqəddəs üçrəngli bayraqla geniş yaşıl çəmənliyi xatırladan meydana daxil olanda hər kəsin sevincdən gözləri yaşardı. Bu həm sevinc-

dən, həm də kədərdən idi.

Sevinirdilər ona görə ki, Ulu Öndərimiz qısa bir müddət ərzində nizam-intizamlı ordu yaratdı, hərbi məktəblər yaratdı. Bir də savadlı zabitlər yetişdirən hərbi ocağının banisi – xalqın atası, Ulu Öndər, dahilər dahisi, müdrik komandanın 2005-ci ilin buraxılış mərasimindəki cismani yoxluğunun kədəri var idi hər kəsin gözlərində.

Hərdən də boylanıb baxırdılar yüksək tribunaya, onun səsi ucalardan, Tanrı dərgahından duyulurdu. Sanki günəş şəfəqlərinə qərq olunmuş Heydər Əliyev ruhu bizi ucalığa səsleyirdi. Səsinin sehri məni ötən illərə apardı, o illərə ki, 2001-ci ilin buraxılış mərasimində hər bir kursanta, hər bir zabitə ata məhəbbətilə baxıb, fəxr edirdi. Çünki burada yetişən zabitlərin əksəriyyəti H. Əliyevin qurub-yaratdığı C.Naxçıvanski adına Hərbi litseydə təhsil almış və sonra Ali Hərbi Məktəbə daxil olmuşdular. Gənc nəslin hərbi sənətinə marağının böyük olmasından Ulu Öndərimiz sonsuz fərəh hissi keçirdiyini dəfələrlə söyləmişdi.

2001-ci ildə Ali Hərbi Məktəbin buraxılış mərasimində Ali Baş Komandan H. Əliyev və ölkəmizdə səfərdə olan Türkiyə Cümhuriyyəti Silahlı Qüvvələrinin Baş Qərərgah rəisi, Ordu Generalı Hüseyn Kıvrıkoğlu mərasimdə iştirak etmək üçün məktəbimizə gəlmişdilər. Həmin gün türk ulduzları eskadriyasının Bakı səmalarında sülh məramlı uçuşları haqqında Heydər Əliyev demişdir:

- Bu gün bu mərasimi daha da gözəlləşdirən «Türk ulduzları»nın ikinci gündür ki, Azərbaycanın, Bakının səmasında qəhrəmancasına uçuşları oldu.

Biz dünən də, bu gün də Türkiyənin nə qədər qüdrətli, peşəkar, nə qədər inkişaf etmiş Silahlı Qüvvələrinin mövcud olduğunu şahidliyik. Mən «Türk ulduzları»nın Azərbaycana gəlməsi münasibətilə bütün xalqımızın adından, dövlətimizin adından minnətdarlığımı bildirirəm və bəyan edirəm ki, mən onları öz şəxsi hədiyyələrimlə təltif edirəm.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycan əsgərlərinə türk əsgərlərinə bənzəməyi tövsiyyə etmişdi. Ümummilli liderimiz demişdi:

- Biz artıq bunun canlı şahidiyik ki, Türkiyə Cümhuriyyətinin ağır şəraitdə yaşayaraq inkişaf etməsində və ona qarşı olan təxribatların qarşısının alınmasında, vaxtilə 20-ci illərdə Türkiyə Cümhuriyyətinin yaranmasına mane olan qüvvələrin qarşısının alınmasında türk əsgəri böyük qəhrəmanlıq, şücaət, vətənpərvərlik nümunələri göstəriblər. Ona görə də bu ənənələri daim inkişaf etdirərək Türkiyə Cümhuriyyətinin Silahlı Qüvvələri indi dünyada ən güclülərdən biri hesab olunur.

Türkiyə Cümhuriyyətinin Silahlı Qüvvələrinin, onun əsgərlərinin bütün başqa keyfiyyətlərdən əlavə ən yüksək keyfiyyəti vətənə, millətə, torpağa daim sədaqət hissi ilə yanaşması və xidmət etməsidir. Bu, hər bir ölkənin əsgərinin borcudur. Dünyada, dünya ölkələrində bu sahədə böyük nümunələr də var. Bu nümunələrdən biri və bizim üçün çox yaxın, əziz olanı türk əsgərinin, Türkiyə Silahlı Qüvvələrinin Türkiyə Cümhuriyyəti yaranandan sonra türk ordusunu daim inkişaf etdirməsidir. Siz də Azərbaycan xalqına xidmət edərək, müstəqil Azərbaycan dövlətinə xidmət edərək, müstəqil Azərbaycan torpağının keşiyində duraraq, xalqımızı sevərək, vətənpərvərlik hissi ilə yaşayaraq, özünüzü qəhrəman, cəsur, qüdrətli bir insan kimi formalaşdırmalısınız və qarşıdan gələ biləcək bütün çətinliklərə hazır olmalısınız.

Xalqımızın fəxri,vüqarı, müstəqil Azərbaycan dövlətini bütün dünyaya tanıtdıran, xalqımızın, dövlətimizin adını ucalardan uca edən, xalqımızın tarixini qoruyub saxlayan, vətən - yurd sevənlərə, elm və mədəniyyət xadimlərinə dəyərli qiymət verən, orduda möhkəm nizam-intizam yaradan yenilməz və təkrarolunmaz sərkərdəmiz, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev oldu. Onun həyat və fəaliyyətinin özü bir məktəbdir. Əqli, iradəsi, əməli,vicdanı saf olan hər kəs Heydər Əliyev ideyalarının davamçısı olmalı, ordu, vətən, xalq üçün çalışmalı, Ali Baş Komandan hörmətli prezidentimiz İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşməlidir. Bu gün müstəqil Azərbaycanımızın prezidenti, Heydər Əliyevin layiqli davamçısı İlham Əliyev müstəqil Azərbaycanın dünyada layiqli yer tutması üçün əzmlə çalışır. O, bütövlükdə Azərbaycan xalqının fəxri olmaqla yanaşı, həm də müstəqil Azərbaycan gənclərinin lideridir.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyev bacarıqlı diplomat kimi, məntiqli və uzaqgörən, demokratik prinsipləri gözləyən mahir siyasətçi, gənc sərkərdə kimi dünya ölkələrində böyük nüfuz sahibi kimi tanınır.

Azərbaycan xalqının rifahı naminə çalışan Heydər Əliyev davamçısı möhtərəm İlham Əliyevin hər bir uğurlu addımını xalqımız dəstəkləyir, fəxrimiz,vüqarımız kimi alqışlayır, bütün xalq onun arxasınca addımlayırıq.

Xalqımız öz seçimində heç zaman yanılmır.

Müstəqil Azərbaycanı sivil ölkələrə qovuşduran Heydər Əliyev ruhu qarşısında hər kəs baş əyir. Ona görə ki, o, müstəqil Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarında milli qürur və milli ruh yaradı. Gənclərimizi milli vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə etdi. O, xalqın atası və möhtərəm müəllimi idi.

Heydər Əliyev müəllim peşəsi barədə demişdir: «Müəllim öyrətməlidir, bilik verməlidir, tərbiyə verməlidir! Müəllim çalışmalıdır ki, uşaq nəinki bilik alsın, həm də ümumiyyətlə bütün əxlaq normalarını, prinsiplərini mənimsəsin və onlara riayət etsin, öz həyatını yüksək əxlaqi dəyərlər əsasında qursun».

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin müəllimlərinin ən yaxın dostu sayılan H. Əliyev milli təhsilimizin, onun aparıcı qüvvəsi olan müəllimlərin cəmiyyətdə rolunun artması, müəllimlik peşəsinə olan ehtiram, bu peşənin layiqli davamçılarına olan qayğı və himayə onun öz daxili siyasətində önə çəkilirdi.

Orta məktəblərdə dərin savada, biliyə malik olan gənclərimizin hərbi məktəblərdə sağlam və bilikli kursant kimi yetişməsi böyük müəllim, dahi şəxsiyyət, əbədiyaşar Ali Baş Komandan Heydər Əliyevin gərgin zəhmətinin nəticəsidir. Elə ona görədir ki, gündən-günə möhkəmlənən Silahlı Qüvvələrimizin şəxsi heyəti, zəngin döyüş təcrübəsinə malik zabit, kursant və əsgərləri var.

Bu gün tarixin yaddaşında əbədi iz qoyan ulu öndər Heydər Əliyevin qurub yaratdığı Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində, Azər-

baycan Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbində, Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbində, C. Naxçıvanski adına hərbi liseydə yaradılan möhkəm nizam-intizam, tədris sahəsində yüksək müvəffəqiyyətlər müstəqil Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilməsində öz töhfəsini verir.

Ali Hərbi Məktəblərdə professor-müəllim heyəti, peşəkar zabitlərimizin qarşısında ən ümdə, ən vacib məsələ Heydər Əliyev ideyalarının layiqli davamçıları olan, vətən üçün gərəkli, savadlı zabit kadrlarının hazırlanmasında çox böyük məsuliyyətlə çalışırlar. Ən əsası dərin biliyə, yüksək döyüş hazırlığına malik yüksək səviyyəli zabit kadrlarının hazırlanması, müstəqil dövlətimizin möhkəmlənməsi və bu yolda gənclərin vətənpərvərlik, müstəqillik ruhunda yetişməsinə əsas verir.

Bu yolda biz Heydər Əliyev ideyalarının davamçıları kimi heç bir çətinlikdən qorxmadan müstəqil dövlətimizin işıqlı gələcəyi naminə, vətən torpaqlarının müqəddəsliyini duyaraq vətənə canla-başla, vicdanla xidmət etməli, işğal olunmuş torpaqlarımızın azadlığı naminə Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevə layiqli xidmətlərimizlə dayaq olmalıyıq. Vətən borcu, vətən sevgisi hər kəsin çiynlərində, ürəyində və gözlərinin nurunda olmalıdır.

Vətən, millət, bayraq sevgili vətən müdafiəçiləri, vətən oğulları, soyuq səngərləri öz nəfəsilə istiləşdirən, torpaq qoxusunu çiçək ətrindən ayırmayan Azərbaycan oğulları! Babalarımızdan yadigar torpaq-

ları qorumaq, Heydər Əliyev ideyalarına sadıq qalmaq hər birimizin müqəddəs borcudur.

Adını əzizləyir,
Hər yerdə elim,obam.
Qeyrət simvolumuzsan,
Mənim yenilməz babam.
Dünyamızı dolaşan,
Şərəfimsən,şanımsan.
Sorağı dildə gəzən,
Azadlıq dastanımsan.
Tükənməz bəhrəm,barım,
Öndərim, xilaskarım.

Səni bizə bəxş edən,
Ana yurdum var olsun.
Mislin,bərabərin yox,
Tanrım sənə yar olsun.
Əzəmətin yenilməz,
Vüqarlısan dağ kimi,
Gör necə də doğmasan,
Sən ana torpaq kimi.
Gücüm,taqətim,varım,
Öndərim,xilaskarım.

Düşməni diz çökdürən,
Yenilməz qüdrətin var.
Yolumuza nur saçan,
Ülvi məhəbbətin var.
Bizə arxa,dayaqdı,
Bircə kəlmə sözün də.

Xalqımın varlığını,
Tanıtdın yer üzündə.
Sən ey andım,amalım,
Ey əbədi baharım.
Tarixin möcüzəsi,
Öndərim,xilaskarım.

Odlar diyarı Azərbaycanı Ulu Öndərimiz qədər sevməli, seçdiyiniz hər b peşəsində qazanacağınız hər bir uğur müstəqil Azərbaycanın çiçəklənməsi deməkdir.

Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı hər b ocaqları – Ali Hərbi Məktəblər vətən oğullarına vətən sevgisini, şərəfi, müstəqilliyi öyrədir. Azərbaycan Ordusunun ehtiyaclarına cavab verəcək keyfiyyətlərə malik olan bacarıqlı zabitlərin yetişdirilməsi üçün hərbi məktəblərdə hərtərəfli imkanlar yaradılmışdır. Əgər Sovetlər dövründə hərbi məktəblərdə çox az sayda Azərbaycan oğulları oxuyurdusa, artıq burada təhsil alanların hamısı azərbaycanlılardır. Hamısı da Heydər Əliyevin zəhməti, uzaqqörənliyi, müdrikliyi sayəsində həyata keçirildi. Vətən oğullarını ruhlandırın, cəsarətli hər bçilər yetişdirən məktəb Heydər Əliyevin qurub-yaratdığı hərbi məktəblərdir.

Bu hər b ocağını başa vurub şərəfli zabit adına yiyələnən leytenantlar oxuduqları müddət ərzində yüksəkliklərdə saxladıqları şanlı döyüş bayrağını özlərindən sonra gələn son kurs kursantlarına təhvil verərkən hər kəsə örnək ola biləcək söz və ifadələrlə onu təqdim edərkən deyirlər:

- Kursantım!

-Babalarımızın qanı bahasına ucalan bu şanlı döyüş bayrağının müqəddəs keşik növbəsi sənindir. Rəngi əcdadlarının qanının rəngidir.

- Parçası şəhid dərisidir.

- Parıltısı zəfərlərin işığıdır.

- Ay-ulduzu hürriyyət və istiqlaldır.

-Yazısı qəhrəmanlıq və şücaətdir.

-Ağacı milli iradədir.

-Baftası şərəf və məsuliyyətdir.

-Bütün bunlar Azərbaycan xalqından sənə əmanətdir. Bu böyük əmanəti sənə təhvil verirəm. Dəmir biləyinlə onu bərk saxla. Qanının son damlasına qədər daim yüksəklərdə tut. Onu səndən sonra sağ qalanın əlinə təhvil verməyəne qədər son nəfəsini verməyəcəksən.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin ruhu duyulan bu şanlı bayraq nəsillər boyunca əbədi olacaq, əldən-ələ veriləcək, göylərdə daim vüqarla dalğalanacaqdır. Müqəddəs bayrağı qorumaq keşik xidmətlərinin ən şərəflisi, ən alisi, ən müqəddəsidir.

Bu şanlı bayrağı təhvil aldığım kimi vicdanla, namusla qoruduğumu göstərmək üçün onu öpür və təhvil verirəm. Keşiyin mübarək və uğurlu olsun!

Bayrağı qəbul edən kursant deyir:

-Leytenantım!

Namusuma and içirəm ki, bu müqəddəs keşikdə bir an da olsun gözümü ondan ayırmayacağam. Babalarımızın qanı bahasına ucalan bu şanlı döyüş bayrağını canımdan da əziz bilib onu daim yüksəklərdə tutacağam.

-Rənginin əvəzi qanım olsun.

-Parçasının əvəzi dərim olsun.

-Parıltısının əvəzi canım olsun.

-Ay-ulduzuna varlığım fəda olsun.

-Yazısını vicdanımdan tər-təmiz saxlayacağam.

-Ağacını milli imanımla bərk tutacağam.

-Baftası iman dolu qanımda namus, dözümlü çiyinlərimdə ən şərəfli məsuliyyət olaraq qalacaqdır.

-Ulu Öndər Heydər Əliyevin ruhu duyulan bu bayrağı məndən sonra sağ qalana təhvil vermədən ölmək mənə haram olsun.

-Keşiyini bir ibadət kimi tutacağam.

-İçdiyim bu anda sadıq qalacağımı sübut etmək və ehtiramımı göstərmək üçün bayrağımı öpür və təhvil alıram.

Nə qədər əzəmətli, nə qədər qüdrətli ifadədir, deyilmi? Bu əzəmətin, bu qüdrətin sahibi isə Ali Baş Komandanımız, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevdir.

Xalqımızın tükənməz sevgisini qazanmış Heydər Əliyev mərasim zamanı tribunadan stadiona enərək gənc zabitlərlə, eləcə də yeni qəbul olunmuş, habelə IV kursa keçən kursantlarla səmimi görüşər-

di, onların ailə vəziyyətilə maraqlanardı, təhsillərində uğurlar arzulayardı.

Leytenant adına layiq görülmüş gənc zabitlərin valideynlərini səmimiyyətlə təbrik edərdi Heydər Əliyev!

Valideynlər isə öz növbəsində Ali Baş Komandana dərin minnətdarlıq bildirərdilər ki, siz öz əllərinizlə övladlarımıza diplom verdiniz.

Xoşbəxt o leytenantlardır ki, Heydər Əliyevdən atalıq xeyir-duası aldılar. Onların hər biri Ulu Öndərə oxşamaq arzusu ilə vətənə xidmət edəcəklər. Vətən keşiyində məğrur dayanacaq, Heydər Əliyev ruhunun başımız üstündə günəş kimi parlaq şüalarından güc və hərarət alacaqlar. Xalqımızın qəhrəmanlıq ənənələrini yaşadacaq, vətənimizə sədaqətlə xidmət edəcəklər.

Aqıl babalarımız yaxşı deyiblər ki:

- «Oğul düşmən çəpəridir». Vətənin dar günündə onun keşiyində dayanan igid oğullar bizim güvənc yerimizdir.

Dövlətimizin suverenliyi, azadlığı, müstəqilliyi keşiyində dayanan vətən oğulları! Xalqın Heydər Əliyevə, İlham Əliyevə olan sevgisi ilə qoruyun vətənimizi. Bu vətən bizim ilk beşiyimiz, son mənzilimizdir.

Vətəni vətən eyləyən, hər qarış torpağını göz bəbəyi kimi qoruyan onun igid, mərd oğullarıdır. Vətən belə oğulları ilə öyünür, fəxr edir. Onlar vətəni sevib qoruduqları kimi, vətən övladları da onları

sevib əzizləyir.

Heydər Əliyev çıxışlarının birində belə demişdir:

- «Hər bir azərbaycanlı gənc orduda xidmət etməkdən şərəf hissi duymalı, fəxr etməlidir ki, ona müstəqil dövlətçiliyimizi və torpaqlarımızın toxunulmazlığını qorumaq kimi ən şərəfli vəzifə etibar olunub».

Bəli, oğullar dünyaya vətəni qorumaq üçün gəlirlər. Damarlarında azəri-türk qanı axan Koroğlu qeyrətli mərd oğullarımız olub, indinin özündə də var və həmişə də olacaqdır.

Artıq bizim güclü ordumuz var. Möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevin dediyi kimi:

- «Azərbaycan Silahlı Qüvvələri Qafqazda ən güclü ordudur».

Bəli, Azərbaycanın bütövlüyü uğrunda mübarizədə biz qalib gələcəyik, Qarabağ yenə «musiqi beşikli», «Qarabağ şikəstəli» günlərinə qayıdacaq. Şəhid qanı tökülən Qarabağ çöllərində yenə al qırmızı lalələr açacaq. Bənövşə kol dibində baharın gəlişindən, bülüllər gülün həsrətindən perik düşmüş, qərib diyarlardan dönən durna harayına vüsəl nəğməsi oxuyacaq. Şəhid ruhlarına əyan olacaq ki, uğrunda şəhid qanları tökülən torpaq heç zaman yadlara verilmir. Torpaq uğrunda ölənlərindir! Vətən onu sevənlərindir!

Heydər Əliyev 2001-ci ildə əsgərlər qarşısında çıxışında demişdir:

- Ermənistan silahlı qüvvələri vaxtilə Azərbay-

can ərəzisinin bir qismini işğal edibdir. Azərbaycanın ərəzi bütövlüyü pozulubdur. İşğal olunmuş torpaqlardan bir milyon Azərbaycan vətəndaşı, bizim soydaşlarımız didərgin düşüblər, ağır şəraitdə yaşayırlar və Azərbaycan dövlətinin ən ümdə vəzifəsi Azərbaycanın ərəzi bütövlüyünü bərpa etmək, yerindən-yurdundan didərgin düşmüş soydaşlarımızı öz elinə-obasına qaytarmaq və onlara gələcək yaşayış üçün şərait yaratmaqdır.

Biz bunun üçün məsələlərin sülh yolu ilə həll olunmasına çalışırıq və bundan sonra da çalışacağıq. Dünya təcrübəsi, müasir həyatda gedən proseslər onu göstərir ki, bu cür münaqişələr sülh yolu ilə həll olunmalıdır. Nə qədər çətin də olsa sülh yolu ilə həll edilməlidir. Biz bu çətinliklərin öhdəsindən gələrək bu yol ilə gedirik və gedəcəyik. Ancaq eyni zamanda Azərbaycan ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərəzi bütövlüyü nəyin bahasına olursa olsun, bərpa edilməlidir, işğal edilmiş torpaqlarımız azad olunmalıdır. Bu, Azərbaycan dövlətinin üzərinə düşən vəzifədir və bunun icraçıları Azərbaycan Silahlı Qüvvələridir, Azərbaycan ordusudur, Azərbaycan əsgəridir, siz hər an, hər dəqiqə Azərbaycan dövlətinin bu qərarını, üzərinizə düşən bu vəzifəni yerinə yetirməyə hazır olmalısınız.

Vətən sevgili vətənpərvərliyin banisi də dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevdir!

O, görüşlərin birində gənclərə müraciətində demişdir:

- «Hər bir gənc vətənpərvər olmalıdır. Vətənpərvərlik böyük bir məfhumdur. Bu, sadəcə orduda xidmət etmək deyil, vətənə sadıq olmaq, vətəni sevmək, torpağa bağlı olmaq – budur vətənpərvərlik.

Milli dəyərlərimizi, milli ənənələrimizi yaxşı bilməyən, tariximizi yaxşı bilməyən gənc vətənpərvər ola bilməz. Mən arzu edərdim ki, Azərbaycan gənci Şekspiri ingilis dilində oxusun, Puşkini rus dilində oxusun, Nizamini, Füzulini, Nəsimini isə Azərbaycan dilində oxusun”.

Heydər Əliyev Azərbaycan dilinin böyük hamisi və qayğıkeşi idi. Xalqımızın tarixi, mədəniyyəti və ənənələrilə bağlı gərəkli olan sənət əsərlərinin üzə çıxarılması, öyrənilməsi və gələcək nəsillərə çatdırılmasını çox vacib bilirdi. Öz aqlının, parlaq zəkasının nuru ilə xalqımızın yoluna nur saçdı Heydər Əliyev!

Ulu öndərimiz böyük mütəfəkkirlərimiz Nizami Gəncəvi, Məhəmməd Füzuli, Molla Pənah Vaqif, Mirzə Cəlil, Mirzə Ələkbər Sabir, Səməd Vurğun haqqında demişdir:

- «Bizim böyük dahi şairlərimiz, yazıçılarımız, mütəfəkkirlərimiz, dünya mədəniyyətini zənginləşdirmiş insanlarımız xalqımızın nə qədər böyük mədəniyyətə malik olduğunu açıb göstərmişdir».

Elm, maarif, ədəbiyyat və mədəniyyət sahələrinin inkişafında yorulmadan çalışan Heydər Əliyev xalqın milli yaddaşını oyatdı və silkələdi.

Müstəqil Azərbaycanın elm, mədəniyyət və in-

cəsənətinin dünyada tanınmasında Heydər Əliyevin əvəzsiz əməyi olmuşdur, ən əsası Azərbaycanı dağılmaqdan və milli fəlakətdən qurtarmışdır. O, Azərbaycanın milli qururunu, xalqın millət, torpaq, vətən sevgisini özünə qaytardı.

“Biz bir millət, iki dövlətik“ söyləyən Heydər Əliyevə “Atatürk Beynəlxalq Sülh Mükafatı” verilməsi xəbərini Azərbaycan xalqı və Azərbaycandan çox-çox uzaqlarda yaşayan azərbaycanlılar qürur, sevinc, böyük bayram əhval – ruhiyyəsi ilə qarşılamışdı.

Heydər Əliyev qardaş Türkiyə xalqının gözündə-könlündə layiqli yer tutmuş dahi bir şəxsiyyət kimi böyük nüfuz qazanmışdır. O, Azərbaycan – Türkiyə qardaşlıq əlaqələrinin daha da genişlənməsi üçün daim əlindən gələni edirdi.

Heydər Əliyev haqqında Türkiyənin keçmiş prezidenti Süleyman Dəmirəl demişdir: “Azərbaycan xalqı möhtərəm Heydər Əliyevin qiymətini, dəyərini çox yaxşı bilir.

Vətəni, millətini, torpağını canı-qanı ilə sevən, bütün mənalı həyatını bu yolda şam işığı kimi əridən, böyük nüfuz, hörmət sahibi, xalqın sevgisini qazanmış bəşəriyyətin yetişdirdiyi dahilərdən biri Heydər Əliyevdir”.

“Vətəni qoruyarsan vətən olar“ - demişdir Şah İsmayıl Xətai. Bu hikmətli kəlam əsrlər boyu yol gəlib, öz ünvanını, öz sahibini tapmışdır. Bu insan, bu vətən özü Heydər Əliyevdir.

Zəmanəmizin görkəmli dövlət xadimi əbədi lide-

rimiz Heydər Əliyev Hərbi Məktəbləri yaratmasaydı görəsən xalqımızın sonu necə olardı. Bünövrəsi bərk olan müstəqil Azərbaycanın təməlini də elə Heydər Əliyev öz polad iradəsilə qurdu, yaratdı. Onda olan rəşadət, ürək genişliyi, səmimilik, təbiətə, elə, obaya, hərbə bağlılıq, dahi Nəsimi demişkən “Gedən cismimdir, ruhum sizlədir” ideallığı ilə qəlbimizdə yaşayır. Əbədi məşəl kimi, parlaq günəş kimi gələcək nəsillərin qəlblərində əbədi heykəlini ucaldı Ulu Öndərimiz !

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi yolunda yorulmadan mübarizə aparan və bu işə Dünya Birliyi ölkələrinin potensial gücünün təsir qüvvəsini cəlb etməyə çalışan dahi şəxsiyyət Heydər Əliyev demişdir:

“Bizim məqsədimiz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etməkdən, Cənubi Qafqaz regionunda möhkəm və ədalətli sülhə nail olmaqdan ibarətdir”.

Heydər Əliyevin əzmi, fədakarlığı sayəsində müstəqil Azərbaycan Respublikası MDB ölkələri arasında hər bir sahədə ilkin yerlərdən birini tutur. Bu gün müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyi hər bir azərbaycanlının iftixarı, güvənc yeridir.

Heydər Əliyev demişdir: “Müstəqilliyi yaşatmaq üçün, konstitusiyamızda qeyd olunduğu kimi, Azərbaycanda dövlət quruculuğu ilə ciddi məşğul olmaq lazımdır. Biz konstitusiyamızda yazmışıq və bu heç vaxt pozula bilməz. Azərbaycanda hüquqi, demokratik, sivilizasiyalı, dünyəvi dövlət qurulur. Dövlət quruculuğu prosesi gedir və gedəcək və mən

tam əminəm ki, biz Azərbaycanda hüquqi, demokratik dövləti tamamilə qurub onu dünya demokratiyası səviyyəsinə çatdırıb biləcəyik “.

Heydər Əliyev şəxsiyyəti, zəkası, idrakı, təcrübəsi, bacarığını bu günkü və gələcək nəsillər daim öyrənəcək və ondan bəhrələndirəcək. Onun bir amalı, bir istəyi var idi – Azərbaycan xalqına hörmətlə yanaşmaq, onun böyüklüyünü və sülhsevərliyini dünya xalqlarına aşılamaqdır.

Ümummillilərimizin ömür yolu bizim üçün müqəddəs məktəbdir. Onun gərgin zəhməti sayəsində Müstəqil Azərbaycan Respublikası beynəlxalq aləmdə öz yerini tutdu, iqtisadiyyat, mədəniyyət, siyasət sahəsində aparıcı dünya dövlətləri ilə əlaqələr yaratdı. Odlar diyarı Azərbaycanı inkişaf etmiş ölkələr sırasına çıxardı, dövlətimiz demokratik dövlətlərlə bir cərgədə dayandı.

Bu gün Heydər Əliyev kursunun davamçısı, onun məktəbindən, siyasətindən bəhrələnməmiş, püxtələşmiş bir siyasi xadim kimi müstəqil Azərbaycanın gələcəyi naminə onun yolunu davam etdirən yüksək intellektual səviyyəyə malik hörmətli prezidentimiz İlham Heydər oğlu Əliyev var. Xalq Heydər Əliyevə inandığı qədər də İlham Əliyevi dəstəkləyir və ona inanır.

Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan dövləti üçün gördükləri iş göz yumanlar isə mənəviyyatca kordurlar.

Mənəviyyatca zəngin insanlar isə Heydər Əliyev işığından bəhrələnirlər. Heydər Əliyevin ölümsüzlüyə qovuşan ölümü xalqımızı kədərləndirsə də onun yeganə oğlu – sevimli prezidentimiz İlham Əliyevin atasına bənzər duruşu, baxışı, nitqi, iradəsi, qurub-yaratmaq əzmi, vətənə, torpağa, insanlara və ən əsası orduya olan məhəbbəti bizi sınmağa qoymadı. Gənc nəslin nümayəndəsi – şəxsiyyətli prezidentimiz İlham Əliyev yaşlı nəsilləri və eləcə də gənc nəsilləri, sağlam qüvvələri öz ətrafında birləşdirdi. Nurlu nənələrimiz çıxışlarını mavi ekranlardan dinlədikdə onu əzizləyə-əzizləyə belə deyirlər:

- “Tanrı səni qorusun, bəd nəzər səndən uzaq olsun” - əziz prezidentimiz İlham Əliyev, - “Yaşa, var ol”, “ Adın ucalardan gəlsin “– deyən ana – bacılarımız həmişə Sizə güvənirlər.

Deyirlər tarix təkrar olunur. Təkrarlaşan tarix səhifələrində yeni nəslin nümayəndəsi, fəxrimiz, vüqarımız İlham Əliyev var və dünya durduqca odlar diyarı müstəqil Azərbaycanı Heydər Əliyev varlığı ilə var edəcəkdir.

Zamanın gənc dühası İlham Əliyevi Heydər Əliyev yetişdirib. Bu gün dahi şəxsiyyət zirvəsində dayanan İlham Əliyevə ən yüksək ucalıqlar yaraşır.

Yenilməz müstəqil Azərbaycan Dövlətinin prezidenti Heydər Əliyev zamanın yetişdirdiyi şəxsiyyətdir! Heydər Əliyev şəxsiyyətinin yetirdiyi şəxsiyyət isə uca dağ vüqarlı sevimli prezidentimiz İlham Əliyevdir!

Qüdrətli dövlət başçısı, müdrik ağsaqqal, xalqın atası Heydər Əliyev ömrü boyu xalqının, vətəninə inkişafı yolunda çalışdığı qədər də, vətən oğullarının köməyi olduğu qədər də vətən qızlarının ictimai həyatda irəli getməsinə kömək olmuşdur. Tarix yaddaşlarında dastanlara, rəvayətlərə, nağıllara dönmüş Həcər, Nigar, Tomris, Burla Xatun kimi tarixi qəhrəman qadınlarımızın adına ehtiramla bu günün müstəqil dövlətimizin hərbi sahəsində xidmət edən Azərbaycan qadınlarına, qızlarına qol-qanad verirdi Heydər atamız!

Hərbi məktəblərdə vətən oğulları ilə yanaşı vətən qızları da hərbi təhsil alırlar və 2001-2002-ci illərdə buraxılmış məzun oğullarımızla bərabər məzun leytenant qızlarımız da vardı. Saf bulaq çeşməsi tək qaynayan Heydər Əliyev əməyi sayəsində bu ənənə, bu cəngavərlik libasında olan qızlarımızın sayı durmadan artmaqdadır.

2005-ci ilin dekabr ayında Müdafiə Nazirinin əmri ilə qadın hərbi qulluqçuları- mən də daxil olmaqla Təlim-Tədris Mərkəzində olduq. Başqa qadın hərbi qulluqçulardan fərqli olaraq mənim baxışlarım vaxtilə H. Əliyev adına AAHM-nin məzunu olmuş durna qatarına bənzəyən leytenant oğul və qızlarımızı görəndə ürəyim dağa döndü. Sanki illərdən bəri axtardığım doğmalarım qovuşmuşdum. Bir anlığa ötən illərə nəzər saldım və bu övladlarımızın-

zabitlərimizin kursantlıq illəri kino lenti kimi gözlərim önündən keçdi. Onlar AAHM-nə, hərbi təhsil məktəblərinə gəldikləri ilk günlərdə necə də uşaq bənzərli baxışları ilə dərslərdə, idmanda, mədəni-kütləvi tədbirlərimizdə iştirak edirdilər. Özləri ürəklə seçib gəldikləri peşənin sirlərinə Heydər Əliyevin yaratdığı hərbi ocağında vüqarla, inamla yiyələndilər. İllər keçdi, nizam-intizamlı kursantlar savadlı, bacarıqlı zabitlərə döndülər, dağ başında qartallara bənzədilər. Bu qolu, bu qanadı, bu vətən sevgisini hərbi formaya olan məhəbbəti onlar hərbi məktəblərin banisi – əbədi Ali Baş Komandan Heydər Əliyevdən öyrəndilər.

İnsanlar arasında belə oğul- qızlarımıza kimisi maraqla, kimisi məhəbbətlə, kimisi hörmətlə və bütün xalqımız Heydər Əliyev sevgisi ilə yanaşırlar.

Bu sevgi, bu istək xalqımızın orduya məhəbbətini artırdı, Heydər Əliyev davamçıları olmaq devizi ilə qurub-yaratmaq, vətən keşiyində dayanmaq amalı bizim ən ümdə vəzifəmizdir.

Artıq zabit kimi xidmət edən vətən övladları, bilikli, bacarıqlı, hərbin sirlərini dərinləndirən öyrəndikləri qədər də H. Əliyev ocağından nə öyrəniblərsə hamısını öz tabeçiliklərində olan səngər qoxulu əsgərlərimizə öyrədirlər. Mən onların hər biri ilə fəxr edirəm. Onların qarşısında hərbi vətənpərvərlik mövzusunda şərlər söyləyərkən dilimə belə bir söz, ana sözü, ana

laylasının bənzərliyi olan söz gəlmişdi: - Əziz vətən oğulları təbiət gözəldir, sizin boy-buxununuz, şux qamətiniz, təbiətin gözəlliyindən də qat-qat gözəldir. Siz cərgədə duranda, irəliyə addımlayanda durna qatarına bənzəyirsiniz. Bu qatardan, bu durna qatarından əskik olmayasınız. Sizinlə fəxr edir, sizlərə güvənirik, əziz vətən oğulları!

Sizin uca səsinizlə oxuduğunuz müəllifi olduğum məktəb marşlarını eşidəndə bir anlığa vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda aldığı yaralardan vəfat etmiş mayor rütbəli həyat yoldaşımın varlığını duyuram. Möhtərəm prezidentimiz Heydər Əliyevin qayğısı sayəsində mən və mənim kimi qız-gəlinlərimiz dərd qarşısında əyilmədilər. Övladlarımıza atalıq qayğısı, bizlərə dövlət qayğısı göstərən Heydər Əliyev hələ sağlığında ikən cənnətlik adını qazanmışdı. Heydər Əliyev özü də taleyin sərt sınaqlarından keçmişdi. Hörmətli xanımı, dünya şöhrətli oftoloq Zərifə xanımı vaxtsız itirmişdi. Öz dərdini öz ürəyində gizlədən Heydər Əliyev daha çox xalqın dərdini, ağrı - acısını öz ürəyində daşıyırdı. Tanrı hər zaman ona yaxın olan insanların beləcə sınaqdan keçirir. Çətin sınaqlardan məharətlə çıxmağı bacaran qürurlu dahi insan hər zaman bizlərə qürurlu olmağı tövsiyyə edib. Bütün Azərbaycan xalqına, azərbaycanlılara məğrur dayanmağı öyrətmişdi Heydər atamız!

Çünki özü məğrur, cəsarətli, iradəli, çətinliklərə sinə

gərməyi bacaran xalqın atası idi Heydər atamız!

Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının əvəzsiz qızı, fədakar həyat yoldaşı Zərifə xanım Əliyevanın vəfatından sonra belə demişdir:

- “Zərifə xanımın həyatdan getməsi bizim ailəmizi, şəxsən mənə və mənəmə övladlarımı çox sarsıtdı. Hər bir ailə üçün itki ağırdır. Burada heç bir şeyə fərq qoymaq olmaz. Ancaq hər bir insan da, ailə də özünün daxili mənəviyyatına, yaxud xüsusiyyətinə uyğun olaraq ailədə baş vermiş faciəyə, bədbəxt hadisəyə yaxud itkiyə öz münasibətini bildirir. Ümumiyyətlə ailəmiz çox həssas olduğuna görə Zərifə xanımın vəfatı bizim üçün çox ağırdır”.

Heydər Əliyev və Zərifə xanım Əliyeva ömrü gənc-lərimizə son dərəcə örnək olası həyat məktəbidir.

Aqıl babalarımızın belə bir məsəli var: - “Əgər olmasaydı ana zəhməti, qazana bilməzdim mən bu şöhrəti”.

Zərifə xanım öz həkimlik sənəti ilə insanların gözlərinə nur, Heydər Əliyev isə öz əməlləri ilə odlar diyarı Azərbaycana işıq, nur gətirmişdi!

Öz peşələrinin vurğunu ziyalı ailəsi - Heydər Əliyev ailəsi, təkcə Azərbaycana deyil, bütün dünyaya örnək oldu.

Zərifə xanımın vəfatına prezidentimizlə yanaşı xalqımız da yas saxlayıb, ürəkdən kədərlənirdilər. Heydər Əliyevə hər zaman mənəvi dayaq olan, Azərbaycan xalqının ismətli, ziyalı qızı Zərifə xanımın ölümünə hər kəs kədərlənirdi. Bu gözəl qadın, gözəl ana dünyadan belə vaxtsız getməməliydi. Hər kəsin bir alın yazısı var. İnsan ömrünün sonunun nə zaman yetişəcəyini heç kim bilmir. Bir də belə deyirlər axı: - ömrü verən allahdır, əzrayılın üzü qara olsun, bu sirli-sehirli dünyanın içindən heç kim, heç nə başa düşmür. Dünya bir pəncərədir, hər gələn baxar gedər.

Gəlimli-gedimli dünyada da hər kəsin bir ömür payı var. Xoşbəxt o kəsdir ki, halal zəhmət, alın tərilə elmin zirvəsinə yüksəlir və xalqı üçün yararlı işlər görür. Mənəviyyatca okeanlar qədər dərin insan ağılı-ziyası elmin sirlərinin dərinliyində daim axtarışda olur. Zərifə xanım da elm aləmində, tibb sahəsində zirvələr fəth etdi. Vətənimizin adını ucaldı, vətən üçün gözəl övladlar böyütdü. Gözəl ana, gözəl xanım və gözəl alim. Bu adların gözəlliyində ölümündən sonra da “ Fəxri xiyabanda” xatirəsinə ucaldılmış “Elegiya” abidəsinin ağ rəngdə olmasının da bir rəmzi mənası vardır. Bu nurdur, ana nuru, alim nuru.

Onun xatirəsinə həsr olunmuş mahnının sözlərini xalq şairi Fikrət Qoca, musiqisini isə Sevil xanım Əliyeva yazıb.

Bu həzin, kövrək mahnını dinləyən hər kəs kövrəlir, anasızlıq həyatını yaşayanları isə ikiqat kövrəldir. Zərifə xanımın ölümünə yerlər,göylər ağladı, təbiət dil açıb göz yaş tökdü. Səməd Vurğunun şerində deyildiyi kimi:

Ölüm sevinməsin qoy, ömrünü vermir bada,
El qədrini canından daha əziz bilənlər.
Şirin bir xatirə tək qalacaqdır dünyada,
Sevərək yaşayanlar,sevilərək ölənlər.

Dahilər ölməzdir, dahi və ziyalı bir ailənin yeganə oğlu İlham Əliyev də ata-ana itkisi ilə taleyin sərt imtahanından keçdi, özü də məğrurluqla. Bu

məğrurluq irsən gəndən keçib, bu ağrılar içərisində vətən yangısı, yurd sevgisi, xalqın taleyini pəhləvan cüssəli çiyinlərində çəkmək ağrısı var. Öz doğma Azərbaycan dilimizdə, hətta ingilis dilində yüksək tribunalardan çıxış edəndə Ulu Öndərimizin davamçısı sevimli prezidentimizlə fəxr edirik.

Fəxr edirik ona görə ki, İlham Əliyevin xanımı hörmətli Mehriban xanım Əliyeva da dövlətçiliyimizin daha da möhkəmləndirilməsi naminə Ali Baş Komandanımıza Azərbaycanın qeyrətli qızı kimi, qəhrəman xanım kimi onun gördüyü xeyrixah işlərə yaxından köməklik edir.

Mehriban xanım Əliyeva Heydər Əliyev Fondunun rəhbəri olduğu gündən öz üzərinə çətin və şərəfli bir vəzifə götürmüşdür. YUNESKO-nun xoş məramlı səfirinin az bir müddət ərzində yeniləşən müstəqil Azərbaycanda gördüyü işlər öz bəhrəsini verir. Təhsil, mədəniyyət, xeyriyyəçilik sahələrində gördüyü işlərin hamısı cəmiyyət tərəfindən rəğbətlə qarşılır.

Hörmətli Mehriban xanım, paytaxtda və eləcə də ucqar rayonlarda orta məktəblərin tikilib təhvil verilməsində, gənc nəslin daha da savadlı oxumaları üçün əlinizdən gələn hər nə varsa əsirgəmirsiniz. Qarabağ mövzusunda kitabların çap olunması və bəşəriyyətə həqiqətləri olduğu kimi çatdırmaqda, muğam sənətinin sirlərinin açılmasında, onun Azərbaycana məxsus olduğunun dünya xalqlarına çatdırılmasında gördüyünüz işlərdən hamıya bəlli olur ki,

Siz Ulu Öndər Heydər Əliyevin ideyalarını həyata keçirən müstəqil Azərbaycanımızın qeyrətli Lider xanımlarımızın birincisisiniz. Xalqımızın qarşısında duran problemlərin həlli istiqamətində üzərinizə düşən səlahiyyətinizin öhdəsindən layiqincə gəlirsiniz. 2005-ci ildə ölkəmizdə geniş inkişaf prosesi getdiyi bir dövrdə millət vəkili seçilməyiniz münasibətilə Azərbaycan ordusunun sınavı əsgəri kimi Sizi ürəkdən təbrik edirəm. Böyütməkdə olduğunuz qız balalarınız Arzu və Leylaya, mayası məhəbbətdən yoğrulmuş Ulu Öndərimizin adını daşıyan balaca Heydər balanıza atalı- analı böyümələrini arzulayıram. Arzu edirəm ki, oğlunuz – Heydər İlham oğlu Əliyev babası Heydər Əliyev adının ucalığına çatsın. Biz sizinlə fəxr edirik. Həyat yoldaşınızla - İlham Əliyevlə xoşbəxt olun, uzun ömürlü olun, Ulu Tanrı dayağınız olsun. Həyatın bütün gözəllikləri, əlçatmaz ucalıqlar, şanlı qələbələr qismətiniz olsun.

Heydər Əliyev Fondunun prezidenti, YUNESKO-nun xoşməramlı səfiri, Milli Məclisin deputatı Mehriban xanım Əliyevanı Milli Qəhrəman Çingiz Mustafayev Fondu və ANS Şirkətlər Qrupu ölkəmizin təhsil sisteminin inkişafında, milli-mədəni irsimizin qorunub saxlanması və dünyada təbliğinə, xarici ölkələrdə xalqımızın müsbət imicinin möhkəmləndirilməsi üçün gördüyü işlərə, bədii gimnastika üzrə 27-ci dünya çempionatının respublikamızda yüksək səviyyədə hazırlanıb keçirilməsinə,

genişmiqyaslı xeyriyyəçilik fəaliyyətinə görə “2005-ci ilin adamı” elan etmişdir.

Gələcək nəsillərə örnək olacaq Odlar diyarının qeyrətli qızı Mehriban xanım Əliyevanın həmin mərasimdəki çıxışını oxuculara təqdim edirəm:

- Hörmətli xanımlar və cənablar!

İlk növbədə Milli Qəhrəman Çingiz Mustafayev Fondu və ANS Şirkətlər Qrupuna fəaliyyətimi yüksək qiymətləndirib məni «İlin adamı» elan etdiklərinə görə öz dərin minnətdarlığımı bildirirəm.

2005-ci il Azərbaycan tarixində və insanların yaddaşında bir sıra mühüm və həlledici hadisələrlə yadda qalacaqdır; Bakı-Tbilisi-Ceyhan layihəsinin həyata keçirilməsi, parlament seçkiləri, ölkəmizin iqtisadiyyatında misli görünməyən nailiyyətlər, ölkəmizdə olimpiya idman növü olan bədii gimnastika üzrə ilk dəfə dünya çempionatının keçirilməsi. Yəqin ki, bu siyahını davam etdirmək olar və belə bir gərgin hadisələrlə dolu ilə yekun vurarkən «İlin adamı» elan edilməyim əlbəttə mənim üçün bir tərəfdən çox böyük şərəf, digər tərəfdən isə çox böyük məsuliyyətdir.

Təbiidir ki, mən öz işlərimi qurub planlaşdıranda heç bir mükafat barədə düşünmürdüm. Mən sadəcə öz söylərimi, qüvvəmi qarşıya qoyduğum bir sıra məsələlərə yönəlmişdim. Mən hər hansı bir fəaliyyətimə başlayarkən məsuliyyətimi hiss edirdim.

Hesab edirəm ki, işin vacibliyi və xarakterindən asılı olmayaraq, əsl məsuliyyət insanın özü qarşısında,

özünə verdiyi vədləri qarşısında olan məsuliyyətdir. Bir daxili tələb olaraq mən hər addımında bu məsuliyyəti hiss edirəm. Digər tərəfdən bu sizlərin, cəmiyyətin, millətin qarşısında olan məsuliyyətdir və onun böyüklüyü inkaredilməzdir. Bu sırada mənə ünvanlanan məktubların, göstərilən etimadların sayı nə qədər çox idisə, məni bu işləri bir o qədər çox davam etdirməyə çağırır, bunların mənə arxa olduğunu və qüvvə verdiyini duyurdum.

Bu gün mən ANS şirkətlər qrupu və Milli Qəhrəman Çingiz Mustafayevin adını daşıyan fondla yanaşı, mənə inanan, etimad göstərən, məni dəstəkləyən hər bir insana öz dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

Hesab edirəm ki, bu mükafat Heydər Əliyevin adını daşıyan və onun siyasətini davam etdirən fondun fəaliyyətinə verilən yüksək qiymətdir. Fond yaradılan ilk gündən qarşısına çox böyük və mühüm məqsədlər qoymuşdur. Biz arzu edirik ki, cəmiyyətimizdə adımıza layiqli yer tutaq və Heydər Əliyevin dövlətçilik, azərbaycançılıq, vətənpərvərlik fəlsəfəsini davam etdirməyə qadir olaq. Bizim mövqeyimiz hər zaman ondan ibarət olub ki, hər bir insanı, hər bir təşkilatı, hər bir qurumu təmtəraqlı sözlər yox, tərif və parlaq epitetlər yox, gördüyü işlər və əldə edilən nəticələr xarakterizə etməlidir.

«Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb», «Internat məktəbləri və uşaq evlərinin inkişafı» proqramları, «Diabetli uşaqlara ən yüksək qayğı», «Talassemiyasız

yaşam» layihələri, «Qarabağ xanəndələri» albomları – bütün bunlar Heydər Əliyev Fondunun 2005-ci ildəki fəaliyyətinin yalnız bir qismidir. Məhz bu əməllərə görə Heydər Əliyev Fondu bu gün cəmiyyətdə böyük nüfuzə malikdir və böyük dəstəyə, hörmətə malik olan bir qurumdur.

2005-ci ilin ən parlaq aksiyalarından biri «Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb» layihəsinin gerçəkləşməsi oldu. Bu layihənin hazırlanması dövründə ölkəmizdəki bütün kənd məktəbləri təhlil edildi və ən yararsız vəziyyətdə olanların siyahısı tutuldu. İkinci mərhələdə çox qısa bir zamanda 132 məktəb inşa olunub istifadəyə verildi. Azərbaycanın tarixində heç vaxt belə bir qısa zamanda bu qədər məktəb tikilməyibdir. Misal üçün demək istərdim ki, sovet dövrünün rekordu 110 məktəb olub və həmin məktəblərin əksəriyyəti şəhərlərdə tikilibdir. Bizim layihə isə kənd məktəblərinin vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına yönəlmişdir.

Biz 2005-ci ildə bu layihə çərçivəsində 22 min şagird yeri yaratmağa nail olduq və mən inanıram ki, bu il də layihəmiz davam etdiriləcəkdir. Fərsətdən istifadə edərək Heydər Əliyev Fondunun təşəbbüsünə cavab verən hər bir quruma, təşkilata, yerli və xarici şirkətlərə, sahibkarlara, iş adamlarına dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Fondun daim diqqət mərkəzində olan layihələr ölkəmizdə mövcud olan internat məktəbləri və uşaq evlərinin fəaliyyəti ilə bağlıdır. Bu müəssisələrin maddi-texniki

bazalarının yenidən qurulması ilə yanaşı, biz çalışırıq kimsəsiz uşaqlara mənəvi dayaq olaq, onlar üçün bir növ ailə mühiti yaradaq. Artıq mən deyə bilərəm ki, bütün bu uşaqlar bizim üçün əziz və doğma olublar, biz mütəmadi olaraq onlarla görüşürük və bu gün mən bütün cəmiyyətimizi bu problemə diqqət verməyə çağırıram. Mədəni irsimizin qorunması, zəngin tariximizi və ənənələrimizi, gözəl musiqimizi və ədəbiyyatımızı qoruyub saxlamaq və gələcək nəsillərə, bütün dünyaya çatdırmaq Heydər Əliyev Fondunun mənəvi borcudur. Keçən il işıq üzü görən «Qarabağ xanəndələri» albomu cəmiyyətimizdə çox böyük diqqət və maraqla qarşılanmışdır. Yaxın gələcəkdə muğam sənətinə həsr olunmuş bir sıra yeni kitablar da işıq üzü görəcəkdir. Gələcəkdə bu istiqamətdə olan fəaliyyətimizi genişləndirməyə çalışacağıq. Səhiyyə ilə bağlı olan layihələri xüsusi vurğulamaq istərdim; diabet xəstəliyinə tutulmuş uşaqlara kömək, talassemiya və başqa irsi xəstəliklərin aradan qaldırılması üçün həyata keçirilən tədbirlər. Bizim ünvanımıza yüzlərlə məktub gəlir və müxtəlif xəstəliklərdən əzab çəkən insanlar bizdən kömək istəyir və biz də çalışırıq ki, bu köməyi daim onlara göstərək. 2005-ci ilin ən uğurlu layihələrindən biri «Azərbaycan portalı»nın yaranmasıdır. Üç dildə olan bu portal dünya ictimaiyyəti üçün ölkəmiz barədə ətraflı, dolğun və ədalətli bir məlumat mənbəyinə çevrilibdir.

Bir sözlə, 2005-ci ildə Heydər Əliyev Fondunun fəaliyyəti çox zəngindir və bütün layihələr, proqramlar barədə çox söz demək olar. Bir neçə gün bundan əvvəl biz ilə yekun vurduq, hesabatı ictimaiyyətə təqdim etdik. Fondun fəaliyyətinin bütün istiqamətlərinin hamısını açıqlamağa çalışdıq. Ona görə bu gün mən yalnız layihələrimizin, proqramlarımızın yalnız bir qismi haqqında bir neçə söz dedim.

Heydər Əliyev Fondu hər bir təşkilatla, hər bir qurumla və hər bir vətəndaşla əməkdaşlığa daim açıq olan qurumdur və mən inanıram ki, biz birlikdə ölkəmizin inkişafı və xalqımızın gələcəyi naminə hələ çox-çox böyük işlər görəcəyik.

Əziz dostlar, bu gün biz müasir texnika, yüksək texnologiya və qloballaşma dövründə yaşayırıq. Fikrimcə, zəmanənin ən böyük təzadlarından biri ondan ibarətdir ki, əldə edilən tərəqqi, kommunikasiya imkanları insanların birləşməsinə, daha sıx ünsiyyət qurmasına şərait yaratsa da, gerçək həyatda biganəlik artır, insanların arasında uçurum artır. Bəzən nəinki bəşəriyyətin səsini eşitmirik, hətta qonşu qonşunu eşitmir, qardaş qardaşa kömək əli uzatmaq istəmir. Bu gün bütün dünyanın qarşılaşdığı ən ağırlı problemlərdən biri mənəvi ideyaların ucuzlaşması, onların saxta ideallarla əvəz edilməsidir. Bəzən cəmiyyətdə insan elə bir vəziyyətə düşür ki, bütün döyüdü qapılar onun üzünə bağlı qalır. O, öz dərdi ilə, öz problemi ilə təkbaşına qalır və ona elə gəlir

ki, heç bir şey və heç kəs ona kömək edə bilməz. Bu halda, o, üzünü bizim fonda tutur. Mən demək istəmirəm ki, biz dərhal onun bütün problemlərini həll edirik. Amma o insan burada nə biganəlik, nə soyuq münasibətlə rastlaşmaz və hökmən onun probleminin həlli üçün mümkün olan bütün vasitələrdən istifadə ediləcəkdir. Yəqin ki, xeyriyyəçilik, insansevərlik, mərhəmət Azərbaycan xalqının mentalitetinə, mədəniyyətinə, əsrlər boyu formalaşan ənənələrimizə xas olan ən gözəl keyfiyyətlərdən biridir və bu gün biz Heydər Əliyev Fondu olaraq bu ənənələri davam etdirməyə çalışırıq.

Hər bir insanın yəqin ki, öz yaşam fəlsəfəsi var. Hökm deyil ki, bu fəlsəfəni sözlərlə izah etsin. Onun hərəkətlərində, əməllərində istər-istəməz özünü biruzə verəcəkdir. Bizim fondumuzun da belə bir fəlsəfəsi var. Bu fəlsəfənin əsasında çox sadə bir ideya, əməl durur:

- insanlara yaxşılıq etmək. Hər bir insan nəinki çətin anlarında, həm də gündəlik həyatında özünə qarşı xoş münasibəti hiss etsə, bu, onun ömrünü başqa bir mənə ilə doldurmağa qadirdir. Mən inanıram ki, xoş əməllərlə dünyada çox şeyi yaxşılığa doğru dəyişdirmək mümkündür.

Sonda bir arzumu da diqqətinizə çatdırmaq istərdim. Bildiyimiz kimi, Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə yaranan Silahlı Qüvvələrə Yardım Fondu ictimaiyyətin dəstəyi ilə fəaliyyət göstərir. ANS teleradio şirkəti millətçiliyə, vətənpərvərliyə, ölkəmizin

müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü mövzusuna hər zaman böyük diqqətlə yanaşır və bu, təqdirəlayiq bir faktdır. Mən istərdim ki, bu gün mənə verilən pul mükafatını məhz həmin fondun hesabına keçirim.

Bir daha ANS Şirkətlər Qrupuna və Milli Qəhrəman Çingiz Mustafayev Fonduna öz dərin minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm. Arzu edirəm ki, 2006-cı il sizlər üçün, bütün ölkəmiz üçün daha uğurlu, daha işıqlı və bütün arzularınızın gerçəkləşdiyi il olsun. Çox sağ olun.

«Xalq» qəzeti, 01 fevral 2006-cı il.

ANS Şirkətlər Qrupunun prezidenti Vahid Mustafayev: - Hörmətli xanımlar və cənablar! Milli Qəhrəman Çingiz Mustafayev Fondu və ANS Şirkətlər Qrupu adından və sizin hamınızın adından xanım Mehriban Əliyevanı «2005-ci ilin adamı» seçilməsi münasibətilə bir daha ürəkdən təbrik edir və ona gələcək fəaliyyətində uğurlar arzulayıram. Yadınızdadırsa Çingiz Mustafayevin belə bir verilişi var idi: «Heç kim və heç nə unudulmayacaq». Biz onun ənənələrini davam etdirərək çalışacağıq ki, cəmiyyətdə vətən, xalq üçün əlindən gələni edənlərin heç biri, heç vaxt unudulmasın.

«Xalq» qəzeti, 01 fevral 2006-cı il.

Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev İlham Əliyevi xarakterizə edərkən belə demişdir: - “İlham Əliyev yüksək intellektli, proqmatik düşüncəli, müasir

dünya siyasətini və iqtisadiyyatını gözəl bilən, enerjili və təşəbbüskar bir şəxsiyyətdir. Sizi əmin edirəm ki, İlham Əliyev xalqımızın ən layiqli övladlarını öz ətrafında sıx birləşdirərək, Azərbaycan dövlətinin inkişafı və xalqımızın firavanlığı yolunda çox işlər görəcəkdir. İnanıram ki, mənim axıra çatdırma bilmədiyim taleyüklü məsələləri, planları, işləri sizin köməyinizlə İlham Əliyev başa çatdırma biləcək”.

Bəli, bu gün xalqın ümid yeri Ulu Öndərimiz, dahi sərkərdəmiz Heydər Əliyevin davamçısı İlham Əliyevdir.

Təməli dahi liderimiz Heydər Əliyevlə qoyulmuş və hazırda torpaqlarımızı geri qaytarmağa qadir güclü ordumuz və bu orduya rəhbərlik etməyə qadir Ali Baş Komandanımız - İlham Əliyevimiz var.

Ümummilləi əbədiyaşar liderimiz Heydər Əliyevin başladığı böyük işləri hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev inamla yerinə yetirir və davam etdirir.

“Ən böyük şəxsiyyət özündən çox mənsub olduğu cəmiyyəti düşünən və onun varlığının, xoşbəxtliyinin qorunması yolunda həyatını verən insanlardır “ – demişdir Atatürk.

Bütün türk dünyasında Heydər Əliyev və Atatürk təkrarolunmaz şəxsiyyətlərdir.

Vətənə sevgi, vətəni qorumağı insanlara öyrətmək, təbliğ etmək, qanına-canına, damarlarına hopdurmaq, vətənpərvərlik mövzusunda dahi sərkərdələrin bugünkü həyatından yazılan şerləri, romanları, povestləri, hərbi marşları gələcək nəsillərə

çatdırımaq çox vacibdir. Gələcək nəsil hər zaman bilməlidir ki, müstəqil Azərbaycanımızda Ordu quruculuğunun banisi Ulu Öndər Heydər Əliyevdir.

Ümummillə liderimizin müstəqilliyimiz naminə dediği sözlər həmişə bizə örnəkdir: - “Biz müstəqil dövlətimizi qoruyub saxlayacağıq. Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarını azad edəcəyik, ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa edəcək, sərhədlərimizin toxunulmazlığını təmin edəcəyik. Suveren, azad Azərbaycan Respublikası müstəqil dövlət kimi bundan sonra da əsrlər boyu yaşayacaqdır “.

Silahlı Quvvələrimizin müdafiə qüdrəti və döyüş qabiliyyətinin ildən-ilə artması ordu sıralarında xidmət edən vətən oğullarının düşməinə layiqincə cavab verə biləcəyini xəbər verir. Bu gün Silahlı Qüvvələrin tərkibində xidmət edən oğullarımız vətənpərvər gənclərdir, xalqını, millətini sevən gənclərdir.

Orduda qazanılan nailiyyətlərin hamısı Ulu Öndər Heydər Əliyev əməyinin, həmçinin onun siyasi kursunun layiqli davamçısı, Azərbaycan Respublikası Silahlı Quvvələrinin Ali Baş Komandanı, hörmətli prezidentimiz İlham Əliyevin gərgin əməyinin, fəaliyyətinin sayəsində mümkün olmuşdur.

Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Naziri general – polkovnik Səfər Əbiyev demişdir:

- “Azərbaycan Ordusu xalqına və prezidentinə sadıqdır”.

Yenə də mənim yadıma 2001-ci ildə AAHM-nin ilk buraxılış mərasimi düşür. Həmin mərasimdə

Müdafiə Naziri general – polkovnik Səfər Əbiyev demişdir: - “Hörmətli məzunlar! Mən əminəm ki, siz Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıralarına daxil olmaqla onu daha da möhkəmləndirəcək, öz xidməti vəzifələrinizi şərəflə yerinə yetirəcək, respublikamızın ərəzi bütövlüyünün bərpa edilməsində və ölkəmizin müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsində hər bir sınağa hazır olacaqsınız.

Heç bir zabit unutmamalıdır ki, o, vətən, xalq qarşısında hərbi and içmişdir və bu andı sözsüz yerinə yetirməlidir.

Siz aldığınız biliklərlə qoşunlara yeni bir nəfəs gətirməlisiniz. Unutmayın ki, ordumuzun sabahısınız, Silahlı Qüvvələrimizin gələcək taleyi sizin əlinizdədir. Siz öz xidmətiniz və mənəvi keyfiyyətinizlə sübut etməlisiniz ki, Azərbaycan zabitinin adını daha da yüksəklərə qaldırmağa layiqsiniz”.

Ali Baş Komandana sadıq olan ordumuzun sıralarında vətənə ləyaqətlə xidmət edən vətən oğullarının Heydər Əliyev ideyalarına öz xidməti vəzifəsi ilə qulluq etmələrində Səfər Əbiyev cənablarının da əməyi böyükdür. Var olsun belə oğulları, vətənə yalnız və yalnız sadıq və qeyrətli oğullar gərəkdir.

Vətən, millət, bayraq, vəzifə, şərəf, cəsarət, sevgi, dürüstlük amalları ilə vətənə xidmət edən oğullar, siz xalqımızın qürur qaynağısınız.

Ali hərbi məktəblərin banisi Heydər Əliyev hər b elminin bütün sahələrində sizlərin yolunuza günəş kimi nur saçdı. Sizin hər b yolunuz işıqlı yoldur,

bu yol ancaq zirvələri fəth etməyi, böyük dənizlərdən okeanlara çıxmağı, müqəddəs ana torpağımızın hər cür ərazi və iqlim şəraitində sərhədlərimizin keşiyində dayanmağa aparan yoldur.

Həmin vaxt Heydər Əliyev gənc məzunlara öz çıxışında belə demişdir:

- “İnanıram ki, siz gələcəkdə daha çox iftixar hissi keçirəcəksiniz ki, bu peşəni seçmişiniz. Eyni zamanda inanıram ki, hər bir Azərbaycan vətəndaşı da, bizim müstəqil dövlətimizin cəmiyyəti də bu peşəni sevən adamlara, bu peşə ilə məşğul olan adamlara, bu yolla gedən adamlara daha da böyük hörmət, ehtiramla yanaşacaqlar. Mənim üçün hər bir əsgər, hər bir döyüşçü, hər bir zabıt Azərbaycan vətəndaşlarının hər birindən daha da qiymətlidir, daha da yüksəkdir “.

Vətən torpaqlarının üzərində günəş kimi parlayan əziz vətən oğulları, sizin xeyir - duanızı Heydər Əliyev vermişdir. Müstəqil Azərbaycanın haqq səsini dünyaya çatdıran Heydər Əliyev zirvəsi sizləri ucalığa səsləyir! O zirvəni fəth etmək sizlərin üzərinizə düşür.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin sükanının böyük tarixi şəxsiyyət, zəngin dövlətçilik və idarəçilik təcrübəsinə malik Heydər Əliyevə Tanrı tərəfindən nəsib olması bizi çox böyük bələlardan, fəlakətlərdən qorudu.

Bu gün xalq İlham Əliyevlə fəxr edir, onun bütün uğurlarına sevinir.

Müstəqil Azərbaycanı sabaha uğurla aparacaq qətiyyətli yolda, dövlətimizin sarsılmazlığı, əbədiliyi naminə hər bir Azərbaycan vətəndaşı möhtərəm Prezidentimizə, cənab İlham Əliyevə üzərinə düşən vəzifəsi və vicdanı ilə dəstək olmalıdır.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanda qurub yaratdığı abidələrdən ən ucası ordu quruculuğu, hərbi ocaqlarıdır.

Heydər Əliyev demişdir: - Ali məktəblərdə, ümumiyyətlə, təhsil ocaqlarında gənclərimizi xalqımızın mənəvi dəyərləri əsasında tərbiyələndirmək, mənəvi cəhətdən sağlam və saf insanlar tərbiyə etmək məsələsi mühüm yer tutmalıdır.

«Sağlam bədəndə sağlam ruh olar» – devizi ilə möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev Heydər Əliyev ideyalarına sadıq qalaraq müstəqil Azərbaycan Respublikasında gənc nəslin sağlam, gümrah, vətənpərvər böyüməsi naminə şəhər və rayonlarımızda böyük idman kompleksləri qurdu, yaratdı. Bu gün sağlam əqidəli, geniş dünyagörüşə malik gənclərin tərbiyə olunmasında möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev Heydər Əliyev yolunun davamçısıdır.

Müstəqil Azərbaycanın işıqlı gələcəyi, xalqımızın rifahı və tərəqqisi naminə yorulmadan çalışan, vətənimizi dünya miqyası səviyyəsində tanıtdıran gənc, vüqarlı prezidentimiz gözəl nitq mədəniyyəti ilə bütün dünya prezidentlərindən ən şəxsiyyətlisidir.

Xalqımız öz prezidentimizlə öyünür və fəxr edir. Nəhəng və güclü dövlətlər arasında müstəqil

Azərbaycanın mövqeyinin möhkəmləndirilməsi üçün əlindən gələn yaxşı hər nə varsa edən prezidentimiz İlham Əliyev Heydər Əliyev ideyalarını əlçatmaz zirvələrə doğru aparır. Bu yolda Ulu Tanrı, Heydər Əliyev ruhu, Zərifə xanım ruhu, ana-bacılarımızın xeyir-duası onun köməyi olsun. Müstəqil Azərbaycanı xoş gələcəyə uğurlu yollarla aparan prezidentimiz İlham Əliyev, yollarınız uğurlu olsun, əməli və dönməz işlərinizdə yeni-yeni zirvələr fəth etməyinizi diləyirəm. Bəli, Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyinin dönməz, əbədi varlığının lideri – İlham Əliyev əzəmətlə irəliləyir Azərbaycan xalqının sülhsevər dövlət kimi tanınmasında əlindən gələni edir, dövlətimizi dünyanın sivil, demokratik və qüdrətli dövlətləri sırasına çıxarır. Müstəqil Azərbaycan Respublikasının vətəndaşlarının bilikli, bacarıqlı, səriştəli oğlu İlham Əliyevə böyük ehtiyacı var, hər zaman dövlətimizin başçısı Heydər Əliyevdən sonra xalqımız yalnız və yalnız onu dəstəkləyir.

Müstəqil Azərbaycanın bu günü və sabahı İlham Əliyevlə bağlıdır. Nurlu sabahların günəşi, xoş müjdələrin, uğurlu günlərin, fırvan həyatın qurucusu bu gün İlham Əliyevdir, tarix, zaman özü İlham Əliyevi bu günümüz və gələcəyimiz üçün yetişdirib. Azərbaycan tarixində gənc liderimiz böyük şəxsiyyət kimi Azərbaycanı dünya dövlətləri sırasında, beynəlxalq aləmdə yetərincə tanıtdırıb.

İlham Əliyev zəngin təcrübəyə malik, heç kəsə nəsis olmayan həyat yolu keçmiş Heydər Əliyevin oğlu və qeyrətli davamçısıdır. Müstəqil Azərbaycanın Dünya Birliyində özünə layiqli yer tutmasında böyük əməyi olan gənc liderimiz, dövlət başçımız, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevdir.

2005-ci ildə İlham Əliyev Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin, Azərbaycan Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbinin, Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbinin buraxılış mərasiminə gələrkən ilk öncə Ulu Öndər, əbədi Ali Baş Komandanımız H. Əliyevin heykəli önünə tər çiçəklər düzmüş və ziyarət etmişdir. İlham Əliyev buraxılış mərasiminə gələrkən əvvəlcə hərbiçilərin yaşayış tərzilə yaxından maraqlanmış, mənzilə ehtiyacı olanlara mənzil hədiyyə etmişdir.

Prezident qayğısı ordu quruculuğuna, hərbi qulluqçuların əməyinə verilən ən böyük töhfələrdən biridir. Bu qayğının, bu töhfənin varisi isə xeyirxah insan, Ali Baş Komandan, prezidentimiz İlham Əliyevdir.

Öz xalqının, millətinin tərəqqisi üçün əvəzsiz xidmət sahəsinin mütəfəkkiri bu gün İlham Əliyevdir.

Vətəninə, millətinə, torpağına dərin məhəbbəti olan prezidentimiz İlham Əliyev Heydər Əliyev irsinin zənginliyini, azərbaycançılıq ruhu ilə yaşayan azərbaycanlıların fəxri olan yenilməz, səriştəli lideridir. İndi müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyini Heydər Əliyev ideyaları amalında məharətlə həyata keçirən

hörmətli prezidentimiz, Ali Başı Komandanımız İlham Əliyevdir.

Xalqın böyük inamını qazanmış möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinə rəhbərliyə qadir qüdrətli şəxsiyyətdir.

İlham Əliyev haqqında “Unikal” şirkətinin vitse – prezidenti Endri Fokler demişdir:

- “Bu dövr Azərbaycan üçün çox vacib olan bir dövrdür. Bu dövrdə Azərbaycanın mövqeyini müdafiə edən şəxslərə ehtiyac böyükdür. İlham Əliyevin diplomatiyası bu baxımdan əvəzsiz mənə kəsb edir”. Müstəqil Azərbaycan dövlətinin, xalqının mənəvi dəyərləri dünya şöhrətli siyasətçi, dahi şəxsiyyət, müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu Heydər Əliyevin nur saçan adı ilə bağlıdır.

O, xalqının ümid, inam yeri, gələcək müvəffəqiyyətimizin başlıca təminatçısı idi.

Bu gün Heydər Əliyev ideyalarının davamçısı İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqil Azərbaycanda müstəqilliyin möhkəmləndirilməsi üçün siyasi və iqtisadi sistemin strukturları möhkəmlənir, xalqın mənəvi-siyasi birliyi formalaşır, istər beynəlxalq, istərsə də regional sahədə təhlükəsizliyin təmin edilməsi üçün prinsiplial sülh siyasəti həyata keçirilir. Heydər Əliyevdən əmanət qalan müstəqilliyimiz, tarixi nailiyyətlərimiz inkişaf etdirilərək, möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev tərəfindən qorunub saxlanılır.

Heydər Əliyev yaşayıb-yaratdığı dövr ərzində

bütün çətinliklərin öhdəsindən məharətlə gəldi, o hərbi məktəblərin təməlini elə qoydu ki, müasir nəsillərdən tutmuş gələcək nəsillərə qədər bütün hərbi təhsil sistemi məhz Ulu Öndərimizin adı ilə bağlı olacaqdır.

Müstəqil Azərbaycanın xoş gələcəyinin banisi Heydər Əliyev deyirdi: -Mən həyatda yalnız üç şeyə arxalanmışam. Yaradanıma, zəhmətimə və bir də xalqıma.

Əbədi yaşamaq yolu mübarizədən keçir. Heydər Əliyevin mübarizliyi tarixin yaddaşında dərin mənalı əsərlərə, şəriyyatlara çevrilir və bu insanların qəlbində səcdəgah, qibləgah qədər müqəddəsdir.

Vətənpərvər şair, ürəyində vətən məhəbbəti kükrəyib daşan Xəlil Rza Ulutürk Ulu Öndər Heydər Əliyevə hələ neçə il öncə “Heydər dədə – Atatürk “ şerini yazmışdır:

Azadlıq Allahı tək əyləşib öz yerində,
Yerin-göyün nuru var peyğəmbər gözlərində.
Sadəliyi nur saçır, əzəməti dərinədə.
Gedir polad çiyində Kəpəz, Qoşqar boyda yük.
Dədə Heydər – Atatürk!

Dərin mavi gözləri sakit yanan od-ocaq,
Alovunda satqınlar yanacaq, kül olacaq.
Qaranlıqda işıqdır, o işığa yol açacaq.
Məsləki varlığından böyükdür, min qat böyük.
Böyüklük heykəlidir,
Dədə Heydər – Atatürk!

Dörd tərəf qan-qiyamət, sərt qış,o, güllü yazdır,
Dinc mülayim səsi də qaynar bir ehtirasdır.
Ərzurumdan Xəzərə şığıyan Xan Arazdır.
Səderək körpüsünə qanadlandı bu səhər,
Üç addımda Türkiyə hər çınqılı bir dövlət.
Azərbaycan, Türkiyə. . Daş qala qoşa səngər.
Bütün qasırgalara birləşməklə sinə gər.
Bu birlik qarşısında düşmən tük salacaq, tük. .
Qucur iki sahili Heydər Dədə-Atatürk,
Ümid körpüsü üstə dayanıbdır inamla,
Dədə Heydər – Atatürk!

Heydər Əliyev hər zaman vətənpərvər şairlərin qələmindən doğan, vətənə məhəbbət, düşməne nifrət hissindən yaranan vətənə sevgisi, məhəbbəti olan şairlərin əməyini yüksək qiymətləndirmişdir.

Heydər Əliyev 15 fevral 1995-ci il tarixli fərmanı ilə Azərbaycan xalqının azadlıq uğrunda mübarizəsində xüsusi xidmətlərinə görə Xəlil Rza Ulutürkü “İstiqlal” ordeni ilə təltif etmişdir. Heydər Əliyev vətənpərvər şair Xəlil Rza Ulutürkün “İstiqlal” ordenini (ölümündən sonra) Firəngiz xanım Ulutürkə təqdim etmişdir. (1995)

Ulu Öndər vətənpərvər şair Xəlil Rza Ulutürk haqqında demişdir:

- Xəlil Rza Ulutürk kimi şəxsiyyətlər, böyük insanlar xalqımızı daim ruhlandırılmış, mübarizəyə çağırılmış, milli azadlıq uğrunda öz mübarizəsi ilə nümunə göstərmişdir.

Xəlil Rzanın Azərbaycan xalqının qarşısında xidmətləri əvəzsizdir. Onlar heç vaxt unudulmayacaq.

Xəlil Rza xalqımıza böyük ədəbi irs qoymuş, mədəniyyətimizi, ədəbiyyatımızı zənginləşdirmişdir.

Xəlil Rza Azərbaycan xalqının milli azadlıq uğrunda mübarizəsində ön cərgələrdə getmiş, bu mübarizəyə qalxmış gənclərimizə həm alim, həm şair kimi, həm də hörmətli bir insan kimi örnək olmuşdur. O, daim Azərbaycanın müstəqilliyi duyğuları ilə yaşamış, həyatının şüurlu hissəsini buna nail olmağa sərf etmiş, böyük xidmətlər göstərmişdir.

Allaha şükürlər olsun ki, o, Azərbaycanın müstəqilliyinin şahidi olmuş, bunu görmüşdür.

Xəlil Rza bir vətəndaş, bir insan kimi bütün xüsusiyyətləri ilə həmişə sevilmişdir. Mən daim onun yaradıcılığına, insanlığına, vətəndaşlığına, ən çox cəsurluğuna, əyilməzliyinə, öz ideyalarından dönməzliyinə hörmət etmişəm, onu yüksək qiymətləndirmişəm. Ona görə də bu itki bütün Azərbaycan xalqı kimi mənim üçün də böyük bir itkidir. Güman edirəm ki, Xəlil Rzanın parlaq həyatı, onun böyük vətəndaşlığı, milli azadlıq uğrunda mübarizliyi bütün azərbaycanlılar üçün nümunə olacaqdır.

Əminəm ki, Xəlil Rza Azərbaycan xalqının qəlbində daim yaşayacaqdır.

Xəlil Rza Ulutürk həm də şəhid atası idi, oğlu Təbriz vətən torpaqlarının azadlığı uğrunda şəhid olmuşdu.

Heydər Əliyevin Xəlil Rza yaradıcılığına olan hörməti bu gün Firəngiz xanım Ulutürkə böyük ruh verdi. Azərbaycan xanımlarına xas olan gözəl

xüsusiyyətə malik Firəngiz xanım Ulutürk Heydər Əliyevə belə demişdir: “Möhtərəm prezidentimiz, həmişə günəş olun”.

Bəli, Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycanın daim parlaman günəşidir. Bu günəşin hərərəti, şöləsi zülmətləri yaracaq, Azərbaycanın başı üstündə hər zaman açıq səma olacaqdır.

Müstəqil Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev:

- Mən Heydər Əliyevdən öyrənmişəm və bundan sonra da öyrənəcəyəm deyir.

Müstəqil Azərbaycanın sabaha gedən yolunda İlham Əliyev daha qətiyyətli, daha da mübarizdir.

2005-ci ildə Heydər Əliyev adına AAHM-də İlham Əliyev öz çıxışında belə demişdir: - “Bu gün Azərbaycan ordusu Qafqazda ən güclü ordudur. Biz bu hərbi üstünlüyü əldə etmişik və gərək biz bunu möhkəmləndirək. Bu üstünlük daha da böyük olmalıdır və biz buna da nail olacağıq. Gələn ilin hərbi büdcəsində yeni artımlar nəzərdə tutulub və bütün məsələlər öz həllini tapacaqdır. Bir sözlə, bu münaqişəni həll etmək üçün, işğala son qoymaq üçün həm siyasi-diplomatik səylər göstərilməlidir, həm də düşmən bilməlidir ki, Azərbaycan ordusu istənilən vaxtda öz doğma torpaqlarını azad edə bilər və lazım olan vaxtda bütün gücümüzü səfərbər edərək biz buna nail olacağıq”.

Əsrlərin sınağından keçmiş Odlar Diyarı, Azərbaycan xalqı tarixən qəhrəman, döyüşkən bir xalq olduğumuzu və torpaq uğrunda canımızdan keçməyi bacaran vətənpərvərliyimizi göstərməyə qadirik.

Heydər Əliyev deyirdi: - “Hər bir vətəndaş hiss etməlidir ki, indi vətəni qorumaq üçün hərə öz payını verməlidir, hərə öz yerini tapmalıdır. İndi hər kəs müsəlləh əsgər olmalıdır. Bundan artıq vəzifə yoxdur. Bütün qalan problemlər sonra həll ediləcəkdir. Bütün digər problemlər ikinci, üçüncü sıraya keçməlidir. Ön sırada birinci növbədə bu problem durmalıdır. Hamı onun ətrafında birləşməlidir”.

Heydər Əliyev xalqın gələcək taleyi naminə hər zaman narahat idi . Səhhəti ilə bağlı Azərbaycandan çox-çox uzaqlarda- Amerikada müalicə alarkən öz sağlamlığından öncə yarımçıq qalmış görəcəyi işlərə aid çox narahat idi. Xalqımızın atası, bir ata qədər nigaran, narahat idi. Ömrünün nurundan xalqımızın firavan yaşaması naminə böyük, əzəmətli insan nur saçdı hər kəsin yoluna.

Təkrar olunmaz şəxsiyyət Heydər Əliyev qədər heç kəs sevə bilməz doğma vətənimiz Azərbaycanı. Gənc nəsle vətən sevgisi, Azərbaycan və azərbaycançılıq sevgisi verdi Ulu Öndərimiz.

Müstəqil Azərbaycanımızın döyünən ürəyi idi, ona görə də onun ölümü hər kəsi, hamımızı sarsıtdı. Son vida mərasimində gözlərdən axan göz yaşları leysana döndü,qəlblər göynədi,qara libaslı,qara yaylıqlı analar-bacılar ağı deyib ağladı Heydər

atamızı. Bəlkə də yer üzündə belə matəm olmamışdı. Heydər Əliyevin həyatdan köçməsinə bütün dünya sarsıldı, onun ölümünə xan çinar qədər qamətimizi düz tutmağa çalışsaq da vücudumuzdan bir sütun qırıldığını duyduq, könlümüzdən bir sızıltı keçdi. Heydər atanın ölümü ilə çox şey itirdik. Bu itki heç nə ilə əvəz olunmaz. Ən ağır itki ,ən böyük dərd, ən unudulmaz kədər idi. Gənc nəsillərin həyatda firavan yaşaması naminə həmişə mübarizə aparan, öz zəhmətilə ucalıqları, zirvələri fəth edən yalnız Heydər Əliyev idi.

Heydər Əliyev ideyaları müstəqil Azərbaycanın bu günə və gələcəyi naminə parlayan günəşdir. Müstəqillik və dövlətçilik, milli birlik ideyalarına söykənərək hamımız Heydər Əliyev ideyalarını dərindən öyrənməliyik və öyrətməliyik. Müstəqil Azərbaycanın çiçəklənməsi naminə dahi öndərimizin işıqlı yolunun davamçıları olmalıyıq.

Yer üzündə tayı-bərabəri olmayan şəxsiyyət, müstəqil Azərbaycan dövlətinin xilaskarı və qurucusu, ümummilli liderimiz Heydər Əliyev əbədiyyətə qovuşsa da, müstəqil Azərbaycanı bütün bəlalardan qurtarıb, güclü dövlətlər sırasına çatdıraraq gələcək nəsillərə miras qoydu. Müstəqil Azərbaycan dövləti Heydər Əliyevdən əmanət qaldı bizlərə. Bu gün Heydər Əliyev qədər güclü möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev xalqımızın xoşbəxtliyi, firavanlığı naminə əlindən gələn hər nə varsa var qüvvəsi ilə çalışır, müstəqil Azərbaycan dövlətinin

şanlı tarixi, nurlu sabahı olan Heydər Əliyev ideyalarını həyata keçirir. Heydər Əliyevin zəngin həyat təcrübəsini mənimsəyən möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev Heydər Əliyev ideyalarına sadıq olaraq, qüdrətli ordu quruculuğunda yeni-yeni zirvələr fəth edir, İlham Əliyevin uğurları mənfur düşmənləri qorxuya salır, güclü ordumuzun qələbə çalacağı gündən xəbər verən nailiyyətlərimiz Ali Baş Komandan İlham Əliyevin əməyinin nəticələridir.

İlham Əliyevin uğurları, nailiyyətləri, prinsipiallığı ilə hər bir azərbaycanlıyı ürəkdən sevindirir. Xalqımızın xoşbəxt sabahı naminə qətiyyətlə yeni-yeni uğurlar qazanan möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevə Ulu Tanrıdan can sağlığı arzulayıram. Arzu edirəm ki, Heydər Əliyev yolunun davamçısı İlham Əliyevin yollarını Ulu Tanrı nura boyasın, bütün işləri avand olsun. Əməllərində milli birlik, sülh naminə əməkdaşlıq, dövlətçilik, fədakarlıq, mətinlik olan prezidentimiz İlham Əliyev bütün Azərbaycan xalqının fəxridir. Möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevin şərəfli yolu Heydər Əliyev ideyalarının, müstəqil Azərbaycanın bu günü və gələcəyi üçün işıqlı yoldur. Bu yol Heydər Əliyev yoludur, bu yol azadlıq yoludur. Vətəni, millətini sevən hər kəs bu yolun davamçısı olmalıdır. Bu gün möhtərəm prezidentimiz ətrafında sıx birləşərək, odlar diyarı Azərbaycanda mənəvi və mədəni keyfiyyətlərə malik insanlar kimi yaşayıb, yaratmalıyıq. Azərbaycanın hüquqi, demokratik və dünyəvi dövlət kimi

beynəlxalq aləmdə tanınmasında böyük əməyi olan prezidentimiz İlham Əliyevə hər kəs üzərinə düşdüyü işləri vicdanla yerinə yetirərək öz köməyini göstərməlidir.

Heydər Əliyev ideyalarını davam etdirmək naminə əlimizdən gələni əsirgəməməliyik. Çünki bu bizim bu günümüz və gələcəyimiz olan işıqlı sabahdan və firavan həyatdan xəbər verir.

Heydər Əliyev dühası ilə inkişaf edən müstəqil Azərbaycan dövlətini beynəlxalq aləmdə böyük nüfuzla tanıtdıran hörmətli prezidentimiz İlham Əliyev ölkəmizin hərtərəfli inkişafı, ərazimizin bütövlüyü naminə gördüyü işləri bundan sonra da uğurla davam etdirəcək. Müstəqil Azərbaycan inkişaf etmiş dövlətlər sırasında öz mövqeyini daha da möhkəmləndirəcəkdir. Heydər Əliyevdən əmanət qalan müstəqil Azərbaycanın sükənini dağ vüqarlı prezidentimiz İlham Əliyev məharətlə idarə edir. Zəngin maddi və mənəvi dəyərlər üzərində qurulmuş Azərbaycan İlham Əliyevin zəhməti sayəsində bu gün dünya miqyasında nüfuzlu dövlətlər sırasındadır. Ölkəmizdə olan sabitlik, firavan həyat müstəqil Azərbaycan dövlətinin nüfuzunu durmadan artırır. Xalqın etimadını doğruldan prezidentimiz İlham Əliyev haqqında Ulu öndər Heydər Əliyev demişdir:

- Mən ona özüm qədər inanıram və gələcəyinə böyük ümidlər bəsləyirəm.

Azərbaycan xalqının əbədi prezidenti Heydər Əliyevin həyat yolunu davam etdirən möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevin az bir müddət ərzində

ordu quruculuğunda yaratdığı güclü nizam-intizam xalqımız üçün ən böyük uğurlardandır.

Ümummilli liderimizin ideya və prinsiplərinə sadıq qalan Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlıların problem və qaygılarını, onların birliyi və təşkilatlanması sahəsindəki mövcud vəziyyəti həll etmək, ölkəmizlə əlaqələrin daha da möhkəmlənməsi, Azərbaycanla bağlı həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, diaspor quruculuğu işinin təkmilləşdirilməsi sahəsində qarşıda duran vəzifələri müzakirə etmək məqsədi ilə 2006-cı il martın 16-da Bakı şəhərində Dünya Azərbaycanlılarının 2-ci qurultayının keçirilməsi haqqında sərəncam imzalamışdı.

Həmin gün dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan soydaşlarımızın nümayəndələri qurultayda iştirak etmək üçün doğma Azərbaycanımızın paytaxtı Bakıya gəlmişlər.

Qurultaydan əvvəl nümayəndə heyəti səhər tezdən Fəxri xiyabana gələrək ümummilli lider Heydər Əliyevin məzarını ziyarət etdi. Onlar Ulu Öndərin əziz xatirəsini dərin ehtiramla anaraq abidəsi önünə əklil qoydular, gül-çiçək dəstələri düzdülər.

Sonra qonaqlar görkəmli oftoloq alim, akademik Zərifə xanım Əliyevanın da məzarı üzərinə tər qərənfillər düzdülər.

Daha sonra qurultay nümayəndələri Şəhidlər xiyabanına gələrək Azərbaycanın azadlığı, müstəqilliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həyatını qurban vermiş qəhrəman vətən oğullarının əziz xatirəsini

böyük ehtiramla yad etdilər. Şəhid məzarlarının üzərinə tər çiçəklər düzdülər, ”Əbədi məşəl “abidəsinin önünə tər çiçəklərdən hörülmüş əklil qoydular. Qurultay nümayəndələri şəhid türk əsgərlərinin xatirə abidəsinə də ziyarət etdilər və əklil qoydular.

Heydər Əliyev adına sarayın foyesində qurultay ərəfəsində “Azərbaycan diasporuna dövlət qayğısı” fotosərgi təşkil edilmişdi. Stendlərdə xalqımızın ümummilliyet lideri Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin müxtəlif dövrlərdə Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə görüşlərində çəkilmiş fotosəkillər, Azərbaycan diasporunun təşəkkülü ilə bağlı imzalanmış fərman, sərəncam və qanunların nüsxələri, diaspora ilə bağlı müxtəlif kitablar nümayiş etdirilirdi.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərin fotosəkillərindən, erməni faşistlərinin xalqımıza qarşı törətdikləri soyqırımı əks etdirən fotosərgi də təşkil olunmuşdu.

Burada respublikamızın sosial-iqtisadi inkişafından, Ulu Öndər Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyətindən bəhs edən kitab və jurnallar, eləcə də Prezident İlham Əliyevin siyasi fəaliyyəti ilə bağlı fotosəkillər, milli adət-ənənələrimizi, mədəniyyətimizi təbliğ edən videokasetlər, disklər nümayiş etdirilirdi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev qurultayda geniş nitq söylədi. Dövlət başçısı dünya Azərbaycanlılarının 2-ci qurultayı münasibətilə bütün azərbaycanlıları təbrik edərək, bunu böyük

tarixi hadisə kimi qiymətləndirdi. İlham Əliyev 5 il öncə ümummilli lider,Ulu Öndər Heydər Əliyevin təşəbbüsü ilə keçirilən ilk qurultaydan sonra Azərbaycan diasporunun inkişaf etdiyini xatırladı.

Eyni zamanda, dövlət başçısı 2002–ci ildə yaradılan xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla iş üzrə dövlət komitəsinin diasporaların təşkilatlanmasında uğurlu fəaliyyət göstərməsini vurğuladı.

Dövlət başçısı Azərbaycan diasporunun güclənməsi və möhkəmlənməsi ilə yanaşı bəzi ölkələrdə hələ də Azərbaycan haqqında kifayət qədər dolğun məlumat olmadığını qeyd etdi: ”Mən əminəm ki, bu qurultaydan sonra azərbaycanlılar bir daha möhkəmlənəcəklər. Əlli milyonluq Azərbaycan xalqı daha da yaxşı yaşayacaq və öz məqsədinə nail olacaq”.

Möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyev öz çıxışında qeyd etdi ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin yürütdüyü siyasət bu gün də davam etdirilir və Azərbaycanın ən böyük sərvəti onun müstəqilliyidir. Gücümüz imkan verir ki,tam müstəqil şəkildə siyasət aparaq. Heydər Əliyev siyasəti Azərbaycanda hər bir sahə üzrə davam etdirilməlidir.

Dövlət başçısı çıxışında Qarabağ probleminə də geniş yer verdi. Prezident münəqişənin danışıq yolu ilə həll ediləcəyinə ümid etdiklərini qeyd etməklə yanaşı, konkret mövqeyini də ortaya qoydu: ”Amma nə vaxta qədər?Bu proses əbədi ola bilməz. Azərbaycan xalqının və iqtidarının səbri tükənib. Danışıqlarda iştirakımız bir daha göstərir ki, məsə-

ləni sülh yolu ilə həll etməyin tərəfdarıyıq. Amma görəndə ki, Ermənistan dünya ictimaiyyətini çaşdırmaq istəyir, onda bizim başqa yolumuz qalmayacaq. Mən həmişə demişəm ki, son sınağa qədər hiss etsək ki, münafişəni sülh yolu ilə həll etmək mümkündür, bu prosesdə iştirak edəcəyik. Yox, görsək ki, bu məsələdə imitasiya var, Azərbaycan bu prosesdə iştirak etməyəcək”.

Prezidentimiz bir daha qeyd etdi ki, Ermənistanın işğalçı qüvvələri Azərbaycan torpaqlarından çıxarılmalı və vətəndaşlarımız öz dədə-baba torpaqlarına qayıtmalıdır. Yalnız bundan sonra Ermənistanla münasibətlər bərpa oluna bilər. Heç vaxt Qarabağın Azərbaycandan ayrılmasına izn verməyəcəyik. Biz zərər çəkən tərəfik. Vaxt gələcək, Ermənistan etnik təmizləmə siyasətinə görə beynəlxalq ictimaiyyət qarşısında cavab verəcək.

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev dövlətimizin ordu quruculuğu sahəsinin günü-gündən möhkəmləndiyini bəyan etdi. Bu sahəyə diqqətin artırıldığını söyləyən Ali Baş Komandanımız hərbi büdcənin ildən ilə artdığını dedi: ”Mən istəyirəm ki, hərbi büdcəmiz Ermənistanın bütün büdcəsinə bərabər olsun”.

Prezident bir daha qeyd etdi ki, Azərbaycan dövləti nə qədər güclü olsa, diaspor təşkilatımızın da mövqeyi güclənəcək: ”Bizim hamımızın bir vətəni var - Azərbaycan. Ölkəmizi zənginləşdirəcək, qüvvətli dövlətə çevirəcəyik. Bu yolda hamımıza uğurlar diləyirəm”.

Xarici ölkələrdə yaşayan azərbaycanlılarla iş üzrə dövlət komitəsinin sədri Nazim İbrahimov da çıxışında qurultayın çox önəmli bir tarixi hadisə olduğunu qeyd etdi. O, tədbirin yüksək səviyyədə təşkil olunmasının və dövlət başçısının qurultayda iştirakının bunun əyani sübutu olduğunu bildirdi. Komitə sədri Azərbaycan diasporunun yaradılmasından, fəaliyyətindən və inkişaf strategiyası ilə bağlı qurultay iştirakçılarını geniş məlumatlandırdı. Qeyd olundu ki, məhz Heydər Əliyevin hakimiyyətə gəlməsindən sonra Azərbaycanda bu istiqamətdə əsaslı dönüş yaranıb.

Xalqımızın inam və güvənc yeri olan Ulu Öndər Heydər Əliyev azərbaycanlılara vətən sevgisi öyrətdi. Azərbaycandan çox-çox uzaqlarda yaşayan həmvətənlərimizlə əbədi körpü yaratdı. Bu körpü vətən həsrətilə, yurd sevgisi ilə yaşayanları daha da ruhlandırırdı, qartal gözlü Azərbaycana tərəf qanad açıb, uçub gəlmək istəyənlərin sayı gündən gündən artdı. Bu birliyi, bu doğmalığı Heydər Əliyev yaratdı, bu tarixə qızılı hərflərlə yazılacaq bir səhifədir.

Heydər Əliyev mərd, qorxmaz, cəsur adamları sevirdi, çünki özü mərd, cəsur və qorxmaz idi.

Heydər Əliyev prinsipallığı, dönməzliyi, qətiyyəti yüksək qiymətləndirirdi, çünki özü prinsipal, dönməz və qətiyyətli idi.

Heydər Əliyev professionalları irəli çəkməyi xoşlayırdı, çünki özü hər cəhətdən professional idi.

Vətən bizim ata-ana yurdumuz, qıbləgahımız,

səcdəgahımız və son mənzilimizdir. Azərbaycanda və Azərbaycandan çox-çox uzaqlarda yaşayan hər bir azərbaycanlı Azərbaycan adı ilə fəxr edir. Səməd Vurğunun “Azərbaycan” şeirində deyildiyi kimi:

El bilir ki, sən mənimsən,
Yurdum-yuvam məskənimsən.
Anam,doğma Vətənimsən,
Ayrılırmı könül candan,
Azərbaycan,Azərbaycan!

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Heydər oğlu Əliyevi Azərbaycanda və dünyada yaşayan azərbaycanlılar sevir,hörmət edir. Onlar hər zaman möhtərəm prezidentimizin hər bir əmrinə hazırdırlar. Cənab prezidentimiz İlham Əliyev dünya ölkələri içərisində Azərbaycan dövlətinin adını ucalardan uca etdi.

Möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevin gərgin əməyi sayəsində müstəqil Azərbaycan dövlətinin qüdrəti gündü- gündən möhkəmlənir. Vətənimizin qüdrətlənməsi, ərazi bütövlüyünün təmin olunması üçün ana vətənimiz olan Azərbaycanımızı göz bəbəyimiz kimi qorumalıyıq.

Ulu Öndər Heydər Əliyev demişdir:”Azərbaycan torpağının hər guşəsi hər birimiz üçün müqəddəs yerdir! Hər bir insan ilk növbədə anasını, vətəni, torpağını, millətini sevməli, bu hisslərlə yaşmalıdır. Ulu Öndər Heydər Əliyevin adını daşıyan möhtəşəm sarayda möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevin iştirakı ilə keçirilən Dünya Azərbaycan-

canlılarının 2-ci Qurultayına ürəyi vətən eşqi ilə döyünən həmvətənlərimizdən- Almaniyada yaşayan Mayts-Azərbaycan Cəmiyyətinin sədri Başar Kömür, Fransadakı "Azərbaycan Evi" Assosiasiyasının sədri Səid İsmayılov, Ukrayna Azərbaycanlıları Konqresinin sədri Oqtay Əfəndiyev, Umumrusiya Azərbaycan Konqresinin prezidenti Məmmədbağır Əliyev, Amerikadakı Azərbaycan Cəmiyyətinin prezidenti Tomris Azəri, Estoniya parlamentinin deputatı Eldar Əfəndiyev, Belarus Azərbaycan İcmaları konqresinin sədri Natiq Bağırov prezidentimizin ətrafında sıx birləşdiklərini bildirdilər.

2-ci qurultayın keçirilməsi xalqımızda böyük əhval-ruhiyyə yaratdı. Hər kəsin gördüyü layiqli iş vətənimiz Azərbaycan üçün çox gərəklidir. Bu onu göstərir ki, hər bir vətən övladı Heydər Əliyev ideyaları ilə yaşayır. Bu amal, bu istək, vətənimizin daha da qüdrətli olması naminə möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevə Ulu Tanrıdan möhkəm cansağlığı arzulayırıq.

Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik gününün banisi Ulu Öndərimiz Heydər Əliyev dünyada yaşayan azərbaycanlılarla həmrəylik və ünsiyyət körpüsünün yaradıcısı, onun layiqli davamçısı İlham Əliyev isə xaricdə yaşayan soydaşlarımızın birliyinin, həmrəyliyinin daha da güclənməsi naminə əlindən gələni əsirgəməyən prezidentimizdir. Bütöv və böyük Azərbaycan uğrunda azərbaycançılıq ideyaları yüksək səviyyəyə çatdırılmış, Odlar diyarı - Azərbaycan sevgisi, vətənə şərəfli xidmət hər birimizin borcudur.

Vətənimizin şanı-şöhrəti Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin adı ilə, İlham Əliyevin uğurları ilə geniş vüsət alır.

Fəxr edə bilərik ki, Ulu Öndər Heydər Əliyevin qurduğu müstəqil, azad bir ölkəmizin prezidenti İlham Əliyevdir. Bəli, nə qədər ki, müstəqil Azərbaycan var, Heydər Əliyev də yaşayacaqdır, onun arzuları, ideyaları müstəqil Azərbaycanın başı üzərində nur saçacaqdır.

Heydər Əliyev adı və siması əlçatmaz zirvələrin ucılığında ən yüksək zirvədə dayanan təkrarolunmaz şəxsiyyət, Azərbaycan xalqının parlaq günəşidir. Bu parlaq günəşin, bəşəriyyətin böyük tarixi şəxsiyyəti, dünya şöhrətli sevimli prezidentimiz Heydər Əliyevin ölüm xəbəri bütün Azərbaycan xalqını sarsıtdı. 12 dekabr 2003-cü il bütün Azərbaycan xalqının matəmli günü idi. Həmin günü Heydər Əliyev ideyalarına ürəkdən bağlı olan, onu daim sevən və dəstəkləyən 75 yaşlı atamdan bir məktub aldım, oxudum. Dahi sərkərdəmiz, Ulu Öndərimiz Heydər Əliyevin ölümü ilə barışa bilmədiyindən atam Mustafayev Məhəmməd Hacıkərim oğlu o vaxt yazdığı kədərli bir şeri mənə göndərmişdi. İndi həmin şeri oxucularımıza təqdim edirəm:

Yad qərib ellərə gedəndən bəri,
Yolunu gözləyir el, Heydər baba.
Dünyaya yayılan qara xəbəri,
Danışa bilməyir dil, Heydər baba.

Gözüm yollardadır, qulağım səsdə,
Səsini dinləyim yenə ahəstə.
Arzular ,diləklər vardı hər kəsdə,
Sağalıb vətənə gəl,Heydər baba.

Yaradan bəxş edib belə insanı,
Cahanı fəth edib,şöhrəti,şanı.
Xalqına bağlıdır həyatı,canı,
Dahisən tarixdə qal,Heydər baba.

Qoca da, cavan da, hamı ağlayır,
Analar başına qara bağlayır.
Ellər ümidini sənə bağlayır,
Hardan əsdi qara yel,Heydər baba.

Hünərinlə qurdun bu gənc dövləti,
Dünyaya çatdırdın haqq-ədaləti.
Nəsillər heç zaman unutmaz səni,
Azadlığa açdın yol,Heydər baba.

Sənə necə qıydı amansız ölüm,
Ölümü deməyə gəlməyir dilim.
Dedim yalan olar öyrənim,bilim,
Gördüm ki, ağlayır el, Heydər baba.

Bəli, barışa bilmədiyimiz amansız ölüm, xalqımızın güvənc yeri olan Heydər Əliyevin dünyasının dəyişməsi, əbədi yaşarlıq rəmzi qədər Ulu Öndərimizin adı ürəklərimizə əbədi həkk olundu. Son mənzilə vətən oğullarının çiynində yol aldı. Son vida mərasimində Heydər atanı-müqəddəs insanı

ziyarət etmək üçün insanlar axın-axın gəlirdilər. Dahi şəxsiyyət dünyadan cismani köçsə də, parlayan günəş qədər müstəqil Azərbaycanı hər zaman qorumağa qadir olan bacarıqlı zabıt kadrları yetişdirən hər b ocaqlarını xalqımıza əmanət qoydu.

Müstəqil Azərbaycanımızın milli ordusu bu gün düşməni məhv etməyə,doğma yurd-yuvalarımızı azad etməyə qadirdir. Əgər ki,sülh danışıqları bir nəticə verməzsə, Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycan ordusu hərbi yolla torpaqlarımızı düşmən caynağından azad edəcəkdir. Qoy nankor qonşularımız birdəfəlik anlasınlar ki, Heydər Əliyev kimi ümummilli lideri, İlham Əliyev kimi qüdrətli prezidenti və döyüslərdə zəfərlər qazanmaq istəyi ilə alışıb-yanan milli ordusu olan bir ölkə-doğma Azərbaycanımız zəfər marşı çalacaqdır.

Heydər Əliyevin qurub - yaratdığı hər nə varsa, hamısı müstəqil Azərbaycan tarixinə qızıl hərflərlə tarix yaddaşında həkk olundu. Heydər Əliyevin əziz xatirəsi xalqımızın yaddaşında hər zaman yaşayacaq, müqəddəs varlıq qədər qəlblərdə yad ediləcəkdir. Dünya durduqca Heydər Əliyev dühası onunla fəxr edən dünya ölkələrindən, bütün yer kürəsindən parlayan günəş kimi nur saçacaqdır. Heydər Əliyev nurunun şöləsindən neçə- neçə gənc nəsillər bəhrələnəcək, fəxrimiz, vüqarımız möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevin ətrafında sıx birləşərək, Heydər Əliyevin xatirəsini əbədi olaraq ürəyimizdə yaşadacaqlar.

Hələ sağlığında ikən müqəddəs ziyarətgahları ziyarət etmiş Heydər atanın məzarı hər zaman müqəddəs məbədğah kimi ziyarət ediləcək, məzarı üzərinə tər çiçəklər düzüləcək, ruhu müstəqil Azərbaycanı ürəkdən sevən hər kəsə kömək olacaqdır.

Heydər Əliyev - müstəqil Azərbaycan! Bu adın işığına doğru yalnız ucalıqlar, əl çatmaz zirvələr gözləyir bizləri. Heydər Əliyev yolu əbədidir, dönməzdir və göylər üzündən nur saçan günəş qədər sönməzdir.

Ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin parlaq xatirəsi Azərbaycan xalqının qəlbində əbədi yaşayacaqdır.

Tanrı dərgahında Heydər Əliyev ruhuna dərin hörmət və sonsuz ehtiramla Allah rəhmət eləsin, məzarı nurla dolsun deyirəm. Amin!

Zəminə Xınalı

Heydər Əliyev adına AAHM-da hərbi qulluqçu,
Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin üzvü

**AZƏRBAYCAN XALQININ ÜMUMMİLLİ LİDERİ
HEYDƏR ƏLİRZA oğlu ƏLİYEVİN
XATİRƏSİNİN
ƏBƏDİLƏŞDİRİLMƏSİ HAQQINDA
AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI
PREZİDENTİNİN**

F Ə R M A N I

Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə HEYDƏR
ƏLİYEVİN adı verilsin.

İLHAM ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 mart 2004-cü il

Bizim Ali Hərbi Məktəbimiz, Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbimiz, Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbimiz, Hərbi Akademiyamız, Təkmilləşdirmə kursları ordumuzu təmin etmək, lazım olan qüvvələri hazırlamaq üçün müxtəlif səviyyədə yaranmış kurslar- bunların hamısı artıq Azərbaycanda Silahlı Qüvvələrin böyük bir təhsil sisteminin tam yaranmasını nümayiş etdirir və bu davam edəcəkdir.

H. Əliyev

AZƏRBAYCAN DÖVLƏTÇİLİYİ TARİXİNDƏ ƏN BÖYÜK QƏLƏBƏ VƏ ƏN AĞIR İTKİ

Cənab Heydər Əliyev Azərbaycan səmasında yanan parlaq bir günəş idi. Elə bir günəş idi ki, işığı heç zaman azalmayacaq, ziyası hələ bundan sonra neçə-neçə sabahımızı nura qərq edəcək, gələcəyə aparan yollarımızı aydınlaşdıracaq.

Heydər Əliyev itkisi təkcə son yüzillikdə yox, Azərbaycan dövlətçiliyinin bütün tarixi ərzində xalqımızın məruz qaldığı ən böyük itkilərdən biridir. Çünki Azərbaycan öz tarixi boyu bir çox liderlər, siyasi xadimlər yetişdirsə də onlardan heç kimə cənab Heydər Əliyev kimi uzun müddət siyasi olimpin zirvəsində qalmaq, ümumxalq məhəbbətini qazanmaq səadəti nəsib olmamışdır.

Heydər Əliyev 30 ildən çox Azərbaycan xalqına təmənnəsiz xidmət etdi, Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilməsi, onun beynəlxalq nüfuzunun artması istiqamətində ardıcıl fəaliyyət göstərdi.

Heydər Əliyev dühası xalqımızın mənəvi qüdrətindən güc alaraq sabahımıza işıq salan, bizi qələbələrə aparan bir dühadır. Heydər Əliyev epoxası tariximizə müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaradılması, cəmiyyətin demokratikləşməsi, respublikanın dünya birliyinə inteqrasiyası dövrü kimi daxil olmuşdur. Tam əminliklə demək olar ki, yaxın və uzaq gələcəyin Azərbaycanı məhz Heydər Əliyevin qurduğu Azərbaycanın tarixi varisi olacaqdır.

Respublikanın müstəqilliyinin qorunması, güclü ordunun, müasir hərbi təhsil sisteminin yaradılması da cənab Heydər Əliyevin adı ilə bağlı olmuşdur. Ordumuzda vahid rəhbərlik və mərkəzçilik prinsiplərinin bərqərar olunması, onun şəxsi heyətinin döyüş və mənəvi ruhunun yüksəldilməsi üçün Heydər Əliyevin gördüyü işlər hər b tariximizin ən parlaq səhifələrini təşkil edir. Ordumuzun bütün şəxsi heyəti kimi Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin şəxsi heyəti də Heydər Əliyevin gündəlik diqqət və qayğısını daim öz üzərində hiss edirdi. O, bu məktəbə ordumuzun gələcək simasını müəyyən edən bir baza kimi baxır, onunla fəxr edirdi. Məktəbin birinci və ikinci buraxılışlarında şəxsən özü bu təhsil ocağına təşrif buyurmuş, məktəbin fəaliyyətindən qürur hissi keçirdiyini bildirmişdir.

Heydər Əliyev Azərbaycanın müstəqilliyini onun hər bir vətəndaşının mənəvi sərvətinə çevirmiş nadir şəxsiyyət idi.

Bu ağır gündə ən böyük təsəllimiz odur ki, cənab Heydər Əliyevin böyük məharətlə idarə etdiyi dövlətçilik sükanı bu gün etibarlı əllərdədir. Heydər Əliyevin daxili və xarici siyasət kursu dövlətimizin gələcək inkişafının ən vacib strateji istiqamətlərini birdəfəlik müəyyən etmişdir.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Silahlı Qüvvələrin şəxsi heyəti ilə görüşləri zamanı öz çıxışlarında belə demişdir:

- Azərbaycanın güclü ordusu bu gün də,sabah da,on il də, yüz il də bundan sonra lazımdır. Bunun üçün planlı iş aparılmalıdır. Bunun üçün Azərbaycan ordusunun,Silahlı Qüvvələrinin qüdrəti hər gün artmaqdadır. Onun qüdrəti təkcə qolun əzələlərindəki güc deyildir. Müasir texnika, texnologiya, silahlar, döyüş qaydaları,müharibə nəticəsində meydana çıxmış hərbi elmi – bunların hamısını həm bizim Ali Hərbi Məktəblərdə öyrənmək lazımdır,bunu həm də hər bir zabit hər gün özü öyrənməlidir, biliyini, hərbi elmini artırmalıdır.

Ulu Öndərimiz güclü ordu və ixtisaslı zabir kadrları yetişdirən hərbi məktəbləri yaratdı və bununla da hər zaman fəxr edirdi.

Ulu Öndər, dahi sərkərdə Heydər Əliyevin adını daşıyan Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin bütün kollektivi, şəxsi heyəti bu yüksək, şərəfli adla fəxr edirik.

Heydər Əliyev dühası əbədi, həmişəyaşar dühadır. Onun parlaq xatirəsi daim qəlbimizdə yaşayacaqdır.

General-mayor
HEYDƏR PİRİYEV
H. Əliyev adına Azərbaycan
Ali Hərbi Məktəbinin rəisi

Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali hərbi Məktəbi

(Məktəb marşı)

Sözləri: Zəminə Xinalının,

Musiqisi: Mahir Əsgərovundur.

Birləşin, azəri-türk övladları,
Düşmənin ürəyi, həm qəlbi yansın.
Bütün yer üzündə sülhün sədası,
Azadlıq, ədalət qoy zəfər çalsın.
Müstəqil dövlətimin hərbi məktəbi,
Heydər Əliyev adına hərbi məktəbi.

Hərbin sirlərini öyrənəcəksən,
Parlayan, sönməyən bir gələcəksən.
Hər zaman dillərdə sən gəzəcəksən,
Elimi-obamı bəzəyəcəksən.
Müstəqil dövlətimin hərbi məktəbi,
Heydər Əliyev adına hərbi məktəbi.

Vətən harayına neçə oğullar,
İgid mərd zabitlər yetirdin özün.
Xoş müjdə, qələbə, sülh sorağını,
Zəfər bayrağını gətir sən özün!
Müstəqil dövlətimin hərbi məktəbi,
Heydər Əliyev adına hərbi məktəbi.

Müqəddəs şəhidlərin ölməz ruhunu,
Tarix yaddaşında yaşadacaqsan.
Üç rəngli bayrağı mavi səmada,
Ən yüksək zirvəyə ucaldacaqsan.
Müstəqil dövlətimin hərbi məktəbi,

Heydər Əliyev adına hərbi məktəbi.

Ulu Öndər Heydər Əliyev Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı General-Leytenant Rövşən Əkbərov haqqında demişdir:

- ”O, gənc Azərbaycan övladıdır, döyüşlərdə cəsarətlə iştirak edib. Mən Füzuli rayonu ərazisində , döyüş yerində onu görmüşdüm, görüşmüşdüm.

Xatirimdədir, vaxtilə Naxçıvana da gəlmişdi. Sədərəkdə də olmuşdu. Bu da xatirimdədir ki, C. Naxçıvanski adına Hərbi Məktəbi oxuyub qurtaranlardan biridir. Yəni mənim qəlbimdə o vaxtilə hazırladığım gənclərdən biridir. Gənc, vətəninə sadıq, təmiz, saf insandır”.

HEYDƏR ƏLİYEV DÜNƏNİMİZ, BU GÜNÜMÜZ VƏ GƏLƏCƏYİMİZDİR

2003-cü il dekabr ayının 12-də Azərbaycan xalqı,bütün türk dünyası,tərəqqipərvər bəşəriyyət zəmanəmizin ən böyük şəxsiyyətini,nəhəng siyasi korifeyi,qətiyyətli və dönməz sərkərdəni,xilaskar lideri itirəndə biz Naxçıvanskiilər bəlkə də həyatımızın,ömrümüzün ən ağırlı,üzüntülü anlarını yaşadıq. Bu vaxtsiz ölüm yamanca sarsıtdı bizləri. Ümumiyyətlə,ölüm haqq olsa da bu söz Heydər Əliyev kimi fenomenə yaraşmır. Onun ölçüsündə deyil. Çünki yüz ildə, min ildə bir dəfə dünyaya gələn, daha doğrusu, xilaskar kimi göndərilən insanlar ölmür, sivilizasiyalar dəyişsə də,nəsillər bir-birini əvəz etsə də onların adları tarix kitabının səhifələrindən silinmir. Məhz ümummilli liderimiz, əbədi Ali Baş Komandanımız, dünya şöhrətli Prezidentimiz Heydər Əlirza oğlu Əliyev də belə şəxsiyyətlərdən idi.

Heydər Əliyev 14 iyul 1969-cu ildə Azərbaycanın intibah dövrünün başlanğıcını qoymuşdur. Bu, hələ illərlə, əsrlərlə yazılacaq neçə-neçə tədqiqat əsərinin mövzusu olacaqdır.

Heydər Əliyev dünənimiz, bu günümüz və sabahımızdır.

Ona görə dünənimiz deyirəm ki, tariximizə, keçmişimizə, soykökümüzdə, milli-mənəvi dəyərlərimizə, dilimizə, dinimizə, bayrağımıza, himnimizə, gerbimizə onun qədər övlad məhəbbəti ilə diqqət və qayğı göstərən ikinci şəxs yoxdur və tanımırıq. Heydər Əliyev tariximizin araşdırılması, şanlı ənənələrə malik dünənimizin işıqlandırılması, təbliği sahəsində elə fundamental, tarixi xidmətlər göstərmişdir ki, nəinki bu günkü nəsillər, həmçinin gələcək nəsillər də onu böyük hörmət və ehtiramla yad edəcəklər.

Heydər Əliyev bu günümüzdür. Bəli, bu günümüzdür Heydər Əliyev! Azərbaycanın hansı guşəsinə getsən, hansı guşəsinə ziyarət etsən, orada Heydər Əliyevin yaratdıqlarını, əsasını qoyduqlarını, ucaltdıqlarını görəcəksən.

Heydər Əliyev hüquqi, dünyəvi, demokratik, müstəqil Azərbaycan Respublikasının banisidir.

Heydər Əliyev gələcəyimizdir. Çünki gələcəyimizi necə qurmağın yollarını Heydər Əliyev öncədən bizə göstərib. Elə bir dövlət qurub, yaradıb ki, onun gələcəyi daha parlaq, daha işıqlı olacaqdır. Biz daha aydın, daha günəşli sabahımıza yalnız və yalnız Heydər Əliyevin ucaltdığı heç vaxt enməyəcək müqəddəs bayraq altında gedəcək, xalqımıza, millətimizə xidmət göstərəcəyik.

Heydər Əliyev hər bir vətən övladına qismət olmayan şərəfli ömür yaşadı. Mənalı həyatını xalqımıza bağışladı. O, Azərbaycanın ən böyük şəhidi, milli fədaimizdir.

Ölümü də şərəfli olan, ölümü ilə də xalqı bir bayraq altında birləşdirən və hər bir Azərbaycan əsgərinin ürəyində zəfərli döyüslərə səsləyən, məşəl alovlandıran Heydər Əliyev kimi şəxsiyyətlə bir əsrdə yaşamaq, onu görmək böyük xoşbəxtlik deyilmi?

Heydər Əliyev dünənimiz, bu günümüz və gələcəyimizdir.

**General-leytenant
RÖVŞƏN ƏKBƏROV,
Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı**

Xəzər canlı bir orqanızmıdır. Burada həyat sakitdir. Xəzər əsrlər boyu yaşamış və yaşayacaqdır və daha da böyük rol oynayacaqdır. Xəzəri sevən insan kimi mən onun yaşamasını, onun təmiz olmasını və onun təbiətinin qorunub saxlanmasını istəyirəm. Mən xəzəri sevirəm.

H. ƏLİYEV

HEYDƏR ƏLİYEV AZƏRBAYCANDA ALİ HƏRBİ DƏNİZ TƏHSİLİ SİSTEMİNİN YARADICISIDIR

Tarixin həlledici sahələrindən birini yaşayan Azərbaycan xalqı inkişafının bütün sahələrində olduğu kimi, ordu quruculuğu prosesində də öz inkişaf mərhələlərini keçməkdədir. Bu sahədə olan fəaliyyəti tənzimləmək üçün 1991-ci ilin oktyabr ayının 9-da o dövrdəki Azərbaycan Ali Soveti tərəfindən ilk hüquqi normativ qanun - "Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri haqqında" Qanun qəbul edildi. Ordu quruculuğunun bugünkü inkişaf mərhələsi 1993-cü ilin noyabr ayında mərhum prezidentimiz Heydər Əliyevin radio və televiziya ilə xalqa müraciətindən sonra başlamış və indiki öz yüksək səviyyəsinə çatmışdır.

Respublika prezidenti Heydər Əliyev nəinki orduda hərbi vətənpərvərlik ruhunun artırılması işinə rəhbərlik edirdi, hətta özü də bilavasitə bu işdə fəal iştirak etməyə başladı. Ali Baş Komandan Heydər Əliyev Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələri quruculuğunun bu istiqamətində, hərbi vətənpərvərlik ruhunun yüksəldilməsi, aparılan işlərin hərbi-siyasi nəticəsi kimi ordu daxilində dərinləşməkdə olan böhranın qarşısını aldı və bu sahədə keyfiyyət dəyişikliyi yarandı. Ordu quruculuğunda aparılan kompleks iş-

lərin nəticəsi olaraq Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik orqanı olan Milli Məclisin 18 noyabr 1993-cü il tarixli iclasında müdafiə və təhlükəsizlik məsələsi müzakirə edildi və bu məsələ üzrə Milli Məclisin daimi komissiyasının yaradılması haqda qərar qəbul edildi.

Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrində kadr probleminin aradan qaldırılması üçün keçmiş SSRİ-nin müxtəlif regionlarında yerləşmiş MDB qoşun hissələrində xidmət edən azərbaycanlı zabitlərin vətənə qayıtmasına xüsusi diqqət və qayğı göstərildi. Bununla bərabər Milli ordunun peşəkar zabit kadrları ilə təmin olunması üçün hərbi təhsilin inkişafına xüsusi diqqət artırıldı.

Ümummillî lider Heydər Əliyev döyüş bölgələrindəki görüşlərindən birində vaxtilə C.Naxçıvanski adına ixtisaslaşmış ibtidai hərbi liseydə təhsil almış və MDB-nin Silahlı Qüvvələrində xidmət edən zabitlərin böyük hissəsinin hələ də respublikaya qayıtmadığına öz təəssüfünü bildirərək qeyd edirdi ki, Azərbaycanın bu gün peşəkar hərbi qulluqçulara daha çox ehtiyacı var. Ona görə də Ali Baş Komandan respublikadan kənardə xidmət edən hərbi qulluqçuların vətənə qayıtması məsələsinin həllini Müdafiə Nazirliyi qarşısında əsas vəzifə kimi qoymuşdur. Bu gün Silahlı Qüvvələrdə gedən quruculuq işini təhlil etsək görərik ki, bacarıqlı və sağlam

zabit korpusunun böyük hissəsi C.Naxçıvanski adına hərbi liseyin məzunlarıdır.

Bu gün Azərbaycan Silahlı Qüvələrinə zabit kadri hazırlayan bütün hərbi təhsil ocaqları Ulu Öndərin yaratdığı hərbi təhsil sistemləri şəbəkəsidir.

Zabit kadrlarının hazırlanması prosesinin tam mənada həyata keçirilməsi, o cümlədən Azərbaycanda hərbi dənizçiliyin inkişaf etdirilməsi ölkəmizin müdafiə doktrinasının tərkib hissəsi olmaqla daima Ali Baş Komandanın diqqət mərkəzindədir.

Azərbaycan ali hərbi məktəblərinin ilk buraxılışı mərasimində iştirak edən Ali Baş Komandan öz çıxışında bildirmişdir: "Azərbaycan ordusunun peşəkarlıq səviyyəsini qaldırmaq ən başlıca vəzifədir"...

Azərbaycan ordusunda xidmət etmək, zabit olmaq, Azərbaycanın müstəqilliyinin, dövlətçiliyinin, Azərbaycan torpaqlarının keşiyində durmaq məsuliyyətli olduğu qədər də şərəfli bir işdir.

Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin tərkib hissəsi olan Hərbi Dəniz Qüvvələrinin qarşısında Xəzərdə dövlətin maraqlarını təmin etmək və onun su sərhədlərinin toxunulmazlığını təmin etmək vəzifəsi qoyulmuşdur. Belə vəzifənin öhdəsindən gəlmək üçün Hərbi Dənizçilik Məktəbinin rəhbərliyi qardaş türk ordusunun mütəxəssislərinin təcrübələrindən bəhrələnərək, müasir tələblərə cavab verməyə qadir olan, yüksək ixtisaslı kadrların hazırlanması

naminə, nizam-intizama ciddi riayət etməklə, tədris prosesinin yüksək səviyyədə qurulmasına nail olmağa çalışır.

1939-cu ildə əsası qoyulmuş Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbinin bazasında formalaşan bu təhsil ocağı 4 pilləli hazırlıq sistemini tətbiq etməklə hazırladığı kadrlar nəinki Xəzər akvatoriyasında, hətta dünya okeanlarında qarşıya qoyulmuş istənilən tapşırığı yerinə yetirirlər.

2004-cü ilin iyun ayının 25-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyev ilk dəfə olaraq AAHD Məktəbində gənc leytenantların birinci buraxılış mərasimində iştirak etmiş və demişdir: "Mən çox şadam ki, Azərbaycan ordusu güclənir, inkişaf edir. Ordunun maddi-texniki bazası güclənir, şəxsi heyətin hazırlıq, peşəkarlıq səviyyəsi yüksəlir. Bu istiqamətdə gələcəkdə də addımlar atılacaqdır".

**1-ci dərəcəli kapitan NURULLA ƏLİYEV,
Azərbaycan Ali Hərbi Dənizçilik
Məktəbinin rəisi**

Azərbaycan Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbi (Məktəb marşı)

*Sözləri: Zəminə Xınalının,
Musiqisi: Azər Dadaşovundur.*

Ana vətənim üçün,
Pak vicdanlı oğullar,
Qəhrəmanlar yetirir,
Hərbi Dəniz Məktəbi.

Anam Azərbaycanın,
Mətin bir əsgəri tək,
Keşiyində dayanıb,
Hərbi Dəniz Məktəbi.

Tarixlər yaddaşında,
Silinməz izlər qoyur,
Günəşdən ilham alır,
Hərbi Dəniz Məktəbi.

Xəzərin sahilində,
Yurd salıb, yuva salıb.
Ulduz kimi parlayır,
Hərbi Dəniz Məktəbi.

Üç rəngli bayrağımız,
Vüqarla dalğalandı.
Saf sularda yol aldı,
Hərbi Dəniz Məktəbi.

Bizim ordumuzda milli aviasiya sahəsini də özümüzün milli mütəxəssislərimizlə, azərbaycanlılarla yarada bilərik. Bunlar artıq yaranıbdir və bu gün də sizinlə ilk görüşə gəlmişik. Bu, Azərbaycan Milli ordusunun bu sahədə ilk addımıdır. Amma hesab edirəm ki, bu çox yaxşı başlanğıcdır. Bunun böyük gələcəyi var. Mən bu gələcəyi açıq-aydın görürəm. Əgər biz bu qısa müddətdə azərbaycanlılardan, Azərbaycan gənclərindən təyyarələri, hərbi təyyarələri, döyüş təyyarələrini idarə edə bilən və havada döyüş apara bilən, yaxud hava qüvvələri ilə ölkəmizin müdafiəsini təmin edə bilən mütəxəssislər hazırlaya bilmişiksə, bu böyük nailiyyətdir. Eyni zamanda bu da dövlət müstəqilliyimizin bizə verdiyi bəhrədir.

HEYDƏR ƏLİYEV

MÜDRİK TARİXİ ŞƏXSİYYƏT

XX əsrdə Azərbaycanın öz dövlət müstəqilliyini bərqərar etməsi xalqımızın çoxəsrlik tarixində qazandığı ən böyük və zəngin nailiyyətidir.

80-ci illərin sonlarından etibarən baş verən məlum tarixi hadisələr nəhayət SSRİ-nin dağılmasına gətirib çıxartdı. Belə bir şəraitdə Azərbaycan digər MDB Respublikaları kimi öz müstəqilliyini elan etdi. 1991-ci il noyabrın 18-də qəbul olunmuş müstəqillik haqqında Konstitusiya aktı ilə Azərbaycan Respublikası özünü Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin varisi elan etdi. Lakin XX əsrin əvvəllərində qurularaq cəmi 23 ay yaşamış Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətindən fərqli olaraq elə həmin əsrin sonunda müstəqilliyini elan etmiş Azərbaycan Respublikası öz istiqlalını bu gün də qoruyub saxlayır. Bu müstəqilliyin ideoloji memarı və təminatçısı, ötən əsrin və bütün zamanəmizin uzaqgörən dahi şəxsiyyəti Heydər Əliyevdir.

Heydər Əliyevin yarım əsrdən çox bir dövrü əhatə edən bütün fəaliyyəti milli özünüdərkini, milli şüurun, milli ruhun yüksəlməsinə xidmət etmiş, Azərbaycan xalqının müstəqilliyinə inamlı yol açmışdır.

Tarix göstərir ki, dövlətin normal idarə olunmasında və dayanıqlı yaşamasında şəxsiyyətin rolu əvəzsizdir. Belə bir məşhur deyim var:

-Zamanın nəbzini tuta bilən şəxsiyyətlərə "Müdrük şəxsiyyət", lazım olan anda, lazım olan yerdə olmağı bacaran şəxsiyyətlərə "Tarixi şəxsiyyət" deyirlər.

Heydər Əliyevin həyatına nəzər salsaq dərhal deyərik ki,o, "Müdrük – tarixi şəxsiyyət"dir.

Eyni zamanda hər bir xalqın tarixi nailiyyət qazanması üçün iki vacib şərt mövcuddur: -tarixi şəxs və tarixi şəxsiyyət. Bu iki amil üst-üstə düşərsə xalq bundan fayda görür.

Tanrı 1993-cü ildə belə bir tale yüklü məsuliyyətli şəxsi – Heydər Əliyevi müstəqil Azərbaycana qismət etdi. Əgər 1993-cü ilin 15 iyun Milli Qurtuluş günü olmasaydı, yəni Heydər Əliyev xalqın iradəsi ilə hakimiyyətə qayıtmısaydı həmin tarixi şans çox güman ki,əldən çıxacaqdı. Bu gün Azərbaycanın tarixi şansını reallığa çevirən, xalqın çoxəsrlik arzu və istəyini bütün dünyaya bəyan edən Heydər Əliyev dühası olmuşdur.

Ulu Atatürkün dili ilə desək: "Ən böyük şəxsiyyətlər özündən çox mənsub olduğu cəmiyyəti düşünən, onun varlığı və xəşbətliyinin qorunması yolunda həyatını verən insandır". Heydər Əliyev məhz belə şəxsiyyətlərdəndir.

Heydər Əliyev kimi müdrük, tarixi şəxsiyyətlər zamanın gur səsinin əks-sədası kimi doğulur və zaman qarşısında öz missiyasını həyata keçirirlər.

İllər ötəcək, nəsillər bir-birini əvəz edəcək, tarixə bugünkü dəyişikliklərin fundamental yekunu

kimi yalnız Azərbaycan dövlətçiliyi düşəcək, zamanın silinməz yaddaşında isə müstəqil və qüdrətli Azərbaycan dövlətinin yaranıb, möhkəmlənməsində Heydər Əliyevin əvəzsiz, müqəddəs xidmətləri qalacaqdır.

Bütün sahələrdə olduğu kimi ölkəmizin silahlı ordu quruculuğu da əbədi liderimiz Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərindən biridir. Mənsub olduğumuz Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbi (AAHTM) Ulu Öndərimizin adı ilə bağlıdır. Məhz buna görə də AAHTM professor-müəllim heyəti bu məsuliyyəti dərinədən dərk edir və bütün səy və bacarığını hər an artırır.

Azərbaycanın uğur rəmzi olan Heydər Əliyev elə əzəmətli bir zirvədir ki, o, yer kürəsinin istənilən bir guşəsindən aydın görsənir. Biz isə çox xoşbəxt insanlarıq ki, doğma Azərbaycanımızın ən yeni tarixinin canlı şahidləri və iştirakçısı olmuşuq.

Heydər Əliyev azərbaycanlı olması ilə fəxr etdiyi üçün biz də, hər bir azərbaycanlı da, onunla fəxr edirik.

**polkovnik COŞQUN AĞAMALIYEV,
Azərbaycan Ali Hərbi
Təyyarəçilik Məktəbinin rəisi**

Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbi (Məktəb marşı)

*Sözləri: Zəminə Xınalının,
Musiqisi: Yusif Axundzadəninindir.*

Çəkilsin göylərdən qara buludlar,
Günəş şəfəq saçsın yollarınıza,
Öyünür xalqımız sənin adınla,
Sirli bir dünyasan,adın gözəldi.
Yurdumun fəxrisən, coşan bir qəlbi,
Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbi.

Məramın sülh olsun,sədət olsun,
Düşmən yanar olsun,tanrım qorusun!
Uzaq keçmişlərdən gəlir sorağı,
Şahinlər yuvası,qeyrət ocağı.
Yurdumun fəxrisən,coşan bir qəlbi,
Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbi.

Azəri yurdunun türk övladının,
Müqəddəs beşiyi sən olacaqsan.
Tarixin əbədi yaddaşlarında,
Hər zaman, hər vaxtı yaşayacaqsan.
Yurdumun fəxrisən,coşan bir qəlbi,
Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbi.

- Azərbaycanlılar! Harda olursan ol, hansı ölkədə yaşayırsan yaşa, ancaq Azərbaycan haqqında, Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü haqqında, Azərbaycan xalqının bu günü və gələcəyi haqqında düşünməlisən.

H. Əliyev

Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik marşı

Sözləri: Zəminə Xınalının,
Musiqisi: Həsən Abbasquliyevindir.

Azərbaycan adını,
Vətən, torpaq andını,
Ucalardan uca tut.
Sən ey vətən övladı,
Dünyanın hər yerində.
Günəş kimi parla sən,
Ucal ən şərəfli, şanlı adla sən.

Nəqarət:

Həmrəylik dostluq demək,
Həmrəylik sülh deməkdir.
Xalqımın xoş niyyətin,
Bəşərə çatdırmaq gərək.
Azərbaycan xalqına,
Gücünə, qeyrətinə,
Şanına, şöhrətinə,
Alqış deyək.

Sən şanlı bir tarixsən,
Sən bir şərəf yolusan,
Bölünməz bir bəşərsən,
Sülhün keşiyindəsən,
Parlayan bir günəşsən,
Zəfər yürüşündəsən,
Azəri xalqının övladısan sən.

ULU ÖNDƏR HEYDƏR ƏLİYEV HAQQINDA

Azərbaycanın ilk general-leytenant qızı

SÜDABƏ XANIM HƏSƏNOVA:

- “Bugünkü reallıqlara qiymət verəndə keçmişə nəzər salsaq Azərbaycan xalqının başı üstünü vətəndaş müharibəsi təhlükəsi alanda xalq çıxış yolunu yalnız respublikaya Heydər Əliyevin rəhbərliyində gördü. Onu təkidlə tələb etdi, xahiş edib hakimiyyətə gətirdi. Heydər Əliyevin humanizmi, dar ayaqda xalqına arxa-dayaq olması bütün dünyanın gözü qarşısında oldu. Nələr olmadı, hamısının şahidiyik.

Heydər Əliyevin xalqın ən çətin anlarında nümayiş etdirdiyi əzmi, iradəni alqışlayırıq. Respublikamızın düşdüyü ən çətin dövründə dövlətə rəhbərlik etmək üçün hər kəs özündə bu gücü tapa bilməzdi. Bu gücün, bu iradənin sahibi yalnız Heydər Əliyev oldu. Bu, yalnız müdrik adamlara və tarixi şəxsiyyətlərə qismət olan tale, ömür yoludur.

Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin həyatında etdiyi köklü dəyişikliklərlə zülmət qaranlıqdan işığa doğru yol açdı. Bu işıqlı yol – Heydər Əliyev yoludur.

Heydər Əliyev mənim üçün həm ata, həm dövlət xadimi kimi idealım, bəşər tarixində əvəzolunmaz tarixi şəxsiyyətdir.

Heydər Əliyev zəkası, Heydər Əliyev dühası müstəqil Azərbaycan dövlətində gənc nəsillərin yaddaşlarında həkk olunan əvəzolunmaz əməllərilə nur saçacaqdır”.

***ULU ÖNDƏR HEYDƏR ƏLİYEVİN
MÜSTƏQİLLİK, DÖVLƏTÇİLİK,
AZƏRBAYCANÇILIQ VƏ ORDU
HAQQINDA MÜDRİK KƏLAMLARI***

- Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bizim tarixi nailiyyətimizdir.

H. Əliyev

- Müstəqilliyin əldə olunması nə qədər çətindirsə, onun saxlanması, daimi, əbədi olması bundan da çətindir.

H. Əliyev

- Xalq dövlət üçün yox, dövlət xalq üçün olmalıdır.

H. Əliyev

- Azadlıq və istiqlaliyyət hər bir xalqın milli sərvətidir.

H. Əliyev

- Dövlət, ölkə nə qədər çox xalqı birləşdirsə, bir o qədər zəngin olur, çünki onların hər biri ümumdünya mədəniyyətinə və sivilizasiyasına öz töhfəsini verir.

H. Əliyev

- Ədalətsizliklə ədaləti bərpa etmək olmaz.

H. Əliyev

- Biz tarixi keçmişimizə nəzər salarkən ulu babalarımızın yaratdığı və indiyə qədər yaşayan abidələrlə, qalalarla, heykəllərlə, şəhərlərlə, yollarla - yaradılan hər şeylə fəxr edir və bunları yaradanları daim xatırlayır, onlara öz minnətdarlığımızı bildiririk.

H. Əliyev

- Xalq gərək daim öz kökünü xatırlasın, tarixini öyrənsin, milli mədəniyyətindən, elmindən heç vaxt ayrılmasın.

H. Əliyev

- Hər bir bədii əsər insanlara təsir göstərir, şübhəsiz ki, müsbət təsir göstərir, onların xarakterinin formalaşmasına, inkişaf etməsinə, mədəni səviyyəsinin artmasına böyük təsir göstərir. Amma musiqi əsərinin vasitəsilə göstərilən təsir bütün o biri əsərlərin təsirindən yüksəkdir.

H. Əliyev

- Tarixə düzgün qiymət vermək, onu düzgün təhlil etmək lazımdır.

H. Əliyev

- Tarix həmişə hər şeyi öz yerinə qoyur.

H. Əliyev

- Ədəbiyyatın insanlara böyük təsiri vardır.

H. Əliyev

- Azərbaycan klassik, professional musiqisi, bəstəkarlarımızın yaratdığı bu əsərlər şərq aləmində demək olar ki, ilk professional, klassik musiqi nümunələridir və burada Azərbaycan birinci yerdədir.

H. Əliyev

- Bizim böyük və dahi şairlərimiz, yazıçılarımız, mütəfəkkir adamlarımız, dünya mədəniyyətini zənginləşdirmiş insanlar xalqımızın öz kökü, öz yeniliyi ilə böyük mədəniyyətə malik olduğunu sübut edir.

H. Əliyev

- Yüksək mədəniyyətə malik olan xalq həmişə irəli gedəcək, həmişə yaşayacaq, həmişə inkişaf edəcək.

H. Əliyev

- Xalq bir çox xüsusiyyətləri ilə tanınır, sayılır və dünya xalqları içərisində fərqlənir. Bu xüsusiyyətlərdən ən yüksəyi, ən böyüyü mədəniyyətdir.

H. Əliyev

- Möhkəm, daimi sülh üçün müstəqil dövlətin, ölkənin güclü ordusu olmalıdır.

H. Əliyev

- Xalqla ordunun birliyi həm xalqın qüdrətini, həm ölkənin qüdrətini artırır, həm də ordunu daha da qüdrətli edir.

H. Əliyev

- Orduya qayğı, hörmət cəmiyyətin, xalqın şərəfli vəzifəsidir.

H. Əliyev

- Dövlət onun ərazisində yaşayan əhalinin təminatçısı olmalıdır.

H. Əliyev

- Milli ideologiyamız tarixi keçmişimizlə, millətimizin adət-ənənələri ilə, xüsusiyyətləri ilə, xalqımızın, dövlətimizin bugünü və gələcəyi ilə bağlı olmalıdır.

H. Əliyev

- Hər bir vətəndaş gərək ölkənin böyük siyasəti haqqında düşünsün, kiçik mənfəətləri, maraqları haqqında düşünməsin.

H. Əliyev

- Heç bir vətəndaş ictimai-siyasi həyata biganə qalmamalıdır.

H. Əliyev

- Əgər hər hansı ölkənin xalqları öz hüquqlarını anlayır və onları qoruya bilirsə, o zaman ən kiçik dövlət belə ən böyük məmləkət qədər güclü olur.

H. Əliyev

- Biz öz səviyyəmizə görə zamanın tələblərinə həmişə cavab verən mədəniyyətimizlə-istər keçmiş, istərsə də bugünkü mədəniyyətimizlə fəxr edirik.

H. Əliyev

- Azərbaycan ən qədim zamanlardan dinlərin, dillərin və mədəniyyətlərin təmas və ünsiyyət yeri olmuşdur.

H. Əliyev

- Biz bundan sonra da Azərbaycan xalqının və dövlətinin humanizm, insanpərvərlik ideyalarına və prinsiplərinə, demokratiyaya, qanunun aliliyinə, insan hüquqlarına, əsas azadlıqlara hörmət bəslənilməsinə əsaslanan dəyərlərə sadiqliyini nümayiş etdirəcəyik.

H. Əliyev

- Sağlam mənəviyyət qanun keşiyində duran bizim hər bir məmurumuz üçün əsas meyar olmalıdır.

H. Əliyev

- Bizim vətənimiz Azərbaycandır, o bizim doğma torpaqlarımızdır. Bu vətən nə dünən nə də ki, bu gün meydana gəlibdir. Bu vətən çoxəsrlik tarixə malikdir, bu vətən çoxəsrlik zəngin mədəniyyətə malikdir, bu vətəndə zəngin ənənələri, adətləri, öz xarakteri olan xalq yaşayır. Bu, xalqın xüsusiyyətidir, millətin xüsusiyyətidir. Bu olmasa, millət də olmaz. Millət isə olmasa, insan nə dərəcədə ağıllı olsa da, hər halda naqis insandır. Ona görə də bizim vətənimiz Azərbaycandır. Bəli! Amma vətənimizi intellektual baxımdan daha zəngin, iqtisadi cəhətdən daha zəngin etmək üçün və vətənimizin daha çox tanınması üçün vətənimizin dünyada, hər yerdə məşhur olması üçün insanlar vətənin hüdudlarından uzaqlara getməli və istədikləri yerdə məkan salmalı, istədikləri yerdə yaşamalı, istədikləri yerdə işləməlidir, ancaq vətənlə əlaqələri kəsməməli, vətəni unutmamalı və öz milli köklərini unutmamalıdır. Xalqımız 5 il, 10 il, bəzən əsrlərlə əsarətə, əziyyətə, məhrumiyyətə dözüb. Ancaq mənliyini, inamını , milli qürurunu itirməyib.

H. Əliyev

- Azərbaycan dili çox zəngin və ahəngdar dildir. Şəxsən mən öz dilimi çox sevirəm və bu dildə danışmağım ilə fəxr edirəm.

H. Əliyev

- Hər bir xalqın mənlüyini, mənəvi dəyərlərini yaşadan, inkişaf etdirən onun dilidir.

H. Əliyev

- Yaşayırıq ona görə ki, torpaqlarımıza, dilimizə, dinimizə, mədəniyyətimizə, milli ənənələrimizə sadıq olaq.

H. Əliyev

- Hər bir gənc Azərbaycanın müstəqil gələcəyini təmin etmək üçün vətəni sevməlidir, xalqımızı sevməlidir, millətimizi sevməlidir, dilimizi sevməlidir, dinimizi sevməlidir, milli ənənələrimizi sevməlidir.

H. Əliyev

- Müstəqil Azərbaycanın öz torpaqlarını qorumağa qadir olan güclü nizami ordusu vardır.

H. Əliyev

- Nailiyyətlərimiz ondan ibarətdir ki, Azərbaycan ordusu artıq formalaşmış, qurulmuş və dövlətçiliyimizi, torpaqlarını, müstəqilliyini qorumağa qadirdir.

H. Əliyev

- Şəhidlərimizin ruhu məni ağrıdır. Həlak olan Azərbaycan vətəndaşlarının surəti hər gün gözümlərin qarşısına gəlir. Lakin torpaqların, vətənin

müdafiəsi hər birimiz üçün ülvi, ən müqəddəs vəzifədir. Bu müqəddəs vəzifənin yerinə yetirilməsində şəhid olanlar cənnətə gedirlər, onların qəhrəmanlığı xalqın xatirəsində daima yaşayacaqdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan Respublikasının bu gün mövcud olan dövlət müstəqilliyi böyük sınaqlardan keçibdir. İftixar hissi ilə demək olar ki, bu sınaqlardan şərəflə çıxıbdır və indiki Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi artıq mövcuddur və dönməzdir.

H. Əliyev

- Orduya çağırılan gənclər bilməlidirlər ki, onlar öz şərəfli vəzifələrini yerinə yetirməyə çağırılırlar.

H. Əliyev

- Gənclər tariximizin bütün mərhələlərində öz xidmətlərini göstəriblər. Əminəm ki, gənclər Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin qorunmasında, saxlanmasında, inkişaf etməsində bu gün də öz xidmətlərini göstərəcəklər.

H. Əliyev

- Mən qələbəmizə inanıram. Qələbəni biz birlikdə təmin etməliyik. Bu nurlu günün yaxınlaşmasına, ordumuza hər kəs əlindən gələn köməyi göstərməlidir. Hər birimiz, sizinlə birlikdə mən də

vətən yolunda, xalqımızın gələcəyi naminə özümüzü qurban verməyə hazır olmalıyıq.

H. Əliyev

- Qüdrətli bir ordunun yaranması bizim əsas vəzifəmizdir.

H. Əliyev

- Azərbaycan dövləti demokratik prinsiplər əsasında fəaliyyət göstərməlidir, öz tarixi və milli ənənələrindən bəhrələnərək, dünya demokratiyasından, ümumbəşəri dəyərlərdən səmərəli istifadə edərək demokratik dövlət quruculuğu yolu ilə getməlidir.

H. Əliyev

- Tarixi olduğu kimi qəbul etmək, dərk etmək və olduğu kimi qiymətləndirmək lazımdır. Tariximiz bizim üçün dərs olmalıdır.

H. Əliyev

- Müstəqilliyə nail olmaq və həyatın bir çox sahələrində köklü dəyişiklik etmək çox çətin və məsul bir prosesdir. Müstəqilliyi elan etmək, onun qorunması və möhkəmləndirilməsi istiqamətində dövlət tədbirlərini həyata keçirmək nə qədər vacib olsa da, əsl müstəqilliyi qazanmaq üçün bu hələ azdır. Gərək hər bir insan və xüsusən gənc nəsil müstəqilliyin nə qədər müqəddəs olduğunu bütün varlığı ilə dərk etsin, onu qorumaq və möhkəmlən-

dirmək üçün hər cür qurban verməyə hazır olsun. Bunun üçün isə o, ilk növbədə yüksək mənəviyyata malik olmalıdır, xalqımızın milli – mənəvi dəyərləri onun şəxsiyyətinin mahiyyətini təşkil etməlidir. O, azərbaycançılığın mənsub olduğu Azərbaycan xalqının mədəniyyətinin, ədəbiyyatının, incəsənətinin, elminin nə olduğunu dərindən bilməlidir. Bizim bu gün təhsilimiz də, mədəniyyətimiz də məhz Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinə xidmət edərək, əsl vətəndaş tərbiyə olunması prosesinə cəlb ediləndir. Azərbaycanın müstəqilliyinin dönməz və əbədi olmasının əsas mənbəyi və təminatçısı məhz Azərbaycan gəncliyidir.

H. Əliyev

- Azərbaycan hüquqi, demokratik dövlətdir. Azərbaycanda demokratiyanın, qanunun aliliyinin təmin olunması üçün bütün işlər görülür və görülməkdədir. Bunların özü də xarici investorların Azərbaycanda işləməsi üçün əsas şərtlərdən biridir.

H. Əliyev

- Mən əvvəllər 70-ci illərdə də Azərbaycanın rəhbərliyində olanda həmişə fəaliyyətimin əsası ondan ibarət olmuşdur ki, xalqımızda yüksək mənəviyyat bərqərar olsun. Çünki insan üçün mənəviyyatdan yüksək heç bir şey ola bilməz; nə mal, nə dövlət, nə pul, nə villa, nə milyon – heç bir şey olmaz. Bunlar hamısı dünyada gəldi-gedər şeylərdir.

İnsanı yüksəldən, insanı insan edən, adamı adam edən və insanı vətəndaş edən onun mənəviyyatıdır.

H. Əliyev

- Azadlıq və istiqlaliyyət hər bir xalqın milli sərvətidir.

H. Əliyev

- Azərbaycanın ilk demokratik konstitusiyası xalqımızın demokratiya, milli dövlətçilik yolu ilə getməsini təşkil edərək və gələcək nəsillərə sivilizasiya yolu, yüksək səviyyəli, dünya demokratiyasında özünə məxsus yer tutan müstəqil Azərbaycan dövləti miras qoyacağıq

H. Əliyev

- Biz ümumi kökləri olan bir xalqıq, bir dilimiz, bir dinimiz var. Türkiyə ilə Azərbaycan arasındakı münasibətlər həmişə dostluq və qardaşlıq kimi səciyyələndirilmişdir. Əsrlər boyu bizi ayırmaq istəsələr də, bu cəhdlər nəticə verməmişdir. İndi də heç bir qüvvə bizi ayırmaq iqtidarında deyil. Azərbaycanın dost və qardaş münasibətinə daha böyük ehtiyacı var.

H. Əliyev

- Azərbaycanın hər bir vətəndaşı işğal edilmiş torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda mübarizəyə qalxmağa hazır olmalıdır.

H. Əliyev

- Sovet hakimiyyətinin təhsil sahəsində olan bütün təlimatları, əmrləri, göstərişləri hər bir respublikada hər bir millət üçün eyni idi. Demək, burada hər millətin milli ənənələri, dəyərləri, xüsusiyyətləri nəzərə alınmırdı. Ancaq indi müstəqil Azərbaycanın hər bir gənci məktəbdə təhsil alaraq öz xalqının, millətinin qədim zamanlardan indiyə qədər olan tarixini gərək yaxşı bilsin. Əgər bunu bilməsə o, millətini qiymətləndirə bilməz. Əgər bunu bilməsə, öz millətinə olan mənsubiyyəti ilə istənilən səviyyədə fəxr edə bilməz.

H. Əliyev

- Xalqın, millətin, insanın öz ana dilindən əziz heç bir şeyi ola bilməz.

H. Əliyev

- Hər bir azərbaycanlı milli mənsubiyyətinə görə qürur hissi keçirməlidir və biz azərbaycançılığı - Azərbaycanın dilini, mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini yaşatmalıyıq.

H. Əliyev

- Biz öz tarixi köklərimizlə, milli köklərimizlə, mənəvi dəyərlərimizlə, milli - mənəvi ənənələrimizlə, böyük tariximizlə fəxr edə bilərik.

H. Əliyev

- Biz nadir bir insan varisiyik. Hər bir Azərbaycan vətəndaşı bu irsə layiq olmağa çalışaraq böyük bir tarixi keçmiş, zəngin mədəniyyəti, yüksək mənəviyyəti olan ölkəmizin həm dünəninə, həm bu gününə, həm də gələcəyinə dərin bir məsuliyyət hissi ilə yanaşmalıdır.

H. Əliyev

- Biz düz yolla – haqq yoluyla, Allah yoluyla, Quran yoluyla, demokratiya yoluyla, həqiqət yoluyla, müstəqillik yoluyla gedirik. Tutduğumuz bu yol bizi Azərbaycanın çox gözəl gələcəyinə aparıb çıxaracaqdır.

H. Əliyev

- Öz ağırlığına, miqyasına və nəticələrinə görə xalqımızın başına gətirilən müsibətlər həm də bəşəriyyətə qarşı cinayətlər kimi xarakterizə olunmalı, beynəlxalq hüquqi – siyasi qiymətini almalı, onun ideoloqları və təşkilatçıları layiqincə cəzalandırılmalıdırlar, hamı əmin olmalıdır ki, müasir dünyada “Günəş altında daha geniş yer” axtaranlar “Böyük Ermənistan” xülyası ilə başqa xalqlara nifrət və total müharibə ideologiyasını təbliğ edənlər, qonşularına qarşı təcavüzkar siyasət yeridənlər, nə zamansa, tarix və bəşəriyyət qarşısında cavab verməli olacaqlar.

H. Əliyev

- Dünyada hər şey halallıq istəyir, təmizlik, düzlük istəyir. Hər kəs öz tərbiyəsinin, öz mədəniyyətinin səviyyəsinə uyğun olaraq hərəkət etməlidir.

H. Əliyev

- Bu gün dövlətimiz və xalqımız qarşısında azərbaycanlılara qarşı əsrlər boyu aparılan soyqırım siyasəti haqqında həqiqətləri bütün dünyaya yaymaq, beynəlxalq ictimai fikirdə ədalətin bərqərar olmasına nail olmaq, soyqırımı siyasətinin ağır nəticələrini aradan qaldırmaq və bir daha təkrar olunmaması üçün ciddi tədbirlər görmək vəzifəsi durur.

H. Əliyev

- Müstəqil Azərbaycan dövləti sözün tam mənasında azadlıq və demokratiya prinsipləri əsasında demokratik cəmiyyət qurur.

H. Əliyev

- Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bizim üçün ən əziz, ən qiymətli nailiyyətdir və bu nailiyyəti – dövlət müstəqilliyimizi daim qoruyub saxlayacağıq.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqı öz dövlətini dəstəkləyir, müdafiə edir və bu da xalqımızın əbədi müstəqilliyinin təminatıdır.

H. Əliyev

- Mən həqiqəti sevmişəm və həyatım da həqiqət üzərində qurulmuşdur.

H. Əliyev

- Milli ideyalarımız tarixi keçmişimizlə, millətimizin adət - ənənələri ilə, xalqımızın, dövlətimizin bu günü və gələcəyi ilə bağlı olmalıdır.

H. Əliyev

- Cəmiyyətin gələcək tərəqqisi bir çox cəhətdən indi gənclərimizə nəyi və necə öyrətməyimizdən asılı olacaqdır.

H. Əliyev

- Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün qüdrətli bir ordunun yaradılması bizim əsas vəzifəmizdir.

H. Əliyev

- İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir.

H. Əliyev

- Yaxşı idarə olunan dövlət ən böyük dayaqdır. Elə dövlət hər cür tərifə layiqdir. Nə qədər ki, o mövcuddur, rahatlıq və əminamanlıqdır.

H. Əliyev

- Dövlət, ölkə nə qədər çox xalqı birləşdirsə, bir o qədər zəngin olur, çünki onların hər biri

ümumdünya mədəniyyətinə və sivilizasiyasına öz töhfəsini verir.

H. Əliyev

- Tarixi olduğu kimi qəbul etmək, dərk etmək və olduğu kimi qiymətləndirmək lazımdır. Tariximiz bizim üçün dərs olmalıdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan ordusu artıq formalaşmış, qurulmuş və dövlətçiliyimizi, dövlətimizin torpaqlarını, ərazisini, müstəqilliyini qorumağa qadirdir.

H. Əliyev

***Ulu öndər H. Əliyev Azərbaycan gənclərinin
Birinci forumundakı nitqində demişdir :***

- Mən indi düşünürəm, əgər bu hərbi məktəb olmasaydı, bizim ordumuzdakı zabitlərin çoxu yəqin olmayacaqdı. Çünki bu zabitlərin çoxu həmin məktəbin yetirməsidir. Bu məktəbdən sonra bir ildə təxminən 800-900 nəfər gənc azərbaycanlını Sovetlər İttifaqının ali hərbi məktəblərinə göndərirdik. O cümlədən, Bakıda yerləşən iki ali hərbi məktəbdə – onlar indi bizim ixtiyarımızdadır – zabitlər hazırlayırdıq. İndi ordumuzda olan zabitlərin tam əksəriyyəti həmin dövrdə hazırlanan zabitlərdir, onlar bu gün də xidmət edirlər. Bu işləri biz vaxtında görmüşük. O dövrdə bizim imkanımız məhdud idi, amma bunları etmişik. Amma bu gün isə hər şey bizim əlimizdədir və çalışmalıyıq ki, bu imkanımızdan istifadə edib güclü ordu yaradaq.

- Ölkəmizin hər bir gənci – Azərbaycan xalqına, millətinə xas olan hər bir gənc öz şərəfli borcunu mütləq yerinə yetirməlidir, orduda xidmət etməlidir.

H. Əliyev

- Ordu xidməti çox böyük fədakarlıq tələb edir, cəfakəşlik tələb edir.

H. Əliyev

- Bizim güclü ordumuz olmalıdır. Ona görə yox ki, biz yenidən hərbi əməliyyatlara başlamaq istəyirik. Yox, sadəcə olaraq müstəqil Azərbaycan Respublikasının özünəməxsus güclü ordusu olmalıdır. Bizim keçmişdə də orduda xidmət etmək sahəsində böyük ənənələrimiz olub. Məsələn XIX, XX əsrləri götürsək, Azərbaycan çar rusiyasının tərkibində olarkən xalqımızın çox dəyərli şəxsiyyətləri orduda yüksək rütbələrdə xidmət etmişlər, general rütbəsi almışlar. Biz bu gün də general Mehmandarovla, general Əliağa Şıxlinski ilə, yaxud Talışxanovla, Bakıxanovla, Ağalarovla fəxr edirik. Bizim vaxtilə belə sərkərdələrimiz olublar. Onlar bizim tariximizə yazılıblar. Biz onları böyük hörmət və ehtiram hissi ilə xatırlayırıq.

H. Əliyev

- Bizim ordumuzun çox zəngin tarixi ənənələri olubdur. İstər çarizm dövründə, istərsə də sovet məkanında çoxları bizim xalqın sərkərdələrinə, qəhrəmanlarına həsəd aparıblar. İkinci dünya müharibəsinin tarixindən öyrənirik ki, Hitler faşizminə qarşı mübarizədə yüz minlərlə igid Azərbaycanlı öz sözünü demiş, düşməne layiqli cavab vermişdir. Məhz həmin müharibə dövründə Həzi Aslanov, Akim Abbasov, Mahmud Əbilov kimi böyük sərkərdələrimiz olubdur. Doğrudur bunlar müstəqil Azərbaycanın olmayıbdır, amma Azərbaycanın mənsub olduğu dövlətə, orduya xidmət ediblər. Yəni Azərbaycan Respublikasının nə qədər yüksək səviyyəli

zabit, general hazırlamaq imkanını nümayiş etdiriblər.

H. Əliyev

- Bu gün böyük bir fərəh hissi ilə demək olar ki, Azərbaycan Ordusu bütün qoşun növləri üzrə inkişaf edir və təkmilləşir.

H. Əliyev

- Bizim ordumuzda milli aviasiya sahəsini də özümüzün milli mütəxəssislərimizlə, azərbaycanlılarla yarada bilərik. Bunlar artıq yaranıbdir və bu gün də sizinlə ilk görüşə gəlmişik. Bu Azərbaycan Milli Ordusunun bu sahədə ilk addımıdır. Amma hesab edirəm ki, bu çox yaxşı başlanğıcdır. Bunun böyük gələcəyi var. Mən bu gələcəyi açıq - aydın görürəm. Əgər biz bu qısa müddətdə azərbaycanlılardan, Azərbaycan gənclərindən təyyarələri, hərbi təyyarələri, döyüş təyyarələrini idarə edə bilən və havada döyüş apara bilən, yaxud hava qüvvələri ilə ölkəmizin müdafiəsini təmin edə bilən mütəxəssislər hazırlaya bilmişiksə, bu böyük nailiyyətdir. Eyni zamanda bu da dövlət müstəqilliyimizin bizə verdiyi bəhrədir.

H. Əliyev

- Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin sıraları ilbəl yeni, gənc zabitlərlə artır və genişlənir.

H. Əliyev

- Bizim qüdrətli ordumuz olduqdan sonra torpaqlarımızı azad edə bilərik.

H. Əliyev

- Bizim məqsədimiz Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etməkdən, Cənubi Qafqaz regionunda möhkəm və ədalətli sülhə nail olmaqdan ibarətdir.

H. Əliyev

- Hər bir insan gərək eyni zamanda vətəndaş olsun. Mütləq vətəndaş olsun! Gərək dövlətinə sadıq, xalqına sadıq vətəndaş olsun!

H. Əliyev

- Xalqımız layiq olduğu firavan həyata və rifaha qovuşacaqdır. Bunun üçün ölkənin hər bir vətəndaşından əsl vətənpərvərlik, sarsılmaz birlik, milli – mənəvi dəyərlərə və müstəqillik ideallarına daim sədaqətli olmaq tələb edilir.

H. Əliyev

- Əziz gənclər ! Siz Azərbaycanın bu günü və gələcəyisiniz. Siz müstəqil Azərbaycanımızı XXI əsrdə yaşadanlar, quranlar və inkişaf etdirənlərsiniz. Biz müstəqil Azərbaycanın taleyini sizə etibar edib, tapşıracağıq. Ona görə də Azərbaycan dövlətini yaşatmaq və inkişaf etdirmək üçün hazır olun. Azərbaycanın gələcəyi bütövlükdə sağlam düşüncəli gənclərdən asılıdır.

H. Əliyev

- Orduda, hər bir hərbi hissədə yuxarıdan aşağıyadək qanun – qayda, nizam – intizam, yüksək tələbkarlıq mövcud olmalıdır.

H. Əliyev

- Bizim əsas problemimiz Ermənistan – Azərbaycan münaqişəsinə son qoymaq, ölkəmizin ərazi bütövlüyünü bərpa etmək və işğal olunmuş torpaqlarımızdan didərgin düşmüş vətəndaşlarımızı öz yerlərinə, yurdlarına qaytarmaqdır.

H. Əliyev

- Bizim dövlətimiz də, ordumuz da inkişaf edəcəkdir. Azərbaycan ilbəl öz inkişaf yolu ilə gedəcəkdir.

H. Əliyev

- Hamımız Azərbaycan, onun gələcəyi haqqında düşünməliyik.

H. Əliyev

- İkinci Dünya Müharibəsində, Böyük Vətən Müharibəsində alman faşizminə qarşı döyüşlərdə Azərbaycan oğulları, xalqımızın övladları, azərbaycanlılar da döyüşmüş, vuruşmuş, alman faşizmi üzərində qələbəyə öz payını vermişlər.

H. Əliyev

- İkinci Dünya Müharibəsində Azərbaycan övladlarının böyük bir hissəsi misilsiz qəhrəman-

lıqlar göstərmiş və ən yüksək mükafatlara layiq olmuş, Sovet İttifaqı Qəhrəmanı kimi yüksək ad almışlar.

H. Əliyev

- Torpağı hər kəs, hər bir vətəndaş, hər bir azərbaycanlı müdafiə etməlidir.

H. Əliyev

- İndi Azərbaycan Ordusu mütəşəkkil, güclü bir qüvvədir.

H. Əliyev

- Azərbaycan Ordusu böyük gücə, texnikaya, silah – sursata malikdir və onun inkişaf etməsi üçün böyük imkanlar yaranıbdir.

H. Əliyev

- Azərbaycan Ordusunun, Silahlı Qüvvələrinin qüdrəti hər gün artmalıdır.

H. Əliyev

- Azərbaycanın güclü ordusu bu gün də, sabah da, on il, yüz il də bundan sonra lazımdır.

H. Əliyev

- Sülhü təmin etmək üçün, dövlətlər arasında daimi sülhü saxlamaq və müharibələrin baş verməsinin qarşısını almaq üçün gərək hər bir dövlətin güclü ordusu olsun.

H. Əliyev

- Azərbaycanın nizami ordusu var, Azərbaycanın yüksək səviyyədə təşkil edilmiş Silahlı Qüvvələri var, Azərbaycan dövlətini, dövlətçiliyini və bütün mənafələrini, torpaqlarını qorumağa qadir ordusu var və bu ordu peşəkar hərbiçilər, peşəkar zabitlər tərəfindən idarə olunur.

H. Əliyev

- Bizim ordumuz bu günün, gələcəyin ordusudur.

H. Əliyev

- Azərbaycan inkişaf edir, yüksəlir, güclənir və o cümlədən Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri güclənərək daha da qüdrətli olur.

H. Əliyev

- Azərbaycan Silahlı Qüvvələrində, Azərbaycan ordusunda hər bir zabit, hər bir komandir, hər bir yüksək vəzifəli şəxs bilməlidir ki, o, sədaqətlə xidmət etməlidir.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqı, Azərbaycan dövləti işğal olunmuş torpaqları mütləq azad edəcəkdir.

H. Əliyev

- Torpaqlarımız azad olacaq, ordumuz inkişaf edəcək, respublikamızın iqtisadiyyatı yüksələcək və

yaxın illərdə Azərbaycan böyük inkişaf yoluna qədəm qoyacaqdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin məzunları olmaq böyük şərəfdir və siz bu adı axıra qədər şərəflə daşmalısınız.

H. Əliyev

- Azərbaycanın Silahlı Qüvvələri Azərbaycanın torpaqlarını, dövlətçiliyini qorumalı və Ermənistan Silahlı Qüvvələri tərəfindən işğal olunmuş torpaqların azad edilməsi üçün üzərinə qoyulacaq vəzifələrin yerinə yetirilməsinə daim hazır olmalıdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan ordusunun öz peşəkarlığının səviyyəsini qaldırması ən başlıca vəzifədir.

H. Əliyev

- Azərbaycan ordusunda xidmət etmək, zabit olmaq, Azərbaycanın müstəqilliyinin, dövlətçiliyinin, Azərbaycan torpaqlarının keşiyində durmaq peşəsini şüurlu olaraq seçmiş gənclərə böyük ümid bəsləyirəm.

H. Əliyev

- Azərbaycanın hərbi potensialının daha da güclənəcəyinə əminəm.

H. Əliyev

- Azərbaycan əsgərinin birinci vəzifəsi xalqına, torpağına, millətə sədaqətlə xidmət etməkdir.

H. Əliyev

- Türkiyə Cümhuriyyətinin Silahlı Qüvvələrinin, onun əsgərlərinin bütün başqa keyfiyyətlərindən əlavə, ən yüksək keyfiyyəti vətənə, millətə, torpağına daim sədaqət hissi ilə yaşaması və xidmət etməsidir. Bu, hər bir ölkənin əsgərinin borcudur.

H. Əliyev

- Müstəqil Azərbaycan dövlətinə xidmət edərək, müstəqil Azərbaycan torpağının keşiyində duraraq, xalqınızı sevərək, vətənpərvərlik hissi ilə yaşayaraq, özünüzü qəhrəman, cəsur, qüdrətli bir insan kimi formalaşdırmalısınız və qarşıdan gələ biləcək bütün çətinliklərə hazır olmalısınız.

H. Əliyev

- Azərbaycan Ordusu, Azərbaycan əsgəri bilməlidir ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü nəyin bahasına olursa – olsun, bərpa edilməlidir.

H. Əliyev

- Müstəqil Azərbaycan dövləti hər bir Azərbaycan əsgərinin, bütövlükdə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin xidmətini qiymətləndirməyə qadirdir.

H. Əliyev

- Dünyada çox peşələr var. Hər bir ölkədə, o cümlədən müstəqil Azərbaycanda da. Amma bütün peşələrdən xalq üçün, millət üçün, hər bir vətəndaş üçün, dövlət üçün ən vacib, ən dəyərli peşə milləti, xalqı, torpağı qorumaq peşəsidir – yəni hərbi peşədir.

H. Əliyev

- Azərbaycanın yüksək səviyyədə təşkil edilmiş, dövlətimizi, xalqımızı, torpaqlarımızı qorumağa qadir olan silahlı qüvvələri var.

H. Əliyev

- Vətəni müdafiə etməyə çalışan hər bir vətəndaş, hər bir gənc bizim üçün əziz, qiymətli və dəyərlidir.

H. Əliyev

- Hər bir vətənpərvər adam, millətini, xalqını sevən hər bir azərbaycanlı Azərbaycanın müstəqilliyinin daimi, dönməz olması üçün səy göstərməlidir.

H. Əliyev

- Xalqımızın, vətənimizin, respublikamızın taleyi hər bir insanın taleyinə çevrilməlidir.

H. Əliyev

- Mən respublikanın xoşbəxt gələcəyini görürəm və əmin ola bilərsiniz ki, biz bunların hamısına nail ola biləcəyik.

H. Əliyev

- Xalqımızın mədəniyyət sahəsində nailiyyətləri vətəni, millətini sevən hər bir Azərbaycanlı üçün iftixar mənbəyidir.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqı əyilməzdir, yenilməzdir, qəhrəmandır.

H. Əliyev

- Kim Azərbaycanı sevirsə, kim Azərbaycan xalqının müstəqil dövlət olmağını istəyirsə, kim Azərbaycanın işğal edilmiş torpaqlarının azad olunmasını istəyirsə, kim Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü istəyirsə, o, bu bayraq altında, bu sözlər altında, bu amal ətrafında birləşməlidir.

H. Əliyev

- Azərbaycan müstəqil dövlətdir, nə olursa – olsun, bu müstəqilliyini heç vaxt əldən verməyəcəkdir.

Qırılsaq da, ölsək də müstəqilliyimizi əldə saxlayacağıq. Əgər bizi də qırınsalar, balalarımız müstəqilliyimizi davam etdirəcəklər.

H. Əliyev

- Bütün Azərbaycan xalqı adından bəyan edirəm ki, torpaqlarımızın müdafiəsi uğrunda şəhid olanların xidməti heç vaxt unudulmayacaq, onlar qəlbimizdə daim yaşayacaqdır.

H. Əliyev

- Ordu ölkəmizin, millətimizin, dövlətimizin dayağıdır.

H. Əliyev

- Ordu xalqımızın tərkib hissəsidir.

H. Əliyev

- Hər bir vətəndaş vətənimizin, xalqımızın taleyi ilə yaşamalıdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqı özünün tarixi qəhrəmanlıq ənənələrini uca tutaraq vətəninə, torpağını, Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyini qorumağa qadirdir.

H. Əliyev

- Dünya bilməlidir, hamı bilməlidir, o cümlədən, Ermənistan tərəfi bilməlidir ki, biz heç vaxt torpaqlarımızın bir qarışını da heç kəsə verməyəcəyik!

H. Əliyev

- Azərbaycanın mərd, igid oğulları, vətənpərvər insanları, respublikamızın müstəqilliyini, suverenliyini, ərazi bütövlüyünü qorumuş, qoruyub saxlamaq üçün mübarizə etmiş və canlarını qurban vermişlər.

H. Əliyev

- Şəhidlər vətəninə sevən əsl Azərbaycan gəncləri olublar.

H. Əliyev

- Azərbaycanın hər bir vətəndaşı işğal edilmiş torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda mübarizəyə qalxmağa hazır olmalıdır.

H. Əliyev

- Qəhrəman Azərbaycan əsgəri, müqəddəs Azərbaycan torpaqlarının, müstəqil Azərbaycan Respublikasının müdafiəsi yolunda irəli !

H. Əliyev

- Xalq həmişə azadlıq uğrunda mübarizə apararkən qurbanlar verməlidir.

H. Əliyev

- Hər bir insan ilk növbədə anasını, vətənini, torpağını, millətini sevməli, bu hisslərlə yaşmalıdır.

H. Əliyev

- Hər bir şəhid bizdən ötrü böyük itkidir. Onların xatirəsi bizim üçün əzizdir, qəlbimizdə daim yaşayacaqdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqı dərin mənəviyyata malik xalqdır, qəhrəman xalqdır.

H. Əliyev

- Doğma respublikamızın indiki ağır vəziyyətdən çıxması üçün hər bir vətəndaş öz səyini əsirgəməməlidir.

H. Əliyev

- Torpağımızı, vətənimizi, müstəqil Azərbaycan Respublikasının suverenliyini, ərazi bütövlüyünü qorumaq ən şərəfli vəzifədir və bu vəzifəni həyata keçirmək hər bir Azərbaycan vətəndaşının borcudur.

H. Əliyev

- Xalqımız çoxəsrlik tarixində milli mənliliyini, torpağını, vətənini qoruyub saxlamağa qadir olduğunu dəfələrlə sübut edibdir.

H. Əliyev

- Xalqımız bilməlidir ki, biz özümüz-özümüzü qorumalıyıq, qüdrətimizi, qəhrəmanlığımızı göstərməliyik.

H. Əliyev

- Ordu xalqın bir hissəsidir. Xalqla ordunun birliyi həmişə dövlətin də qüdrətini təmin edir, orduya da daha çox güc verir, xalqın da öz ordusuna daha çox etibar etməsinə əsas verir.

H. Əliyev

- Bütün qüvvələr ordu quruculuğuna səfərbər olunmalıdır.

H. Əliyev

- Dövlətimizin hərbi qüdrətini möhkəmləndirməliyik !

H. Əliyev

- Ordu ölkəmizin, millətimizin, dövlətimizin müstəqilliyinin dayağıdır.

H. Əliyev

- Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınmış sərhədlər çərçivəsində olan ərazimizi biz heç vaxt heç kəsə verməyəcəyik.

H. Əliyev

- Biz müharibə istəmirik, Ermənistan torpaqlarına göz dikməmişik. Biz öz torpaqlarımızı, öz ərazimizi, öz vətənimizi qoruyuruq.

H. Əliyev

- Orduya qayğı, hörmət cəmiyyətin, xalqın şərəfli vəzifəsidir.

H. Əliyev

- Müstəqil dövlətin özünəməxsus qüdrəti olmalıdır. Bu qüdrətin əsasını xalq və onun bir hissəsi olan ordu təşkil edir.

H. Əliyev

- Bu gün biz böyük iftixar hissi ilə deyirik ki, müstəqil Azərbaycan Respublikasının Milli Ordusu var. Bu, Azərbaycan xalqının böyük milli nailiyyətidir.

H. Əliyev

- Xalqla ordunun birliyi həm xalqın qüdrətini, həm ölkənin qüdrətini artırır, həm də ordunu daha da qüvvətli edir.

H. Əliyev

- Azərbaycan Respublikası bütün dünya azərbaycanlıları üçün istinad və cazibə mərkəzi, onların ümid və məhəbbətlə üz tutduqları müqəddəs məkandır.

H. Əliyev

- Hər bir azərbaycanlı düşünməlidir ki, o yaşadığı ölkənin layiqli vətəndaşı olmaqla yanaşı, həm də Azərbaycanı, onun mədəniyyətini, milli xüsusiyyətlərini təmsil edir.

H. Əliyev

- Bütün azərbaycanlılar müstəqil dövlətimizin ətrafında daha sıx birləşməli, onun azad, firavan, daha da güclü və qüdrətli olması üçün əllərindən gələni etməlidirlər.

H. Əliyev

- Xalq mənim dayağım, gücüm və inamımdır.

H. Əliyev

- Şəhidlərin qanı yerdə qalmayacaq.

H. Əliyev

- Ordu Azərbaycanın müstəqilliyini, ərazi bütövlüyünü qorumaq üçün yaranıb. Ona görə də hər bir vətəndaş ordu sıralarında xidmət etməyi özünə şərəf bilməlidir.

H. Əliyev

- Bizim ordumuz bu gün Azərbaycanın müstəqilliyinə yönəldilmiş hər hansı bir qəsdə layiqli cavab verməyə hazırdır.

H. Əliyev

- Hər bir vətəndaş hiss etməlidir ki, indi vətəni qorumaq üçün hərə öz payını verməlidir, hərə öz yerini tapmalıdır. İndi hər kəs müsəlləh əsgər olmalıdır. Bundan artıq vəzifə yoxdur. Bütün qalan problemlər sonra həll ediləcəkdir. Bütün digər problemlər ikinci, üçüncü sıraya keçməlidir. Ön sırada birinci növbədə bu problem durmalıdır. Hamı onun ətrafında birləşməlidir.

H. Əliyev

- Vətən birdir və hamı bu vətən uğrunda çalışmalıdır.

H. Əliyev

- Müstəqilliyi qazanmaq tarixi şansıdır, onu yaşatmaq isə müqəddəs vəzifədir.

H. Əliyev

- Silahlı Qüvvələrdə Azərbaycanın dövlətçiliyinə, müstəqilliyinə sədaqətli, sağlam mənəviyyatlı insanlar xidmət etməlidirlər.

H. Əliyev

- Ana dilini bilməmək, ana dilini qiymətləndirməmək xalq qarşısında ən böyük qəbahətdir.

H. Əliyev

- Azərbaycan bütün Qafqaz regionunda və bütün dünyada sülhün bərqərar olması, sülhsevər ölkə olaraq bütün dövlətlərlə və xalqlarla, ələlxüsus

öz qonşuları ilə qarşılıqlı anlaşma, mehriban qonşuluq və əməkdaşlıq şəraitində yaşamaq istəyir.

H. Əliyev

- Mənəvi paklıq, saflıq həmişə insanları ucaldıb, həmişə insanlara hörmət gətiribdir. Ola bilər ki, belə insanlar əziyyət, zillət içərisində yaşayıblar. Ola bilər, cürbəcür məhrumiyyətlərə məruz qalıblar. Ancaq mənəvi ucalıq onlar üçün hər şeydən qiymətli olubdur.

H. Əliyev

- Bizim böyük və dahi şairlərimiz, yazıçılarımız, mütəfəkkirlərimiz, dünya mədəniyyətini zənginləşdirmiş insanlarımız xalqımızın nə qədər böyük mədəniyyətə malik olduğunu açıb göstərmişdir.

H. Əliyev

- Poeziyamız Azərbaycan klassik lirikasının ən yaxşı ənənələrini davam etdirərək fəal vətəndaşlıq mövqeyində möhkəm dayanmaqdadır. Poetik söz ictimai həyatın dərin qatlarını getdikcə daha cəsarətlə işıqlandırır. Yeni həyatın tərəvətli nəfəsi dramaturgiyamızı da, ədəbi-bədii tənqidi də, ədəbiyyatşünaslığı da xeyli canlandırmışdır.

H. Əliyev

- İnkişaf etmiş zəngin dil mədəniyyətinə sahib olan xalq əyilməzdir, ölməzdir, böyük gələcəyə malikdir. Ona görə də xalqımıza ulu babalardan miras qalan bu ən qiymətli milli sərvəti hər bir

Azərbaycan övladı göz bəbəyi kimi qorumalı, daim qayğı ilə əhatə etməlidir. Bu, onun müqəddəs vətəndaşlıq borcudur.

H. Əliyev

- "Kitabi – Dədə Qorqud"un yubileyinin lazımı səviyyədə keçirilməsi Azərbaycan xalqının, türk dünyasının düşmənlərinə, bizi heç bir keçmişi olmayan köçərilər adlandıraraq, tariximizi dananlara tutarlı cavabdır.

H. Əliyev

- "Dədə Qorqud" dastanı bu gün türk xalqlarını yaxınlaşdırır, birləşdirir, buna bizim ehtiyacımız vardır və bunun əhəmiyyəti bir də ondan ibarətdir ki, biz artıq böyük türk dünyası, türk xalqları, türkdilli xalqların ümumi kökləri, müştərək mədəniyyəti, tarixi haqqında danışırıq.

H. Əliyev

- Biz bu gün böyük iftixar hissi keçiririk. Çünki bizim "Kitabi - Dədə Qorqud" kimi böyük tarixi abidəmiz vardır. Çünki bu gün sərbəstlik, azadlıq, müstəqillik və öz tarixi keçmişimizi, öz mənəvi dəyərlərimizi, öz mədəniyyətimizi olduğu kimi təhlil edib xalqımıza, millətimizə və gələcək nəsillərə çatdırmağa qadirik.

H. Əliyev

- Ötüb keçən yüzillikdə Azərbaycan xalqı sözün həm hərfi, həm də məcazi mənasında işığa,

nurlu bir aləmə çıxmışdır. Bu gün Azərbaycan təhsili, mədəniyyəti dünya sivilizasiyasına tam cavab verən səviyyədir.

H. Əliyev

- Azərbaycan vətəndaşı yüksək mənada vətəndaş, yüksək əxlaqa malik olan vətəndaş, dövlətçiliyə sədaqətli olan vətəndaş, vətənpərvər vətəndaş olmalıdır.

H. Əliyev

- Müstəqil Azərbaycan Respublikası demokratik və hüquqi dövlətdir.

H. Əliyev

- Azərbaycan qədim neft diyarıdır və dünyada ilk dəfə neft fontanı bizim ölkəmizdə olubdur. Dənizdə, suyun dibində olan neft yataqlarının istifadə edilməsində, neft hasilatında da Azərbaycan birinci yerdədir. 50 il bundan əvvəl - 1949-cu ildə Xəzərdə Neft Daşları adlanan yerdə böyük neft yataqları açılıb istifadəyə verilmişdir və bununla da bütün dünyaya bəyan edilmişdir ki, dənizdə suyun dibindən neft və qaz hasil etmək mümkündür. XX əsrin sonunda Azərbaycan Xəzər dənizinin böyük potensialını, yəni mineral ehtiyatlar, neft və qaz potensialını aşkara çıxarmağı dünyaya bəyan edibdir.

H. Əliyev

- Allah Azərbaycan xalqına zəngin təbii sərvətlər bəxş etmişdir. Azərbaycan xalqının da dəyərli insanları, böyük alimləri və mütəxəssisləri bu zəngin sərvətlərdən vətən, xalq naminə istifadə edilməsi üçün böyük işlər görmüşlər.

H. Əliyev

- Hakimiyyətin mənbəyi xalqdır.

H. Əliyev

***Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik günü münasibətilə
H. ƏLİYEV d e m i ş d i r :***

- Bizi ciddi və müqəddəs mübarizələr gözləyir. Biz nəinki təkcə müstəqil Azərbaycanın sayca dünyanın ən iri millətləri ilə müqayisə olunan xalqımızı qarşından gələn yeni yüzillik və minillikdə dövlətçiliyinin qorunması, möhkəmlənməsi və inkişaf etdirilməsi uğrunda, eyni zamanda bütün dünya azərbaycanlılarının milli hüquqlarının, tarixi haqlarının həyata keçməsi ilə bağlı ciddi iş aparmalıyıq. Azərbaycan dünya sivilizasiyasına mədəniyyət tarixində, hər b sənətində, dövlətçilik işlərində böyük təcrübəyə malik görkəmli şəxsiyyətlər bəxş etmişdir. Dahi Nizami, Fizuli, Bəhmənyar, Nəsrəddin Tusi və başqaları öz yaratdıqları incilərlə təkcə Azərbaycanın deyil, ümumdünya mədəniyyətinin qızıl fonduna daxil olmuşlar. Şəmsəddin Eldənizin, Qızıl Arslanın, Uzun Həsənin, Şah İsmayılın, digərlərinin yaratdığı dövlətlər və 1918-ci ildə qurulmuş Azərbaycan Demokratik Respublikasının mövcudluğu Azərbaycanda qədim dövlətçilik ənənələrinin olmasının bariz nümunəsidir. Bu günkü müstəqil Azərbaycanı yaşatmaq, onun varlığını göz bəbəyi kimi qorumaq və qüdrətli, vahid, bütöv Azərbaycana çevirmək hər birimizin müqəddəs məramı, məqsədi olmalıdır. Çünki Azərbaycan Respublikası Azərbaycanın 5 min illik tarixə malik dövlətçilik ənənələrinin varisidir. Biz hamımız əmin olmalıyıq

ki, gələcəyin güclü, qüdrətli, böyük Azərbaycanı bu günlərimizdə əsası qoyulan dünya azərbaycanlılarının həmrəyliyinin möhkəm bünövrəsi üzərində yüksələcəkdir.

Ali Baş Komandan H. Əliyevin 7 oktyabr 1996-cı ildə Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaranmasının V ildönümü münasibətilə keçirilən yığıncaqdakı çıxışından:

- Ordu daim dövlət qayğısı altında olmalıdır, xalqın qayğısı ilə əhatə edilməlidir. Bu gün mən bütün vətəndaşlara bildirmək istəyirəm ki, ordunun möhkəmləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi üçün dövlət tərəfindən, Azərbaycan Prezidenti tərəfindən lazımı qayğı və diqqət göstərilir və bundan sonra da göstəriləcəkdir. Bir prezident kimi, Ali Baş Komandan kimi mən bunu özümün əsas vəzifəm hesab edirəm. Eyni zamanda, bütün hakimiyyət orqanlarını orduya qayğı göstərməyə dəvət edirəm. Bir daha qeyd edirəm, ordu dövlətin, xalqın, millətin qayğısı ilə əhatə olunmalıdır.

Ordu bizim doğma ordumuzdur. Ordu xalqımızın tərkib hissəsidir. Ordu ölkəmizin, millətimizin, dövlətimizin müstəqilliyinin dayağıdır. Ona görə də biz heç vaxt bunu unutmamalıyıq və orduya olan qayğını daim əsas vəzifəmiz kimi dərk etməliyik.

Hesab edirəm ki, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri, Milli Ordumuz bundan sonra da qarşısında

duran vəzifələri layiqincə yerinə yetirəcəkdir. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda döyüşə, vuruşa daim hazır olacaqdır.

Mən əminəm ki, bizim ordumuz bu gün Azərbaycanın müstəqilliyinə, suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə qarşı yönəldilmiş hər hansı bir qəsdə layiqli cavab verməyə hazırdır.

Xalqımızın, dövlətimizin ən ümdə məqsədi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etmək, işğal olunmuş torpaqlarımızı azad etmək, yerlərindən, yurdlarından didərgin düşmüş vətəndaşlarımızın evlərinə qayıtmasını təmin etməkdir. Biz bu yolda sülh addımlarımızı bundan sonra da davam etdirəcəyik, buna nail olmağa çalışacağıq. Eyni zamanda xalqımız, ordumuz bilməlidir ki, biz torpaqlarımızın bir qarışını belə heç kimə güzəşt edə bilmərik. Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün hər bir döyüşə, hər bir vuruşa hazır olmalıyıq.

- 1996-cı il 20 martda şəhid uşaqları və kimsəsiz uşaqlar üçün “Gülüstan” sarayında təşkil olunmuş Novruz şənliyindəki çıxışından:

-“Sizin çoxunuz atanızı, ananızı itirmisiniz, çoxlarınızın atası vətənimizi, torpağımızı, müstəqil Azərbaycanı müdafiə edərkən şəhid olub, canını qurban verib, qəhrəmanlıq nümunələri göstərib, həyatı qəhrəman kimi tərk ediblər. Ancaq onlar sizin də, bizim də, bütün Azərbaycan xalqının qəlbində qəhrəman kimi yaşayırlar, onlar həyatdan getmə-

yiblər, bizimlədirlər, qəlbimizdədirlər, onlar bu gün bu salondadırlar, sizin şən, xoşbəxt gününüzü görür, daha da sevinirlər, ona görə də siz özünüzü heç də valideynsiz hesab etməyin. Sizin valideynləriniz var. Müstəqil Azərbaycan dövləti sizin valideyninizdir. Sizin valideyniniz Azərbaycan torpağıdır, vətənimizdir, müstəqil Azərbaycan dövləti və onun prezidentidir. Siz buna arxayın ola bilərsiniz.

“Gülüstan” sarayı vaxtilə 16 il bundan öncə Azərbaycanda böyük dövlət mərasimləri keçirmək üçün tikilibdir. Burada adətən rəsmi mərasimlər, dövlət ziyafətləri, yaşlı adamların şənlik mərasimləri, konsertlər, cürbəcür belə tədbirlər keçirilir. Bu gün isə sarayın tarixində ikinci dəfədir ki, bura sizin – balalarımızın, uşaqların ixtiyarına verilibdir, sizin sərəncamınıza verilibdir, burada şənlik, bayram keçirirsiniz. Mən hesab edirəm ki, bu sarayın divarları indiyədək bugünkü kimi sevinməyibdir. Sevinir ona görə ki, siz, bizim əziz balalarımız bu salonda şadlanırsınız, oxuyur, oynayır, Novruz bayramını qeyd edirsiniz.

Mən isə daha çox sevinirəm. Çünki siz uşaqsınız, bilmirsiniz, yaşınız da azdır – 16 il bundan öncə həmin bu “Gülüstan” sarayını tikən, yaradan mən olmuşam. Bu, mənim əsərimdir, onu mən tikmişəm, ona görə də sevinirəm ki, vaxtilə bunu böyük mərasimlər üçün tikmişəm, indi isə o sizindir, uşaqlarıdır, burada bayram şənliyi, ziyafət keçirirsiniz.

Əziz balalar, sizin bu şən həyatınız, bu gününüz Azərbaycanın böyük gələcəyidir. Siz Azərbaycanın gələcəyisiniz, müstəqil Azərbaycan dövlətinin, müstəqil Azərbaycan Respublikasının gələcəyi sizsiniz. Ona görə də siz bugünkü kimi şənlənməlisiniz, həyatınız xoşbəxt olmalıdır. Amma, eyni zamanda yaxşı oxumalısınız, təhsil almalısınız, özünüzü gələcək həyata hazırlamalısınız.

Bu gün gördüm ki, bizim uşaqlarımız, balalarımız, qızlarımız, oğlanlarımız nə qədər istedadlıdırlar. Çox gözəl mahnılar oxuyur, oynayır, kütləvi rəqslərdə çox həvəslə iştirak edirsiniz. Bunlar məni çox sevindirir. Bu, onu göstərir ki, sizin tərbiyənlə, təhsilinlə məşğul olanlar bu işə doğrudan da səylə, ürəkdən, can – başla yanaşırlar.

Sizin əksəriyyətiniz, bilirəm, uşaq evlərində yaşayırsınız. Uşaq evlərinə qayğı göstərmək bizim ən əsas vəzifələrimizdən biridir. Mən bu gün bunu bir daha bəyan edirəm, sizə bildirirəm. Ancaq sizdən də çox bizim dövlət orqanlarına bildirirəm. Bütün dövlət orqanları, icra hakimiyyəti orqanları uşaq evlərinə xüsusi diqqət verməlidirlər. Valideynsiz, ata-anasız uşaqların yaşamasına, tərbiyə, təhsil almasına xüsusi qayğı göstərilməlidir. Mən bunu bir daha qeyd edir və vəzifə kimi hakimiyyət orqanlarının qarşısında qoyuram”.

H. Əliyev

- Azərbaycan dövləti demokratik prinsiplər əsasında fəaliyyət göstərməlidir, öz tarixi və milli ənənələrindən bəhrələnərək dünya demokratiyasından, ümumbəşəri dəyərlərdən səmərəli istifadə edərək demokratik dövlət quruculuğu yolu ilə getməlidir.

H. Əliyev

- Qüdrətli bir ordunun yaradılması bizim əsas vəzifəmizdir.

H. Əliyev

- Yaşayırıq ona görə ki, torpağımıza, dinimizə, milli ənənələrimizə sadıq olaq.

H. Əliyev

- Biz müstəqil dövlət kimi yaşayırıq və dəfələrlə demişik ki, müstəqil dövlətçiliyimiz əbədi olacaqdır. Yəni biz daha başqa bir dövlətin tərkibində, himayəsi altında yaşamayacağıq. Başqa bir dövlətin də imkanlarından istifadə etməyə nə imkanımız, nə də istəyimiz var. Demək, əgər biz müstəqil dövlət olmaq istəyiriksə və buna nail olmuşuqsa, öz ölkəmizin sərvətlərindən səmərəli istifadə edərək həm müstəqil dövlətimizi möhkəmləndirməliyik, həm də bu müstəqilliyin tək cəsiyyəti – mənəvi deyil, habelə, maddi nəticəsi də olmalıdır, insanların yaşayışının yaxşılaşmasını təmin etməlidir. Əgər bu olmasa, belə müstəqilliyin heç bir

əhəmiyyəti yoxdur. Müstəqillik ona görədir ki, biz öz taleyimizin sahibi olaq, öz sərvətlərimizin sahibi olaq və bu sərvətlərdən istifadə edərək xalqımız daha yaxşı yaşasın. Əgər müstəqilliyimiz sadəcə olaraq formal xarakter daşıyacaqsa, yaxud müstəqillik dövründə iqtisadiyyatımız gündən-günə geriləyəcəksə, əhalinin yaşayış səviyyəsi pisləşəcəksə, onda bu müstəqillik nəyə lazımdır. Belədə yaxşı olar ki, başqa bir dövlətin müstəmləkəsi olasan, xalqın bundan da yaxşı yaşasın.

Amma biz buna yol verə bilmərik. Əvvəla, ona görə ki, müstəqillik əsrlər boyu bizim arzumuz olmuşdur. İkincisi, bizim ölkəmiz – Azərbaycan öz sərvətlərindən istifadə edərək, iqtisadiyyatını yaxşı qura və əhalisinin, vətəndaşlarının rifahını daha da yaxşılaşdırmağa bilər. Sovetlər İttifaqının dağılması prosesi gedərkən bir çox iqtisadçılar bunu təhlil etmiş və hələ o zaman belə nəticəyə gəlmişdilər ki, 15 sovet respublikasından ikisi – üçü müstəqillik dövründə özünü tam yaşada bilər, bunlardan biri də Azərbaycandır. Bunu hələ o zaman həm sovet alimləri, həm də qərb sovetoloqları demişlər. Bu havadan götürülmüş fikirlər deyildir. Azərbaycanın həm təbii sərvətləri, həm də iqtisadi potensialı ilə bağlıdır. Əgər təbii sərvətlərimizin bir hissəsi sənaye istehsalının əsasını təşkil edərsə, digər hissəsi kənd təsərrüfatına aiddir. Ona görə də biz təbii sərvətlərimizdən konkret olaraq indi əhalini ərzaqla təmin etmək üçün istifadə etməli, həm də təkcə

bununla kifayətlənməyərək kənd təsərrüfatı istehsalından əldə edilən məhsullardan istifadə edərək iqtisadiyyatımızı qaldırmaq üçün kənd təsərrüfatımızın səmərəliliyini təmin etməliyik. Buna nail olmaq üçün bizim yolumuz iqtisadi islahatlar yoludur.

H. Əliyev

- Biz XXI əsrə daha da qüdrətli müstəqil Azərbaycan dövləti çatdırmaq istəyirik. Gələcək nəsillərə daha xoşbəxt həyat yaratmaq istəyirik. Azərbaycanın imkanlarından səmərəli istifadə edib iqtisadiyyatı inkişaf etdirib Azərbaycan xalqının rifah halını yüksəltmək üçün çalışırıq. Biz bundan sonra da dünya birliyində özümüzə məxsus olan yeri tutmağa, saxlamağa çalışacağıq. Biz dünyanın mütərəqqi dövlətləri, birlikləri ilə bundan sonra da əməkdaşlıq edəcəyik. Azad, sərbəst, demokratik ölkə kimi Azərbaycan inkişaf edəcək və Avropa ilə Asiyanın qovuşduğu bir yerdə öz tarixi xidmətlərini göstərəcəkdir.

H. Əliyev

- Müstəqil Azərbaycan dövləti sözün tam mənasında azadlıq və demokratiya prinsipləri əsasında demokratik cəmiyyət qurur.

H. Əliyev

- Hər bir Azərbaycanlıdan müqəddəs Azərbaycan qayəsi ətrafında əməl və əqidə birliyi, sarsılmaz həmrəylik tələb olunur.

H. Əliyev

- Azərbaycanın müstəqilliyi əbədidir, sarsılmazdır, dönməzdir.

H. Əliyev

- Azərbaycanın özündə də bu günümüzün, gələcəyimizin zəmanəti, rəhni birlikdir və bütün dünyada da soydaşlarımızın bir olması vacibdir.

H. Əliyev

- Gənclərimizin təlim-tərbiyəsi işinə, təhsilə diqqətinizi azaltmayın. Əksinə belə bir şəraitdə diqqət, qayğı daha da artmalıdır. Mən əminəm ki, müəllimlərimizin, ziyalılarımızın, alimlərimizin əksəriyyəti belə düşünür, belə yaşayır və bütün bu çətinliklərə baxmayaraq öz vəzifələrini şərəflə yerinə yetirir və bundan sonra da yetirəcəkdir.

H. Əliyev

- Xalqı həmişə mədəniyyət birləşdirir. Çünki başqa əsas-
lara nisbətən mənəvi əsaslar daha üstündür.

H. Əliyev

- Mən yer üzündə müəllimdən yüksək ad tanımıram.

H. Əliyev

- Müəllimlik vəzifəsi ona görə şərəflidir ki, o, cəmiyyət üçün ən dəyərli, bilikli, zəkalı, tərbiyəli, vətənpərvər vətəndaşlar hazırlayır.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqını yaşatmaq, inkişaf etdirmək və dünya mədəniyyəti vəziyyətinə çatdırmaq, qabaqcıl elmi, bilikli adamların fəaliyyəti nəticəsində olur. Belə adamları üzə çıxarmaqla tükənməz imkanlara malik olan qüvvə təhsildir. Respublikanın bütün müəllimləri təhsilimizin bu gücündən zamanın tələbinə uyğun istifadə etməli, müasir həyatla səsleşən təlim metodlarından istifadəni ön plana çəkməli və öz dərs modelini yaratmalıdır.

H. Əliyev

- Respublikamızı tək-cə müstəqil bir dövlət, zəngin təbii sərvətlərə malik ölkə kimi yox, zəngin tarixi mədəniyyəti olan ölkə kimi tanımalıyıq.

H. Əliyev

- Cəmiyyətin gələcək tərəqqisi bir çox cəhətdən indi gəncliyimizə nəyi və necə öyrətməyimizdən asılı olacaqdır.

H. Əliyev

- Təhsil ocaqlarında gənclərimizi xalqımızın mənəvi dəyərləri əsasında tərbiyələndirmək, mənəvi cəhətdən sağlam və saf insanlar tərbiyə etmək məsələsi mühüm yer tutmalıdır.

H. Əliyev

- Əgər biz xalqımızda mənəvi dəyərləri inkişaf etdirmək istəyiriksə, birinci növbədə ziyalılarımızın mənəviyyatı yüksək olmalıdır və onlar xalqın başqa təbəqələrinə nümunə göstərməlidirlər.

H. Əliyev

- Məqsədimiz xalqımızın mənəviyyatını qorumaq və zənginləşdirməkdir.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqı irəlidə gedən xalqların arxasınca gedərək bəşəriyyətin əldə etdiyi elmi, texniki nailiyyətlərdən istifadə etməyə çalışıbdır. Bunun üçün də birinci növbədə öz milli təhsilini yaradıbdir. Bu XX əsrdə bizim əldə etdiyimiz ən böyük nailiyyətdir. Çünki əgər xalqımız təhsillənməsəydi, savadlanmasaydı, nəhayət Azərbaycanın özünün milli ali təhsil müəssisələri, institutları, universitetləri yaranmasaydı, indi biz müstəqil olaraq bu cür böyük imkanlara malik ola bilməzdik.

H. Əliyev

- Bizim xalqımızın XXI əsrdə tam rahat, firavan yaşamağa, öz dövlətinə, öz torpağına, öz sərvətlərinə tam sahib durmağa haqqı vardır.

H. Əliyev

- Azərbaycan dövləti indiyə qədər olduğu kimi bundan sonra da Azərbaycanın dövlətçiliyinin, müstəqilliyinin, Azərbaycan xalqının milli azadlığının keşiyində daim duracaq və bu müstəqilliyi cəsarətlə qoruyub saxlayacaqdır. İnanıram ki, müstəqil Azərbaycan Respublikası XXI əsrdə həyatın bütün sahələrində geniş inkişaf edən, çiçəklənən bir ölkə kimi böyük uğurlar qazanacaqdır.

H. Əliyev

- Ölkəmizin inkişaf və tərəqqi yolundakı nailiyyətlərində dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan, ürəklərində Azərbaycan amalı daşıyan bütün həmvətənlərimizin də öz payı vardır. Müstəqil Azərbaycan Respublikası dünyanın ayrı-ayrı ölkələrinə səpələnmiş soydaşlarımıza doğma atalıq duyğuları bəsləyir, öz övladlıq borclarını layiqincə yerinə yetirə bilmələri üçün onlara lazımi imtiyazların yaradılmasına səy göstərir.

H. Əliyev

- Bu gün harada yaşamasından asılı olmayaraq Azərbaycanı özlərinin tarixi vətəni sayan bütün insanlar ölkəmizin müstəqilliyini qoruyub saxlamaq

naminə dövlətçilik ideyaları ətrafında sıx birləşməli, sarsılmaz həmrəylik nümayiş etdirməlidir. Vətəni, millətini, xalqını sevən hər bir azərbaycanlı müstəqilliyinin dönməz olması üçün səy göstərməlidir. Bütün azərbaycanlılarda vətənpərvərlik hissləri, tarixi torpağımıza, yurdumuza, mədəniyyətimizə məhəbbət aşılamaq hamının ümdə vəzifəsidir. Vətənimizin, respublikamızın taleyi hər bir soydaşımızın taleyi olmalıdır.

H. Əliyev

- Bizim yolumuz Azərbaycanda demokratik, hüquqi, sivilizasiyalı dövlət qurmaqdan, demokratik prinsipləri gündən-günə inkişaf etdirməkdən, dünyanın əldə etdiyi bütün demokratik nailiyyətləri Azərbaycanda yaymaqdan, onlardan bəhrələnməkdən ibarətdir.

H. Əliyev

- Hər bir gənc ailəsindən, ata-anasından, tutduğu vəzifəsindən, yaxud da maddi vəziyyətindən asılı olmayaraq, Azərbaycan milli ordusunda xidmət etməlidir.

H. Əliyev

- Mən inanıram ki, Azərbaycan milli birlik, milli həmrəylik səviyyəsinə çataraq, özünün böyük iqtisadi, intellektual potensialından, çox əhəmiyyətli coğrafi-strateji vəziyyətindən daha da səmərəli istifadə edəcəkdir.

H. Əliyev

- Biz Azərbaycanda ictimai-siyasi sabitliyi qoruyub saxlamağa qadirik və heç kəsə Azərbaycanın qanunlarını, konstitusiyasını pozmağa yol verməyəcəyik. Azərbaycanın bütün vətəndaşları arxayın ola bilərlər ki, Azərbaycanın dövləti, onun Prezidenti verdiyi sözlərə, andına sadıqdır. Azərbaycan vətəndaşlarının hüquqları və onların əmin-amanlığı daim qorunacaqdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan dövlət müstəqilliyi bizim tarixi nailiyyətlərimizdir. Eyni zamanda bu, XX əsrin əvvəlindən sonunadək xalqımızın qəlbində yaşayan hissiyyatların, xalqımızın içində gedən proseslərin məntiqi nəticəsidir.

H. Əliyev

- 1995-ci il noyabrın 12-də müstəqil respublikamızın ilk Konstitusiyası qəbul olundu və müstəqillik tariximizdə ilk parlament seçkiləri keçirildi. Müstəqil Azərbaycanın Konstitusiyası ölkəmizdə yeni dövlət quruculuğu üçün, dövlət fəaliyyətinin və cəmiyyətin inkişafının gələcək modeli üçün hüquqi əsas yaratdı. Azərbaycanın müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, onun əbədi, dönməz xarakter alması baxımından tariximizin ən məhsuldar dövrünün dərin təməli qoyuldu.

H. Əliyev

- İndi şükürlər olsun ki, Azərbaycan müstəqil bir dövlətdir. Dünyanın hansı ölkəsində, hansı yerində yaşamasından asılı olmayaraq hər bir azərbaycanlı hiss etməlidir ki, onun Azərbaycan kimi vətəni vardır. Hər bir azərbaycanlı da buraya ata ocağı kimi baxmalıdır.

H. Əliyev

- Heç bir vəzifəli şəxs qanundan kənara çıxa bilməz. İstər baş nazir olsun, istər nazir, istərsə icra hakimiyyətinin başçısı olsun – fərqi yoxdur. Əgər biz demokratik dövlət qururuqsa, demokratiya yolu ilə gediriksə, deməli heç kimin qanunu pozmağa ixtiyarı yoxdur.

H. Əliyev

- Ordumuzun yaranması, formalaşması, möhkəmlənməsi o yalnız və yalnız Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyini, ərazi bütövlüyünü, sərhədlərinin toxunulmazlığını təmin etmək üçün lazımdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan mədəniyyətinin yüksəlməsi və Azərbaycanın da Avropanın ən qabaqcıl ölkələrinin yüksək dünyəvi mədəniyyəti səviyyəsinə çatması da bizim XX əsrdə əldə etdiyimiz nailiyyətdir.

H. Əliyev

- Müstəqilliyi görmək özü həmin dövrdə yaşayan insan üçün tarixi zərurət, böyük xoşbəxt-

likdir və onu bizim bu günkü nəsil, bu günkü insanlar gördülər. Müstəqilliyi yaşatmaq, dönməz və sarsılmaz etmək böyük vəzifədir.

H. Əliyev

- “Xalqımızın mədəniyyətini, dilini, milli adət-ənənələrini yaşatmaq, inkişaf etdirmək və bütün dünyada təbliğ etmək hər birimizin üzərinə düşən çox məsuliyyətli bir yüküdür. Azərbaycan Respublikasından kənarında on milyonlarla soydaşımız yaşayır. Onların içərisində çoxlu məşhur elm və mədəniyyət xadimləri, iş adamları, yüksək mənəb sahibi olan insanlar vardır. Onları dünyada və Azərbaycanda tanımaq hamımızın borcu olduğu kimi, bizim də onlardan öz tarixi vətənləri, doğma ata-baba yurdlarına münasibətdə qayğıkeş və təəssübkeş olmağı tələb etməyə haqqımız vardır. Hal-hazırda qarşımızda duran ən vacib və taleyüklü vəzifələrdən biri əl-ələ verərək dünya azərbaycanlılarının hər hansı bir ölkədə və mühitdə yaşamaq, fəaliyyət göstərmək, özünün milli-mənəvi dəyərlərini qorumaq, inkişaf etdirmək, beynəlxalq aləmdə mədəni, istedadlı, qədim tarixə və demokratik dövlətə malik olan xalq kimi təmsil olunmaq hüququnu təmin etməkdir”.

H. Əliyev

- Azərbaycanın müstəqilliyinin dönməz və əbədi olmasının əsas mənbəyi və təlimatçısı Azərbaycan gəncliyidir.

H. Əliyev

- Ana dili milli sərvətimizdir.

H. Əliyev

- Milli müstəqilliyimiz – mənəvi sərvətimizdir.

H. Əliyev

- Mən, məktəb, maarif, təhsil işi ilə həmişə sıx bağlı olmuşam. Hesab edirəm ki, cəmiyyət hardan olursa-olsun, nədən olursa-olsun, kəsib təhsilə xərcləməli, gənc nəslin təhsilinə, müəlliminə kömək etməlidir. Bu mənim prinsipial mövqeyimdir. Mən həyatımın bütün mərhələlərində məhz belə mövqedə durmuşam.

H. Əliyev

- Mən, sən, biz hamımız həyatda müəllimlərə borcluyuq.

H. Əliyev

- Hər bir gənc vətənpərvər olmalıdır.

H. Əliyev

- Yaşasın qəhrəman Azərbaycan əsgəri.

H. Əliyev

- Bizim hamımızın bir vətəni var – bu Azərbaycanıdır.

H. Əliyev

- Bizim ordumuz bu gün Azərbaycanın müstəqilliyinə, suverenliyinə, ərazi bütövlüyünə qarşı yönəlmiş hər hansı qəsdə layiqli cavab verməyə qadirdir.

H. Əliyev

- Yüksək təhsil almış zabit dəstəsinin bu ilki buraxılışı Azərbaycan Ordusunun güclənməsinə təsir edəcək və ordu quruculuğumuz üçün mühüm hadisə olacaqdır.

H. Əliyev

- Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü təmin etmək üçün hər bir döyüşə, hər bir vuruşa hazır olmalıyıq.

H. Əliyev

- Hamımız sağlamlığımızın keşiyində duran təmənnəsiz həkimlərə borcluyuq.

H. Əliyev

- Həkimlik və şəfqət bacısı olmaq şərəfli işdir. Hər iki adı qoruyub, saxlamaq lazımdır.

H. Əliyev

- Bizim borcumuz Azərbaycanın simasını dəyişdirməkdir. Azərbaycanı inkişaf etmiş, sivilizasiyalı, demokratik prinsiplərlə yaşayan bir dövlətə çevirməkdir. Azərbaycan vətəndaşlarının gələcək həyatını bu hüriyyət yolu ilə, azadlıq yolu ilə, demokratiya yolu ilə təmin etməkdir. Biz bu yolun yolçularıyıq. Bu yolla da gedəcəyik.

H. Əliyev

- Biz xalqımızı həmişə saflığa, paklığa dəvət etmişik, ona görə Allah da bizə yar olacaq.

H. Əliyev

- Rəhbər işçinin mənəvi siması və şəxsi nümunəsi adamların tərbiyəsində mühüm amildir.

H. Əliyev

- Torpağı qorumaq, torpaq uğrunda həlak olmaq insan üçün böyük sərvətdir.

H. Əliyev

- Allahın bu xalqa bəxş etdiyi sərvətdən ağılla istifadə edilməlidir.

H. Əliyev

- Hər bir gənc, hər bir ata-ana, hər bir valideyn öz oğlunu böyüdərkən, ona ən əvvəl nəsihət verməlidir ki, sənin birinci borcun orduda xidmət etməkdir, vətəni müdafiə etməyə hazır olmaqdır,

döyüş qabiliyyəti əldə etməkdir və döyüşə hazır olmaqdır.

H. Əliyev

- Xalqımız beş il, on il, bəzən əsrlərlə əsarətə, əziyyətə, məhrumiyyətə dözüb, ancaq mənlüyini, inamını, milli qürurunu itirməyib.

H. Əliyev

- Biz öz səviyyəsinə görə zamanın tələblərinə həmişə cavab verən mədəniyyətimizlə – istər keçmiş, istərsə də bu günkü mədəniyyətimizlə fəxr edirik.

H. Əliyev

- Vətəni, torpağı, dövləti qorumaq peşəsi hər bir peşədən şərəflidir.

H. Əliyev

- Mən inanıram ki, indi Azərbaycan xalqında yüksək vətənpərvərlik ruhu yaranıb. Ölkəmizdə hazırki ictimai-siyasi sabitlik insanların əksəriyyətində vətənə sədaqət, əldə olunmuş nailiyyətlərə yüksək qiymət vermək inamı və belə bir şəraitin daha da yaxşılaşdırılması arzusu yaranıb. Azərbaycanın bugünkü gəncləri indi özlərini müstəqil Azərbaycan dövlətinin gəncləri kimi hiss edirlər. Onların əksəriyyəti vətənpərvər gənclərdir. Biz də çalışmalıyıq ki, bu gənclərin hamısı vətənpərvər

olsun və vətənə xidmət etməyi özlərinin ən şərəfli vəzifəsi hesab etsinlər.

H. Əliyev

- Orduda gərək hər kəs Azərbaycan dövlətçiliyinə, Ali Baş Komandana tam sədaqətli olsun. Burada ikili mövqe tutmaq olmaz. Hamımız Azərbaycan, onun gələcəyi haqqında düşünməliyik.

H. Əliyev

- Orduda yüksək vətənpərvərlik ruhu, sağlam münasibətlər olmalıdır.

H. Əliyev

- Torpağı hər kəs, hər bir vətəndaş, hər bir azərbaycanlı müdafiə etməlidir.

H. Əliyev

- Müstəqil Azərbaycan Respublikasının Milli Ordusu var. Bu, Azərbaycan xalqının böyük milli nailiyyətidir.

H. Əliyev

- Ordu Azərbaycan dövlətinin dövlətçiliyinin siyasəti əsasında yaşamalıdır, fəaliyyət göstərməlidir.

H. Əliyev

- Hər bir əsgər, zabit, döyüşçü vətənpərvərlik hissini, vətənə, torpağa, müstəqil dövlətimizə, xalqımıza sədaqət hissini hər şeydən üstün tutmalıdır.

H. Əliyev

- Möhkəm, daimi sülh üçün müstəqil dövlətin, ölkənin güclü ordusu olmalıdır.

H. Əliyev

- Müstəqilliyimizi həmişə qoruya bilən güclü ordumuz olmalıdır.

H. Əliyev

- Bizim ordumuz öz dövlətimizin, xalqımızın ordusudur.

H. Əliyev

- Xalqla ordunun birliyi həm xalqın qüdrətini artırır, həm də ordunu daha da qüvvətli edir.

H. Əliyev

- Qarşımızda duran əsas vəzifələrdən biri xalqla ordunun sağlam mənəvi birliyini təmin etməkdən ibarətdir.

H. Əliyev

- Ordu daim dövlət qayğısı altında olmalıdır, xalqın qayğısı ilə əhatə edilməlidir.

H. Əliyev

- Hər kəs orduya qayğı göstərməlidir, öz imkanlarından istifadə edib ordunun problemlərinin həll olunmasına çalışmalıdır. Ordunun inkişaf etməsi üçün əlindən gələni əsirgəməməlidir.

H. Əliyev

- Ordu bizim doğma ordumuzdur.

H. Əliyev

- Ordu ölkəmizin, millətimizin, dövlətimizin müstəqilliyinin dayağıdır.

H. Əliyev

- Ordu dövlətin, xalqın, millətin qayğısı ilə əhatə olunmalıdır.

H. Əliyev

- Ordu müstəqil dövlətimizin əsas atributudur.

H. Əliyev

- Beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən tanınmış sərhədlər çərçivəsində olan ərazimizi biz heç vaxt heç kəsə verməyəcəyik.

H. Əliyev

- Hər bir müstəqil dövlətin müstəqil yaşaması üçün güclü, müasir tələblərə cavab verən ordusu olmalıdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqının özünü, öz dövlətini qoruya bilən əsgərləri, zabitləri, ordusu var.

H. Əliyev

- Ordumuz sağlam ordu olmalıdır. Azərbaycan xalqının milli mənəvi dəyərləri əsasında tərbiyələnən, möhkəmlənən, hazırlanan və inkişaf edən ordu olmalıdır.

H. Əliyev

- Ordu peşəkar zabitlər, komandirlər tərəfindən idarə olunmalıdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü, müstəqilliyi, suverenliyi uğrunda şəhid olmuş övladlarımızın qəhrəmanlıq nümunələri bizim qəlbimizdə əbədi yaşayacaqdır və ordumuzun bugünkü əsgərləri, gələcək döyüşçülər üçün nümunə, örnək olacaqdır.

H. Əliyev

- Orduya çağrılan gənclər bilməlidirlər ki, onlar öz şərəfli vəzifələrini yerinə yetirməyə çağırılırlar.

H. Əliyev

- Xalqımızın, dövlətimizin ən ümdə məqsədi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etmək, işğal

olunmuş torpaqlarımızı azad etmək, yerlərindən-yurdlarından didərgin düşmüş vətəndaşlarımızın evlərinə qayıtmağını təmin etməkdir.

H. Əliyev

- Hər bir vətəndaş Azərbaycanın Milli Ordusunda xidmət etməyi özünə üçün ən şərəfli vəzifə hesab etməlidir.

H. Əliyev

- Hər bir vətəndaşın borcu Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinə, öz ölkəsinə, millətinə, dövlətinə, xalqına sadıq olmaqdan ibarətdir.

H. Əliyev

- Gələcəyimiz olan gənclər ölkəmizə, millətimizə, dövlətimizə sədaqətlə xidmət etməlidirlər.

H. Əliyev

- Respublikamızın müstəqilliyini qoruyub saxlamaq üçün lazım olan tədbirləri görərək daim gənclərə arxalanırıq, güvənirik.

H. Əliyev

- Hər bir gənc Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini möhkəmləndirmək, inkişaf etdirmək, yaşatmaq üçün çalışmalıdır və öz xidmətlərini göstərməlidir.

H. Əliyev

- Gəncləri birinci növbədə Azərbaycanın müstəqilliyi prinsiplərinə sadıq olmaq ruhunda tərbiyə etmək lazımdır.

H. Əliyev

- Azərbaycanı qorumaq, Azərbaycan dövlətinin müstəqilliyini daim saxlamaq üçün güclü ordumuz olmalıdır. Ordumuz işgal olunmuş Azərbaycan torpaqlarının azad edilməsi üçün lazım gələrsə, döyüşə hazır olmalıdır. Bunların hamısını etmək üçün gənclərimiz sağlam olmalı, bədən tərbiyəsi və idmanla məşğul olmalıdır.

H. Əliyev

- Hər bir gəncin orduya getməsi onun ailəsində bayram olmalıdır.

H. Əliyev

- Azərbaycanın gəncləri, bugünkü və sabah gələn gənclər də bilsinlər ki, hər bir azərbaycanlının milli borcu, vəzifəsi respublikamızın dövlət müstəqilliyini qoruyub saxlamaqdır, Azərbaycanı azad, sərbəst, müstəqil dövlət kimi inkişaf etdirməkdir. Azərbaycan elmini, mədəniyyətini yüksəklərə qaldırmaqdır, respublikamızın adını, şanını-şöhrətini dünyaya yaymaqdır. Dünya birliyində Azərbaycanın layiqli yer tutması üçün xidmətlər göstərməkdir.

H. Əliyev

- Bizim hamımızın bir vətəni var – bu, Azərbaycan dövlətidir. Azərbaycanlı hər yerdə yaşaya bilər, ancaq azərbaycanlılığını, öz dilini, dinini, milli ənənələrini unutmamalıdır. Onun qəlbi daima Azərbaycanla bir vurmalıdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan öz mədəniyyəti, elmi, yüksək təhsili ilə böyük bəşəri keyfiyyətlərini bütün dünyaya nümayiş etdirə bilmişdir.

H. Əliyev

- Hər bir xalq öz dili ilə yaranır. Ancaq xalqının dilini yaşatmaq, inkişaf etdirmək və dünya mədəniyyəti səviyyəsinə qaldırmaq xalqın qabaqcıl adamlarının, elm, bilik xadimlərinin fəaliyyəti nəticəsində olur.

H. Əliyev

- Hər bir azərbaycanlı gənc orduda xidmət etməkdən şərəf hissi duymalı, fəxr etməlidir ki, ona müstəqil dövlətçiliyimizi və torpaqlarımızın toxunulmazlığını qorumaq kimi ən şərəfli vəzifə etibar olunub.

H. Əliyev

- Mən əminəm ki, Azərbaycanın gələcəyi etibarlı əllərdədir. Çünki bizim bugünkü gələcə-

yimiz sağlam düşüncəli gənclərdir, vətənpərvər gənclərdir, xalqını, millətini sevən gənclərdir.

H. Əliyev

- Mən “ *Naxçıvanskilər* ”in gələcəyinə inanıram.

H. Əliyev

- Müstəqilliyimiz əbədidir, daimidir, dönməzdir.

H. Əliyev

- Ölkəmizin inkişaf və tərəqqi yolundakı nailiyyətlərində dünyanın müxtəlif ölkələrində yaşayan, ürəklərində vətən sevgisi olan bütün həmvətənlərimizin də öz payı vardır. Müstəqil Azərbaycan Respublikası dünyanın ayrı-ayrı ölkələrinə səpələnmiş soydaşlarımıza doğma atalıq duyğuları bəsləyir, öz övladlıq borclarını layiqincə yerinə yetirə bilmələri üçün onlara lazımı imtiyazların yaradılmasına səy göstərir.

H. Əliyev

- Bizim Silahlı Qüvvələrimizdə hər bir zabit, hər bir komandir mənəviyyatca saf olmalıdır. Mənəvi saflıq insanı daim yüksəldir və lazım olan bütün başqa keyfiyyətlərin onda cəmlənməsi üçün əsas meyardır.

H. Əliyev

- Bizim ordumuz möhkəmlənməlidir. Möhkəmlənməlidir ki, Azərbaycan ölkəsinin özünə layiq qüdrətli ordusu olsun. Möhkəmlənməlidir ki, Azərbaycan ordusu bu gün də, gələcəkdə də ölkəmizə qarşı mümkün olan təcavüzün qarşısını alsın. Möhkəmlənməlidir ona görə ki, ordumuz Azərbaycanı daima qoruya bilsin.

H. Əliyev

- Silahlı Qüvvələrimizin vəzifəsi bütün ölkələrdə olduğu kimi, öz ölkəsinin, Azərbaycanın müstəqilliyini qorumaq, suverenliyini qorumaqdır.

H. Əliyev

- Hər bir gənc orduda xidmət etməyi özünün ən böyük vətəndaşlıq və vətənpərvərlik borcu kimi qəbul etməlidir.

H. Əliyev

- Hər bir valideyn – ata, ana anlamalıdır ki, əgər istəyirsə onun oğlu həqiqi vətəndaş olsun, istəyirsə onun oğlu gələcəkdə bütün çətinliklərdən keçə bilsin, uğurlu həyat yaşaya bilsin, o özü oğlunu orduya göndərməlidir və məcbur etməlidir ki, orduya getsin, xidmət etsin.

H. Əliyev

- Biz fəxr edirik ki, azadlıq yolunda özünü qurban etmiş şəhidlərimiz var, onların qəhrəman-

lığı, onların ruhu bizim qəlbimizdə daim yaşayacaqdır.

H. Əliyev

- Azərbaycanlılar ! Harda olursan - ol, hansı ölkədə yaşayırsan – yaşa, ancaq Azərbaycan haqqında, Azərbaycanın müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü haqqında, Azərbaycan xalqının bu günü və gələcəyi haqqında düşünməlisən!

H. Əliyev

- Azərbaycan gəncləri Azərbaycanın gələcəyidir!

H. Əliyev

- Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bizim tarixi nailiyyətimizdir.

H. Əliyev

- Xalqımız əsrlər boyu həmişə öz torpağını qoruyub, öz milli azadlığını, qürurunu müdafiə edib və bu gün də müdafiə etməyə qadirdir.

H. Əliyev

- Böyük siyasəti kiçik hisslərə,xırda mənfəətlərə bağlamaq olmaz.

H. Əliyev

- Ziyalı kütləvi ola bilməz. Alimdir, şairdir, bəstəkardır, rəssamdır, yazıçıdır, artistdir - bunlar fitri istedadı malik olan nadir adamlardır.Biz öz hərəkətlərimizlə,öz münasibətlərimizlə,öz tədbirlərimizlə gərək ziyalının cəmiyyətdə rolunu qaldıraq.

H. Əliyev

- O insanlar ki, sədaqətli dirlər, saf mənəviyyatla, amallarla yaşayırlar, xalqına, millətinə, torpağına xidmət edirlər, dövlətin qanun-qaydalarına tabe olurlar, bu qanun-qaydaları qoruyurlar və onların həyata keçirilməsinə çalışırlar – belə adamlar həmişə mənim silahdaşımdır.

H. Əliyev

- Mən həyatda yalnız üç şeyə arxalanmışam: - yaradanıma, zəhmətimə və bir də xalqıma.

H. Əliyev

- Hər bir gənc vətənpərvər olmalıdır. Vətənpərvərlik sadəcə orduda xidmət etmək deyil. Vətənə sadıq olmaq, vətəni sevmək, torpağa bağlı olmaq – budur vətənpərvərlik.

H. Əliyev

- Vətənin müdafiəsində iştirak etmiş insanların hamısı cəmiyyətimizin diqqət mərkəzində olmalıdır, dövlət orqanları onlara qayğı göstərməlidir. Onlar cəmiyyətdə həmişə hörmətlə qarşılanmalıdırlar. Şəhid ailələri bizim hamımızın – həm dövlətin, hökumətin, həm də cəmiyyətin daimi qayğısı altında olmalıdır.

H. Əliyev

- Vətən yolunda həlak olmaqdan şərəfli bir həyat ola bilməz. Biz onların xatirəsinə daim hörmət etməliyik.

H. Əliyev

- İkinci Dünya Müharibəsinin, Böyük Vətən Müharibəsinin veteranları bizim ən əziz, ən mötəbər insanlarımızdır. Onlara qayğı göstərmək, hörmət etmək bizim dövlətin və hər bir dövlət orqanının, hər bir namuslu Azərbaycan vətəndaşının borcudur.

H. Əliyev

- Sosial cəhətdən köməyə ehtiyacı olan adamlar təkcə döyüzlərdə şikəst olmuş insanlar deyil, başqa təbəqədən əlil olanlar da çoxdur. Biz bütün bu təbəqələrdən olan insanların yaşayışını nəzarət altında saxlamalıyıq, onların hər birinin sosial təminatını günü-gündən yaxşılaşdırmağa çalışmalıyıq.

H. Əliyev

- Mənim həyat amalım bütün varlığım qədər sevdiyim Azərbaycan xalqına xidmət olmuşdur.

H. Əliyev

- Heç kəs yerində donub dura bilməz. Kim ki donur, o, artıq cəmiyyət üçün o qədər də lazım deyildir. Hər kəs inkişafda olmalıdır. Hesab edirəm, elə nəsil yetişdirməliyik ki, təkcə bizim vaxtımızda yox, bizdən sonra da onlar Azərbaycanın xatalara düşməsinə imkan verməsinlər. Onlar düz yolla, doğru yolla, milli hissiyyatlar yolu ilə, bizim partiyaya sədaqətli yol ilə getməlidirlər.

H. Əliyev

- Mən Azərbaycanın Prezidenti kimi bu barədə qəti fikrimi bildirirəm və bir də bəyan edirəm ki, demokratiyanın bütün tələblərini Azərbaycanda tətbiq etmişik və edəcəyik. Ancaq Azərbaycanın milli-mənəvi dəyərlərinə, mentalitetinə qarşı yönəldilmiş hərəkatların qarşısı alınacaqdır və qanun çərçivəsində ölçülər götürüləcəkdir.

H. Əliyev

- Biz müstəqil ölkəmizdə öz elmimizi, mədəniyyətimizi, nailiyyətlərimizi və tarixi keçmişimizi daha geniş təbliğ etməliyik. Azərbaycan televiziyası bu prosesin önündə getməlidir.

H. Əliyev

- Televiziya bütün informasiya vasitələrinin ən kütləvidir. İndi heç kəs öz həyatını televiziyasız təsəvvür edə bilməz.

H. Əliyev

- Azərbaycan milli televiziyası xalqımızın milli sərvətidir.

H. Əliyev

- Gün o gün olacaq ki, Azərbaycan torpaqlarının hamısı azad olacaq, hər bir vətəndaşımız öz evinə, obasına qayıdacaqdır.

H. Əliyev

- Müəllim vəzifəsi ona görə şərəflidir ki, o cəmiyyət üçün ən dəyərli, bilikli, zəkali, tərbiyəli vətəndaşlar hazırlayırlar.

H. Əliyev

- Həyatın mənası çox və yaxud az yaşamasından ibarət deyil. Onun əsas mənası bu həyatda öz yerini, mövqeyini müəyyən etmək, ləyaqət göstərmək və başqaları üçün nümunə olmaqdır.

H. Əliyev

- Heç bir vətəndaş ictimai-siyasi həyata biganə qalmamalıdır.

H. Əliyev

- Ən böyük vəzifə Azərbaycanı erməni təcavüzündən xilas etməkdir.

H. Əliyev

- Hərbi məktəbdə təhsil almaq istəyən hər bir kəs verdiyi vədə və içdiyi anda sadıq olmalıdır.

H. Əliyev

- 25 il bundan öncə mən Azərbaycanda heç vaxt oxşarı, analoqu olmayan ixtisaslaşdırılmış hərbi orta məktəb yaratmaq fikri irəli sürdüm. Bu məktəbi yaratdım. Doğurdan da, mən həyatımda gördüyüm işlər içində bu addımı, bu işi, bu təşəbbüsü

o dövrdən artıq 25 il keçəndən sonra şəxsən özüm çox yüksək qiymətləndirirəm.

H. Əliyev, 1996-cı il

- Xəzərdə heç kəslə müharibə etmək niyyətində deyilik. Ancaq bu o demək deyildir ki, bizə güclü Hərbi Dəniz Qüvvələri lazım deyil. Bizə güclü HDQ lazımdır, ona görə ki, dövlətimizin strateji maraqlarını Xəzərdə qoruya bilək, neftçıxarma dəniz rayonlarını və dəniz kommunikasiyalarını hər hansı təcavüzdən, təxribatdan və digər çirkin niyyətlərdən mühafizə və müdafiə edək.

H. Əliyev

- Mən inanıram ki, Azərbaycan Ordusu güclənərək elə səviyyəyə çatacaqdır ki, lazım olan anda o Azərbaycana qəsd edən hər bir düşməyə zərbə vuracaq və qələbə qazanacaqdır.

H. Əliyev

- Ordumuza yeni nəsillər, zabit nəsilləri sistemli olaraq gəlir. Bunların hamısı bizim ordumuzu ilbəl gücləndirir, onun qüdrətini artırır.

H. Əliyev

- Ordunun ordu olmasının əsas amili nizam-intizamdır.

H. Əliyev

- Şəhid olmaq hər bir insan üçün ən yüksək zirvəyə çatmaqdır. Ancaq istəməzdik ki, bizim gənclərimiz şəhid olsunlar. O qəhrəmanlar ki, o insanlar ki, vuruşlarda, döyüşlərdə şəhid olublar, canlarını qurban veriblər, onlar bizim ordumuz üçün, hər bir əsgər üçün örnək olmalıdır.

H. Əliyev

- Bizim qarşımızda duran bir vəzifə də var. O da şəhid ailələrinə qayğı göstərmək, döyüşlərdə xəsarət almış, əlil olmuş insanlara qayğı göstərməkdir.

H. Əliyev

- Azərbaycan dövləti, Azərbaycan xalqı heç vaxt vətən yolunda, torpaq yolunda, müstəqillik yolunda şəhid olmuş vətəndaşlarımızı unutmayacaqdır.

H. Əliyev

- Bütün görüşlərdə Azərbaycanın milli mənafeləri müdafiə edilir və müdafiə olunacaqdır.

H. Əliyev

- Bizim güclü ordumuz, bundan sonra daha da güclənəcək ordumuz Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarını azad etməyə, Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü bərpa etməyə qadirdir.

H. Əliyev

- Xalq, dövlət orduya ümid edir, orduya güvənir. Ordu isə xalqın, dövlətin dəstəyinə güvənir.

H. Əliyev

- Dövlət xalqındır, xalq üçündür, millət üçündür.

H. Əliyev

- Ordu xalqındır və ordu xalq üçündür, dövlət üçündür, millət üçündür.

H. Əliyev

- Azərbaycan ordusu bundan sonra daha da güclü, daha da qüdrətli ordu olacaqdır.

H. Əliyev

- Hərbi vətənpərvərlik ruhu hər bir insanın qəlbində yaşamalıdır. Əgər vətənpərvərlik hissiyyəti olmasa, o, ölkəsinin vətəndaşı ola bilməz.

H. Əliyev

- Hərbi vətənpərvərlik hissiyyəti olmasa, bizim xalqımız bu ağır vəziyyətdən çıxma bilməz.

H. Əliyev

- Bizim əsas vəzifələrimizdən biri də Azərbaycanda vətənpərvərlik ruhunu yüksəltmək, orduda

vətənpərvərlik ruhunu yüksəltmək və hər bir vətəndaşda hərbi vətənpərvərlik ruhunu yüksəltməkdir.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqı, onun yaratdığı dövlət, onun yaratdığı Silahlı Qüvvələr böyük sınaqlardan, çətinliklərdən keçərək, böyük itkilər verərək Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini ilbəlil yaşadıb, möhkəmləndirib, inkişaf etdirib və artıq indi dönməz vəziyyətə gətirib çıxarıbdır.

H. Əliyev

- Sevindirici hal ondan ibarətdir ki, indi özünü hərbi peşəyə həsr etmək istəyən gənclər ilbəlil artır.

H. Əliyev

- Bütün Azərbaycan gənclərində hərbi peşəni mənimləmək qabiliyyəti çox yüksəkdir.

H. Əliyev

- Ordu, Silahlı Qüvvələr xalqın təhlükəsizliyini və müstəqil dövlətin suverenliyini, müstəqilliyini qorumaq üçün lazımdır.

H. Əliyev

- Hər kəs Azərbaycanın müstəqilliyini sevirsə, həqiqətən azərbaycanlıdırsa, həqiqətən Azərbaycanda fəaliyyət göstərmək istəyirsə, o öz doğma ana dilini – Azərbaycan dilini bilməlidir, o dildə

yazıb-oxumalıdır və qəbul olunmuş latın əlifbasını mənimsəməlidir.

H. Əliyev

- Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bundan sonra da möhkəmlənəcək və əbədi olacaqdır.

H. Əliyev

- Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa ediləcəkdir.

H. Əliyev

- Bizim ordumuz güclənəcək, müstəqil dövlətimiz daha da yüksəklərə qalxacaq, Azərbaycan müstəqil dövlət kimi daim yaşayacaqdır.

H. Əliyev

- Silahlı Qüvvələrin yaranmasına, ordu quruculuğuna dövlətin, bütün hakimiyyət orqanlarının xüsusi qayğısı olmalıdır. Azərbaycanın dövləti, Azərbaycanın Prezidenti, Ali Baş Komandan bu qayğıni göstərir və bundan sonra da göstərəcəkdir.

H. Əliyev

- Azərbaycan bu gün güclü orduya malikdir və Azərbaycan torpaqlarının qorunmasına qadir olan ordumuz var.

H. Əliyev

- Bizim artıq vətənpərvər əsgərlərimiz, zabitlərimiz, gənclərimiz var.

H. Əliyev

- Müstəqil Azərbaycanda və xüsusən də biz orduda qanun-qayda yaradandan sonra, orduda sistemli olaraq kadr hazırlığına başlayandan sonra hərbi peşəni mənimsəmək və özünü hərbi peşəyə həsr etmək istəyən gənclərimiz çoxalır. Hesab edirəm ki, bu, bizim ordumuzun bu günü və gələcəyi üçün çox əhəmiyyətli bir hadisədir.

H. Əliyev

- Azərbaycanın torpaqlarını, mənafeyini müdafiə etməyə qadir olan əsgərlərimiz, zabitlərimiz, milli ordumuz vardır.

H. Əliyev

- Azərbaycanın dövlət quruculuğunda əsas yerlərdən biri güclü ordumuzun yaradılmasıdır.

H. Əliyev

- Azərbaycan bir tərəfdən Ermənistanın təcavüzünə məruz qaldığına görə, ikinci tərəfdən, təkcə bu gün yox, gələcəkdə də həmişə öz torpaqlarını, öz mənafelərini qorumaq üçün güclü orduya malik olmalıdır.

H. Əliyev

- Hərbi peşədə xidmət göstərmək üçün ciddi fiziki hazırlıq çox vacibdir.

H. Əliyev

- Azərbaycan Respublikasının indiki vaxtında orduda xidmət etməkdən, vətənin müdafiəsində durmaqdan şərəfli peşə yoxdur. Bütün Azərbaycan xalqı bu yolu tutan övladlarına minnətdar olacaqdır.

H. Əliyev

- Ömrümün qalan hissəsini xalqıma bəxş edirəm.

H. Əliyev

- Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi tarixi hadisədir, Azərbaycan xalqının tarixi nailiyyətidir. Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi dönməzdir, əbədidir.

H. Əliyev

- Azərbaycan xalqının əsrlər boyu qəlbində olan, həsrətini çəkdiyi günlər gəlib çatmışdır. Azərbaycan xalqı öz müstəqilliyinə nail olmuşdur.

H. Əliyev

- Azərbaycan dövləti müstəqildir, müstəqil olacaq və müstəqilliyini qoruyub saxlayacaq.

H. Əliyev

- Hər bir azərbaycanlı gənc orduda xidmət etməkdən şərəf hissi duymalı, fəxr etməlidir ki, ona müstəqil dövlətimizi və torpaqlarımızın toxunulmazlığını

qorumaq kimi ən şərəfli vəzifə etibar olunub.

H. Əliyev

- Vətəni qorumaq ən yüksək, şərəfli vəzifədir. Bu vəzifəni həyata keçirmək üçün hər bir Azərbaycan vətəndaşı canını qurban verməyə hazır olmalıdır.

H. Əliyev

- Bizim vətənimiz, müstəqil Azərbaycan Respublikası indi elə vəziyyətdədir ki, biz gərək qəhrəmanlıq nümunələri göstərək, hər bir vətəndaş öz vətəndaşlıq borcunu vicdanla yerinə yetirsin ki, Azərbaycanın işğal olunmuş torpaqlarını geriyyə qaytara bilək.

H. Əliyev

- İndi biz müstəqil dövlətik, öz respublikamızın, öz taleyimizin sahibiyik, xalqımızın bu günü və gələcəyi üçün cavabdehik.

H. Əliyev

- Müstəqilliyimizin əbədiliyi üçün Azərbaycanda qanunların aliliyi təmin olunmalı, insanların hüquqları, azadlıqları qorunmalı, hər bir vətəndaşa sərbəstlik verilməlidir.

H. Əliyev

- Azərbaycan ordusu bütün qoşun növləri üzrə inkişaf edir və təkmilləşir.

H. Əliyev

- Biz bu çətin günləri keçib gedəcəyik, müstəqil Azərbaycan Respublikası dünya birliyində öz layiqli yerini tutacaq, hər bir Azərbaycan vətəndaşı özünün bu müstəqil dövlətə mənsub olduğunu böyük qürur hissi ilə bəyan edəcəkdir.

H. Əliyev

- Mənim həyatım xalqa mənsubdur.

H. Əliyev

- Hamımız Azərbaycanın müstəqil dövlət olmasının tərəfdarıyıq və şəxsən mən dəfələrlə qeyd etdiyim kimi harada olmağımdan asılı olmayaraq, bütün fəaliyyətimdə və həyatımın son dəqiqəsinədək Azərbaycanın müstəqil dövlətçiliyini qoruyacağam. Bizim ideologiyamızın əsası budur.

H. Əliyev

- Müstəqil Azərbaycan Respublikası XXI əsrdə həyatın bütün sahələrində geniş inkişaf edən, çiçəklənən bir ölkə kimi böyük uğurlar qazanacaqdır.

H. Əliyev

- Hamını Azərbaycan dövlətçiliyinin möhkəmlənməsi, ölkəmizin gələcəyi, müstəqil Azərbaycan dövlətinin güdrətlənməsi naminə fəaliyyətə, birliyə, əməkdaşlığa dəvət edirəm.

H. Əliyev

H. Əliyevin 1998-ci il 24 dekabrda

Dünya azərbaycanlılarına

müraciətindəki çıxışından

- Biz nəinki müstəqil Azərbaycanın dövlətçiliyinin qorunması, möhkəmləndirilməsi və inkişaf etməsi uğrunda, eyni zamanda, bütün dünya azərbaycanlılarının milli hüquqlarının, tarixi haqlarının həyata keçməsi ilə bağlı ciddi işlər aparmalıyıq. Bütün bu müqəddəs vəzifələrə nail olmaq üçün biz azərbaycançılığın dövlət rəmzini yaşadan müstəqil dövlətimiz ətrafında sıx birləşməliyik.

Heydər Əliyev haqqında
tanınmış dünya siyasətçilərinin
ürək sözləri:

- “Bütün güclü siyasi şəxsiyyətlər kimi Heydər Əliyev də hamını arxasınca apara bilirdi. O, son dərəcə işgüzar və ziyalı bir rəhbər kimi zəifləmiş iqtisadiyyata yeni nəfəs gətirdi, Azərbaycanın nüfuzunu yüksəltməyə nail oldu”.

Odri Aldstadt,

Amerikalı azərbaycanşünas alim, professor

- Heydər Əliyev təkcə Azərbaycanda deyil, bütün keçmiş ittifaq miqyasında tanınmış şəxsiyyət idi. Mən şəxsən Heydər Əliyevlə tanış olduqdan sonra başa düşdüm ki, o heyrətamiz insan, ağıllı, dəqiq, bacarıqlı rəhbər, əsl siyasətçidir. Heydər Əliyevin miqyası Azərbaycanın hüdudlarından çox-çox kənara çıxmışdı. Açıq deyim, Azərbaycanın bəxti gətirmişdir ki, dövlətin başında Avropa və dünya miqyasında tanınan bir siyasətçi dururdu.

Vladimir Putin,

Rusiya Prezidenti

- Heydər Əliyev mənim yaxın dostum və ən çox hörmət etdiyim bir siyasətçi idi. Hamımıza məlumdur ki, Heydər Əliyev həm MDB ölkələri, həm də öz xalqı üçün çox işlər görüb. Onun öz xalqı qarşısında xidmətlərinin əsl qiymətini gələcək nəsillər verəcəkdir.

Nursultan Nazarbayev,

Qazaxıstan Prezidenti

- Hörmətli Heydər Əliyev dostumdur, qardaşımdır, Azərbaycan Respublikasının Prezidentidir. Onunla uzun zamandır ki, tanışıq. Ona böyük sevgim, hörmətim və ehtiramım vardır. Bunun kökündə onun insani xüsusiyyətləri, Azərbaycan millətinə, xalqına xidmətləri, Azərbaycan dövləti, müstəqilliyi naminə gördüyü işlər durur. Mənim tanıdığım Heydər Əliyev Azərbaycan vətənpərvəridir, bir o qədər də türk vətənpərvəridir.

Süleyman Dəmirəl

- Kim Heydər Əliyev haqqında yalan danışarsa, deməli o, Allahını da, Həzrəti Peyğəmbəri də danır. Belələri müsəlmanlığı da, türkçülüüyü də, həqiqəti də qəbul etmir.

Yunis Arifoğlu,

Türkiyə

- Heydər Əliyev tək cə Azərbaycanı, Amerikanı yox, bütün dünyanı idarə etməyi bacaran bir siyasi xadimdir.

Bill Klinton,

ABŞ-ın keçmiş prezidenti

- Heydər Əliyev 30 ildən artıq öz ölkəsinin, eləcə də başqa ölkələrin həyatına həlledici, müsbət təsir göstərən siyasətçi idi.

Eduard Şevardnadze,

Gürcüstan Respublikasının eks-prezidenti

- Həyatı boyu qardaş Azərbaycanın rifah və səadəti üçün çalışan böyük lider Heydər Əliyevin itirilməsi istər ölkəsi, istərsə də beynəlxalq aləm üçün böyük itki olmuşdur.

Ahmet Necdət Sezer,
Türkiyə Respublikasının Prezidenti

- Heydər Əliyev Cənubi Qafqazda uzun müddət ərzində ən əsas şəxsiyyət olmuşdur.

Corc Buş,
ABŞ Prezidenti

- Bu qeyri-adi şəxsiyyət Azərbaycanı çiçəklənmə yoluna gətirib çıxarmışdır.

Jak Şirak,
Fransanın Prezidenti

- Heydər Əliyevin təcrübəsi və müdrikliyi sayəsində müstəqil Azərbaycan Xəzər regionunun ən nüfuzlu dövlətləri sırasına çıxır.

Leonid Kuçma,
Ukrayna Respublikasının keçmiş Prezidenti

- Heydər Əliyev Azərbaycanın xoşbəxtlik və rifahı, region və dünya sülhü üçün gördüyü böyük işlərlə türk və dünya tarixindəki şərəfli yerini tutmuşdur.

Rəcəp Tayyib Ərdoğan,
Türkiyə Respublikasının Baş Naziri

- Heydər Əliyevin həm ölkədə, həm də bölgədə sülhün bərqərar olunmasında oynadığı rol bu gün daha yaxşı anlaşılır. Bölgə ölkələri ilə qarşılıqlı əməkdaşlığa əsaslanan xətt yeridən Heydər Əliyev, böyük dövlətlər arasında tarazlaşdırılmış siyasətə üstünlük verərək, Azərbaycanın dünyanın nüfuzlu ölkələri arasına daxil olmasında mühüm rol oynamışdır.

Suleyman Doğan,
Türkiyə

- “Heydər Əliyevin ruhu da insanlara kömək edir”.

Bahaəddin Güney,
Ankara
*Avrasiya dostluq, mədəniyyət, sənət
və turizm qurumunun prezidenti*

- Mən Sizə çox mühüm bir məsələni də söyləmək istəyirəm. O da mənim Azərbaycan Prezidentinə olan çox yüksək hörmətimdir.

Mən Azərbaycan prezidentinin qətiyyətini, məğrurluğunu çox yüksək qiymətləndirirəm. O, ölkəsinin müstəqilliyini, suverenliyini qorumaq sahəsində çox böyük qətiyyət göstərmişdir.

Xayver Solano
*NATO-nun keçmiş baş katibi,
Avropa İttifaqının ali təmsilçisi*

- Prezident Heydər Əliyevin şəxsi səyləri nəticəsində Azərbaycanda siyasi sabitliyin yaranması, bazar iqtisadiyyatına keçidi başa çatdırmaq əzmi əməkdaşlığımızın səmərəli olacağını, qarşıya qoyduğumuz məqsədlərə çatacağımızı söyləməyə əsas verir.

Klod Blanki

Ümumdünya Bankının nümayəndəsi

- Siz çox əzəmətli bir qayanı xatırladırsınız.

Uilyam Uayt

ABŞ energetika nazirinin keçmiş birinci müavini

- Hər şey sabitliklə bağlıdır və Azərbaycanda sabitliyin bərqərar olması üçün şəxsən Sizin göstərdiyiniz xidmətlər əvəzsizdir.

Lord Nikolas Betl

Böyük Britaniyanın ictimai xadimi

- Heydər Əliyev gənc siyasətçilər üçün əfsanədir, qurub-yaratmaq, yenidən ayağa qalxmaq rəmzidir.

Kirsan İlyumjinov

FİDE-nin prezidenti, Rusiya Federasiyası

Kalmıkiya Respublikasının prezidenti

- Mən həyatda çox böyük mükafatlar almışam. Amma Sizinlə dostluğumu özüm üçün ən böyük mükafat hesab edirəm. Mənim üçün bundan yüksək

mükafat ola bilməz. Siz həm təcrübəli, həm də orijinal adamsınız. Sizin varlığınız Azərbaycan üçün, hər birimiz üçün bir nemətdir.

İhsan Doğramac

*Bilkənd Universiteti idarə heyətinin sədri
məşhur ictimai xadim*

- Dünyada tanınmış görkəmli dövlət xadimi Heydər Əliyevin liderliyinə, cəsarətinə, misilsiz dünyagörüşünə və nadir natiqlik istedadına valehəm.

Corc Buş

ABŞ prezidenti

- Qafqazın müstəqilliyi və azadlığı işində Heydər Əliyev fenomeninin indinin özündə nə qədər böyük rol oynadığını xalq hələ sonra biləcək.

Eduard Şevarnadze

Gürcüstan Respublikasının sabiq prezidenti

- Məhz Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan bütün dünyaya sübut etdi ki, o, müstəqil yaşamaq istəyir və öz ərazisinin, zəngin təbii sərvətlərinin sahibi olmağa, bütün sərvətləri barəsində müstəqil qərar qəbul etməyə qadirdir.

Qreq Laflin

ABŞ-ın tanınmış siyasi xadimi

- Mənim Azərbaycan haqqında ətraflı məlu-

matım var və Heydər Əliyevi dünyanın görkəmli siyasi xadimi kimi tanıyıram.

Mario Soares

Portuqaliya Respublikasının sabiq prezidenti

- Heydər Əliyevin Azərbaycanda həyata keçirdiyi tədbirlərin, ölkələrinin müstəqilliyini qorumaq uğrunda atdığı mühüm addımların əks-sədası İordaniyaya da gəlib çatmışdır.

Hüseyn İbn Tələl

İordaniyanın keçmiş kralı

- Bu regionda baş verən hadisələrdə Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevin fəaliyyətinin mənası və əhəmiyyəti böyükdür.

Zviqner Bjezinski

ABŞ –in sabiq prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri, məşhur politoloq və siyasi xadim

- Biz belə bir qənaətə gəlmişik ki, Azərbaycanda prezident Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən iqtisadi islahatlar bu ölkə üçün çox yaxşı nəticələrə gətirib çıxaracaqdır.

Maykl Bele

Böyük Britaniyanın tanınmış ictimai xadimi

- Azərbaycan prezidentinin Qafqazda atdığı addımları Birləşmiş Ştatlarda diqqətlə izləyirlər.

Azərbaycan çox mürəkkəb coğrafi-siyasi məkanda yerləşən dövlətdir. ABŞ və qərb ölkələri ilə əlaqələri inkişaf etdirməyi, bazar iqtisadiyyatının və demokratiyanın bərqərar olması üçün əzmlə çalışdığı qarşısına məqsəd qoyan prezident Heydər Əliyevin fəaliyyəti təqdirəlayiqdir. Heydər Əliyev müstəqilliyi qoruyub saxlamaq uğrunda əzmlə, qətiyyətlə mübarizə aparır.

Henri Kissincer

ABŞ-ın keçmiş dövlət katibi, görkəmli ictimai-siyasi xadim

- Şəxsən mənim üçün və şübhəsiz ki, Gürcüstan ictimaiyyətinin bir çox nümayəndələri üçün Heydər Əliyev ideal rəhbər təcəssümüdür.

Aleksandr Kavsadze

Gürcüstanın siyasi xadimi

- Heydər Əliyev bütün yaxın şərqdə və islam aləmində böyük nüfuza malikdir.

Kilyani

Pakistan parlamentinin sabiq sədri

- Biz türk xalqlarının görkəmli oğlu, uzaqgörən siyasətçi, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevi sevir və hörmət edirik. Respublikamıza "Lenin ordeni" təqdim edən Heydər Əliyevi səmimiyyətlə xatırlayırıq. Çoxları bu sadə, zəkali və ziyalı adamı sevir. Onun nəhəng söyləri nəticəsində

Azərbaycan Respublikasının qüdrətli, abad məmləkətə çevriləcəyinə inanırıq.

S. Pavlov

Tanınmış ictimai xadim

- Heydər Əliyev öz geniş dünyagörüşü, açıq və orijinal mülahizələri ilə Sovet İttifaqının ucqar respublikasının partiya rəhbərini deyil, ABŞ-in ən görkəmli qubernatorlarını xatırladır. Səfirlərin əksəriyyətinin fikrincə, belə bir şəxsiyyət qərbin istənilən ölkəsində prezident seçkilərində qalib gələ bilərdi.

P. Murfi

İrlandiyanın Almaniyadakı keçmiş səfiri

- Heydər Əliyev bütün dünyanın etiraf etdiyi görkəmli liderdir.

Fideriko Mayor

YUNESKO-nun keçmiş direktoru

- Hər hansı ölkə müharibəni bitirməyə can atarkən onun böyük şəxsiyyətlərə daha çox ehtiyacı olur. Heydər Əliyev Azərbaycan üçün belə bir şəxsiyyət idi.

Zoxar Raz

İsrail diplomatı

- Heydər Əliyev Sovet İttifaqının tarixində uzun illər sovetlər rejiminin, Kremlin zirvəsində oturmuş yeganə türkdür.

Kamal Akın

Türkiyənin ictimai xadimi

**Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti,
Ali Baş Komandan
İlham Əliyevin
Azərbaycan ordusu
haqqında kəlamları:**

- Heydər Əliyevin fiziki yoxluğu bizi sarsıtmamalıdır. Onun siyasəti yaşayır, onun ideyaları yaşayır və onun əsəri olan müstəqil Azərbaycan yaşayır. O, bizim qəlbimizdə daim yaşayacaqdır.

İlham Əliyev

- Mən Azərbaycanın xoşbəxt gələcəyinə inanıram. Əminəm ki, ölkəmiz bundan sonra da inkişaf edəcək daha da güclənəcəkdir, Azərbaycanda demokratiya daha da inkişaf edəcək, siyasi plüralizm, söz azadlığı təmin olunacaqdır, ölkəmiz müasir dövlətə çevriləcəkdir. Bütün bunları etmək üçün Azərbaycanda çox işlər görmək lazımdır.

İlham Əliyev

- Mən əminəm ki, Azərbaycan öz müstəqilliyin qoruyub saxlayacaq və möhkəmləndirəcəkdir. Əminəm ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü tezliklə təmin olunacaq, xalqımız sülh şəraitində yaşayacaq və gələcəkdə biz neftdən gələn gəlirləri sosial sahəyə-səhiyyəyə, mədəniyyət, təhsil sahələrinə, ordu quruculuğuna yönəldəcəyik. Mən inanıram ki, Azərbaycan beynəlxalq aləmin mühüm ayrılmaz bir hissəsi kimi durmadan inkişaf edəcəkdir.

İlham Əliyev

- Müxtəlif sənaye və xidmət sahələrində minlərlə yeni iş yeri açılacaqdır, nəhayət Azərbaycan neft satışından on milyardlarla dollar götürəcəkdir ki, bu da geniş sosial proqramları həyata keçirməyə, əmək haqlarını və pensiyaları artırmağa, imkansız ailələrə, müharibə əlillərinə və qaçqınlara kömək etməyə imkan verəcəkdir.

İlham Əliyev

- Mən hər bir azərbaycanlının prezidentiyəm.

İlham Əliyev

- Azərbaycanı böyük gələcək gözləyir, mən buna əminəm. Gələcəyin, sənaye inkişafının əsası, əhalinin rifah halının artmasının bazası indidən qoyulmuşdur.

İlham Əliyev

- Məlumdur ki, neft ölkələrə həm müharibə, həm də tərəqqi gətirə bilər, lakin mən əminəm ki, Xəzər nefti bizim regiona sülh gətirəcək, sabit həyat, sərbəst ticarət və gələcək nəsillər üçün tamamilə yeni imkanlar açacaqdır.

İlham Əliyev

- Azərbaycan torpaqları işğalçı qüvvələrdən azad olunacaq, bizim soydaşlarımız öz doğma torpaqlarına qayıdacaqlar.

İlham Əliyev

- Azərbaycan iqtisadi baxımdan çox sürətlə inkişaf edir.

İlham Əliyev

- Ölkəmizdə ictimai-siyasi vəziyyət müsbətdir.

İlham Əliyev

- Bu gün Azərbaycan, sözün əsl mənasında, müstəqil siyasət aparır, heç kimdən asılı deyil, gələcəkdə də heç kimdən asılı olmayacaqdır.

İlham Əliyev

- Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin fəaliyyəti nəticəsində, söyləri nəticəsində, siyasəti nəticəsində bu gün Azərbaycan bölgədə və dünyada çox möhkəm yerini tutmuş bir ölkədir.

İlham Əliyev

- Azərbaycanın uğurlu inkişafı, ölkəmizin möhkəmlənməsi bizim ən başlıca vəzifəmizdir.

İlham Əliyev

- Azərbaycanda sabitliyi möhkəmləndirəcəyik və Azərbaycanın inamlı inkişafını təmin edəcəyik.

İlham Əliyev

- Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən əsasları yaradılmış və möhkəmləndirilmiş Azərbaycan dövləti getdikcə qüdrətlənir.

İlham Əliyev

- Cəmiyyətimizdə milli birlik, sosial həmrəylik güclənir.

İlham Əliyev

- Dövlətimizin və xalqımızın gücü, birliyi, insanlarımızın əzmi və iradəsi məqsədimizə çatacağımıza bizdə tam əminlik yaradır.

İlham Əliyev

- Mənim fəaliyyətimin əsas istiqamətlərindən biri də ordunu gücləndirmək, onun maddi - texniki bazasını möhkəmləndirməkdən ibarətdir, biz güclü orduya malikik, amma hər gün, hər an bu istiqamətdə

daha böyük addımlar atmalıyıq. Mən şübhə etmirəm ki, Azərbaycan öz ərazi bütövlüyünü bərpa edəcəkdir. Şübhə etmirəm ki, biz torpaqlarımızı azad edəcəyik. Amma, əlbəttə, biz istərdik bu sülh yolu ilə olsun.

İlham Əliyev

- Daim orduya qayğı göstərməliyik, diqqət göstərməliyik, ordumuzu gücləndirməliyik.

İlham Əliyev

- Orduya ayrılan xərclər hər il artır. Büdcədə nəzərdə tutulan xərclər artır. Bundan sonra da orduya ayrılacaq vəsaitlər artacaqdır.

İlham Əliyev

- Bizim ordumuz istənilən vaxtda torpaqlarımızı düşməndən azad etməyə qadirdir. Amma istəyirik ki, ordumuz daha da güclü olsun. Orduda xidmət edən zabitlərin, əsgərlərin şəraiti daha yaxşı olsun.

İlham Əliyev

- Naxçıvanda yerləşən hərbi hissələr muxtar respublikanı çox möhkəm qoruyurlar, və mən Ali

Baş Komandan kimi burada aparılan işlərdən razıyam.

İlham Əliyev

- Yalnız iqtisadi cəhətdən güclü olan ölkələr güclü orduya malik olublar. Bizim də vəzifəmiz budur. Biz ölkəmizi gücləndirəcək, zənginləşdirəcəyik. Ölkəmiz sürətlə inkişaf edəcək və yaranmış iqtisadi potensial, o cümlədən, bəlkə də ilk növbədə, ordu quruculuğuna sərf olunacaqdır. Ölkəmiz müharibə sərəitindədir. Bizim işimiz haqq işidir. Biz heç kimin torpağını işğal etməmişik, heç kəsin də torpağında gözümüz yoxdur. Bizim ərazi bütövlüyümüz də pozulmazdır, torpağımız işğal altındadır, Azərbaycan xalqı Azərbaycan ordusu hər an öz ərazi bütövlüyünü bərpa etmək üçün lazımi addımlar ata bilər. Bizim buna haqqımız çatır. Beynəlxalq hüquq normaları da bizə belə bir imkan yaradıb.

İlham Əliyev

- İdmanla məşğul olmaq istəyən uşaqlarımızın, yeniyetmələrimizin sayı günü – gündən artır, bu o deməkdir ki, Azərbaycanda gözəl, fiziki cəhətdən sağlam yeni nəsil yetişir.

İlham Əliyev

- Gərək idmana rəhbərlik edən şəxs, idmanla məşğul olan şəxs ilk növbədə vətəninə sevsin. Əgər o sevgi, məhəbbət varsa hər bir sahədə böyük uğurlar qazanılacaq.

İlham Əliyev

- Naxçıvanski adına məktəbin 30 illiyi qeyd edilərkən, xalqımızın ümummilli lideri əsgərlər, zabitlər və generallar qarşısında çıxış edərkən, o, iki dəfə nitqini dayandırmışdır. Amma bütün buna ciddi baxmayaraq, o, iki dəfə kürsüyə qayıtmış, öz nitqini davam etdirmişdi. Budur, bizim hamımız üçün nümunə, budur bizim üçün örnək. Bu fədakarlıq, bu cəsərət, bu siyasi iradə bizim hamımız üçün örnək, nümunə olmalıdır. Biz hamımız çalışmalıyıq ki, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevə oxşayaq, onun yolu ilə gedək. Azərbaycan xalqı bu istiqamətdə böyük işlər görür, bu siyasəti birmənalı dəstəkləyir.

İlham Əliyev

- “Azərbaycanın gələcək inkişafı üçün böyük əhəmiyyətə malik olan sosial – iqtisadi və regional proqramlar qəbul edilmişdir. Əminəm ki, növbəti 5 ildə onların həyata keçirilməsi ölkəmizə böyük fayda gətirəcəkdir.

İlham Əliyev

- Azərbaycanda bütün sahələrdə, o cümlədən millətlərarası siyasət sahəsində H. Əliyev siyasəti davam etdirilir. Azərbaycanda yaşayan dağ yəhudiləri bizim qardaşlarımızdır. Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev demişkən, biz hamımız azərbaycanlıyıq, bizim hamımızın bir vətəni var, o da Azərbaycandır. Bu siyasət Azərbaycanda əbədi aparılacaqdır.

İlham Əliyev

- Gələcək gənclərindir.

İlham Əliyev

- Azərbaycan bu gün sabit və intensiv inkişaf edən bir ölkədir, Azərbaycan bu gün demokratiya və inkişaf yolu ilə irəliləyən müstəqil ölkədir.

İlham Əliyev

- İdmançılarımız Sidneydə əldə etdiyi qələbə ilə bizim müstəqilliyimizi daha da möhkəmləndirdilər. Onlar bütün dünyaya sübut etdilər ki, Azərbaycan idmançıları ölkəmizin vətəndaşları nəyə qadirdirlər. Sidneydə Azərbaycan bayrağı qaldırıldı, ölkəmizin dövlət himni səsləndirildi. Həqiqətən son illər ərzində Azərbaycanda idman sahəsində böyük inkişaf müşahidə olunur.

İlham Əliyev

- Azərbaycan Xəzərdə öz neft yataqlarını mənim-səməyə başlayan ilk ölkədir, amma indi biz bu işi öz tərəfdaşlarımızla, dünyanın iri neft şirkətlərilə birlikdə həyata keçiririk.

İlham Əliyev

- Biz yeni neft erasının kiçik də olsa açarını əldə etmişik.

İlham Əliyev

- Azərbaycan Ordusu güclü ordudur.

İlham Əliyev

- Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu deyil və heç vaxt olmayacaqdır. Məsələ yalnız və yalnız beynəlxalq hüquq normaları əsasında öz həllini tapmalıdır və Azərbaycan bu mövqedən bir addım da geriye çəkilməyəcəkdir. Yəni Azərbaycanın ərazi bütövlüyü məsələsində gələcək illərdə heç bir güzəşt olmayacaqdır. Heç bir qərar qəbul edilməyəcək ki, nə bu gün, nə sabah, nə də yüz ildən sonra imkan yaratsın ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycandan ayrılınsın. Bir daha deyirəm, bu məsələ danışıqlar mövzusu deyil.

İlham Əliyev

- 2006– cı il bizim üçün uğurlu olacaqdır. Çünki 2006 – cı ildə ölkəmizin gələcəyini müəyyən edən iki nəhəng enerji layihəsi tamamlanacaqdır: Bakı –Tbilisi – Ceyhan neft və Bakı – Tbilisi –

Ərzurum qaz kəmərləri. Bu kəmərlər uzun illər Azərbaycana xidmət edəcək, çox güclü maliyyə resursu bazası yaradacaqdır. Bizdən isə tələb olunan odur ki, bu imkanlardan səmərəli istifadə edək və bu böyük sərvət bizə nəşib olub, gərək o, Azərbaycanın inkişafına xidmət etsin...

İndi vəziyyət çox əlverişlidir və hər bir vəzifəli şəxsdən, hər bir icra hakimiyyəti başçısından, hər bir məmur dan tələb edirəm ki, ölkəmizin inkişafı üçün öz səylərini əsirgəməsinlər. Bu, bizim vətənimizdir, xalq bizim xalqımızdır. Biz elə etməliyik ki, ən yüksək səviyyədə olaq, həm Azərbaycanın, həm də Azərbaycan xalqının rifah halı daha da yaxşılaşsın.

İlham Əliyev

- Azərbaycanın mövqeyi dəyişməz olaraq qalır. Dağlıq Qarabağ Azərbaycan torpağıdır və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bütün dünya tərəfindən, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı tərəfindən tanınır və münəqişə yalnız və yalnız beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində öz həllini tapa bilər. Dağlıq Qarabağda yaşayan ermənilərin təhlükəsizliyi, onların rahat yaşaması təmin oluna bilər. Ancaq Azərbaycanın ərazi bütövlüyü danışıqlar mövzusu deyildir. Azərbaycanın Konstitusiyasına görə referendum yalnız bütün ölkədə keçirilə bilər. Ölkənin hər hansı bir bölgəsində keçirilə bilməz.

Biz bu məsələni həm beynəlxalq normalar əsasında, eyni zamanda Azərbaycan Konstitusiyası çərçivəsində həll edə bilərik. Azərbaycanın Konstitusiyasını heç kim poza bilməz. Təklif edilmiş sənədlərdə mərhələlər müəyyən olunmuşdur. İlk növbədə, Dağlıq Qarabağın xaricində yerləşən bütün torpaqlar azad olunmalıdır və Ermənistanın işğalçı qüvvələri oradan çıxmalıdır. Sonra Dağlıq Qarabağda yaşayan ermənilərin və işğal olunmuş torpaqlara qayıdacaq azərbaycanlıların təhlükəsizliyi təmin edilməlidir.

İlham Əliyev

- Müasir, mütəşəkkil ordunu yaratmaq Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqı qarşısında ən böyük xidmətlərindən biri olmuşdur.

İlham Əliyev

- Azərbaycan ordusu qarşıda duran bütün vəzifələri həll etməyə qadir bir ordudur.

İlham Əliyev

- Güclü kadr potensialı indi Azərbaycanın müstəqilliyinə, Azərbaycanın inkişafına xidmət edir.

İlham Əliyev

- Heydər Əliyev hakimiyyətə qayıdıandan sonra ordu quruculuğu istiqamətində böyük işlər görülməyə başladı, nizamlı ordu yarandı və bu gün o, ən yüksək standartlara cavab verir, qarşıda duran bütün vəzifələri həll edə bilər.

İlham Əliyev

- Ölkəmizi inkişaf yoluna çıxarmaq xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyevin müstəsna xidməti idi.

İlham Əliyev

- Bu gün Azərbaycan inamla inkişaf edir, bölgədə aparıcı dövlətdir.

İlham Əliyev

- Hər bir ölkə üçün onun ordusu çox vacib bir atributdur, çox önəmli bir rəmzdür.

İlham Əliyev

- Azərbaycan ordusu istənilən vaxtda öz doğma torpaqlarını azad edə bilər.

İlham Əliyev

- Bizim ordumuz daha da güclü, daha da inamlı olmalıdır.

İlham Əliyev

- Mənim fəaliyyətimin əsas istiqamətlərindən biri də ordunu gücləndirməkdən, onun maddi-texniki bazasını möhkəmləndirməkdən ibarətdir.

İlham Əliyev

- Azərbaycan inamla addımlayır, çox uğurla inkişaf edir.

İlham Əliyev

MƏNİM BABAM

Mənim babam gözəl insan,
Sevimlidir, mehribandır.
Yüz il,min il yaşayasan,
Desəm ona yenə azdır.
İnsan var ki, qəlbi qara,
Bəd əməlli bəd niyyətli.
Onlar hara, Babam hara?
Bir insandır ədalətli,
Öz xalqına sədaqətli,
Mənim Babam!
Kömək edər əl uzadar,
Dara düşsə bircə adam.
Bax belə bir ömür yaşar,
Mənim məğrur,
Mənim əziz Heydər babam!

LEYLA İLHAM QIZI
ƏLİYEVƏ

Akademik Budaq Budaqov Heydər Əliyev şəxsiyyəti haqqında:

- Heydər Əliyev qətiyyətli bir şəxsiyyət idi.
- Heydər Əliyev çox böyük siyasətçi idi.
- Heydər Əliyev səbrli dövlət başçısı idi.
- Heydər Əliyev xalqa arxalanan vətən oğlu idi.
- Heydər Əliyev böyük iqtisadçı idi.
- Heydər Əliyev görkəmli diplomat idi.
- Heydər Əliyev böyük təşkilatçı idi.
- Heydər Əliyev dosta sədaqətli dost,düşmənə barışmaz düşmən idi.
- Heydər Əliyev əsl vətənpərvər idi.
- Heydər Əliyev uzaqgörən şəxsiyyət idi.
- Heydər Əliyev yetkin dövlətçilik səriştəsi olan bir şəxsiyyət idi.
- Heydər Əliyevin həyat və fəaliyyəti möhkəm məntiq əsasında qurulmuşdur.
- Heydər Əliyev zəhmli idi.
- Heydər Əliyev incəsənətin,mədəniyyətin vurğunu,elmin dayağı idi.

-Heydər Əliyev mahir natiq idi.

-Heydər Əliyev dövlət başçısına xas olan ən ali göstəriciləri özündə təcəssüm etdirən ilahi bir varlıq idi.

-Heydər Əliyev yüksək kürsüdən nitq söyləməklə cildlərlə əsərlər yazırdı.

-İlahi Heydər Əliyevi Azərbaycan üçün xəlq etmişdi.

ƏN ÇOX SEVDİYİMİZ HEYDƏR ATAMIZIN ƏN ÇOX SEVDİKLƏRİ

-Ən çox sevdiyiniz şer?

-Səməd Vurğunun "Azərbaycan" şeri.

-Ən çox sevdiyiniz şair?

-Şəhriyar.

-Ən çox sevdiyiniz mahnı?

-Xalq mahnıları və Tofiq Quliyevin mahnıları.

-Ən çox sevdiyiniz insan?

-Zərifə xanım.

-Ən çox sevdiyiniz bəstəkar?

-Üzeyir Hacıbəyov.

-Ən çox sevdiyiniz pyes?

-Cəlil Məmmədquluzadənin "Ölülər".

-Ən çox sevdiyiniz dramaturq?

-Hüseyn Cavid.

-Ən çox sevdiyiniz sənət əsəri?
-Səttar Bəhlulzadənin “Muğan gözəlləri”

-Ən çox sevdiyiniz sənət növü?
-Miniatür.

-Ən çox sevdiyiniz sənətkar?
-Ömər Eldarov.

-Ən çox sevdiyiniz gül?
-Qızılıgül.

-Ən çox sevdiyiniz rəng?
-Zoğalı rəng.

-Ən çox sevdiyiniz insani xüsusiyyət?
-Mərdlik.

-Ən çox sevdiyiniz şəhər?
-Bakı.

-Ən çox sevdiyiniz mövsüm?
-Yaz.

MÜNDƏRİCAT

Ön söz.....	3
Hərbi məktəblərin banisi.....	6
Hərbi məktəbə Heydər Əliyevin adının verilməsi haqqında Fərman.....	90
Azərbaycan dövlətçiliyi tarixində ən böyük qələbə və ən ağır itki.....	92
Heydər Əliyev adına Ali Hərbi Məktəbinin Məktəb marşı.....	95
Heydər Əliyev dünənimiz, bu günümüz və gələcəyimizdir.....	98
Heydər Əliyev Azərbaycan Ali Hərbi Dəniz təhsili sisteminin yaradıcısıdır.....	102
Azərbaycan Ali Hərbi Dənizçilik Məktəbinin Məktəb marşı.....	106
Müdrək tarixi şəxsiyyət.....	109
Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbinin Məktəb marşı.....	112
Dünya azərbaycanlılarının həmrəylik marşı.....	115
Ulu Öndər Heydər Əliyev haqqında Azərbaycanın ilk general-leytenant qızı Südabə xanım Həsənova.....	117

Müstəqillik, dövlətçilik, azərbaycançılıq və ordu haqqında Heydər Əliyevin müdrik kəlamları.....	118
Heydər Əliyev haqqında tanınmış dünya siyasətçilərinin ürək sözləri.....	217
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Azərbaycan ordusu haqqında kəlamları.....	227
Mənim babam (Leyla İlham qızı Əliyeva).....	257
Akademik Bubaq Budaqov Heydər Əliyev şəxsiyyəti haqqında.....	258
Ən çox sevdiyimiz Heydər atamızın ən çox sevdikləri.....	260

Zəminə Xınalı
(Zəminə Məhəmməd qızı Bayramova)

HƏRBİ MƏKTƏBLƏRİN BANİSİ

Dizayner: Süleyman İsgəndərov
Bilgisayar tərtibatçısı: Rəhilə Məmmədova

Çapa imzalanmışdır: 03.10.2006
Kağız formatı: 60x84 1/16
Həcmi: 16,5 ç.v.; Sifariş: 595; Sayı: 200

Kitab "ADİLOĞLU" nəşriyyatında
nəşrə hazırlanmışdır.

Ünvan: Bakı şəh., Nizami küç., 96/12

Tel: 498-68-25; faks: 498-08-14;

Web: www.adiloglu.az; E-mail: info@adiloglu.az

"TS" mətbəəsində hazır diapozitivlərdən
istifadə olunmaqla çap edilmişdir.

Ünvan: İ.Məmmədov küçəsi, 1059;

Tel.: 418-68-25